

ს.ს. „ქართული ლუდის კომპანია“

ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი
ფინანსური ანგარიშგება და დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

2019 წლის 31 დეკემბერი

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ფინანსური ანგარიშგება

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება.....	1
მოგებისა და ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	2
საკუთარ კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება	3
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	4

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1	ს.ს. „ქართული ლუდის კომპანია“ და მისი საქმიანობა	5
2	კომპანიის საოპერაციო გარემო.....	5
3	მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა.....	6
4	მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას ...	18
5	ახალი ან გადასინჯული სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება.....	19
6	ბუღალტრული აღრიცხვის ახალი ოფიციალური დოკუმენტები.....	19
7	ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან.....	25
8	ძირითადი საშუალებები.....	26
9	ინვესტიცია მეკავშირე საწარმოში	27
10	მარაგი	28
11	სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება	28
12	ფული და ფულის ეკვივალენტები	29
13	სააქციო კაპიტალი.....	30
14	ნასესხები თანხები.....	30
15	სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება.....	32
16	ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	32
17	რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულება	32
18	გაყიდვისა და ადმინისტრაციული დანახარჯები	33
19	საერთო და ადმინისტრაციული დანახარჯები.....	33
20	სხვა საოპერაციო ხარჯები, ნეტო.....	33
21	ფინანსური დანახარჯები, ნეტო	34
22	გაუთვალისწინებელი მოვლენები და ვალდებულებები.....	34
23	ფინანსური რისკის მართვა	35
24	კაპიტალის მართვა	40
25	რეალური ღირებულების გამჟღავნება	41
26	ფინანსური ინსტრუმენტების წარდგენა შეფასების კატეგორიების მიხედვით	42
27	საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ მომხდარი მოვლენები	42
28	იჯარის სააღრიცხვო პოლიტიკა 2019 წლის 1 იანვრამდე.....	43

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ს.ს. „ქართული ლუდის კომპანიის“ აქციონერებსა და ხელმძღვანელობას

ჩვენი მოსაზრება

ჩვენი აზრით, ფინანსური ანგარიშგება სამართლიანად წარადგენს, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, ს.ს. „ქართული ლუდის კომპანიის“ (შემდგომში კომპანია) ფინანსურ მდგომარეობას 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი ნაკადების მოძრაობას იმ საანგარიშგებო წლისათვის, რომელიც დასრულდა აღნიშნული თარიღისათვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებისა და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

რისი აუდიტი განვახორციელეთ

ფინანსური ანგარიშგება, რომელიც მოიცავს შემდეგს:

- ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის;
- მოგებისა და ზარალის და სრული შემოსავლის ანგარიშგება იმ საანგარიშგებო წლისათვის, რომელიც დასრულდა აღნიშნული თარიღით;
- საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება იმ საანგარიშგებო წლისათვის, რომელიც დასრულდა აღნიშნული თარიღით;
- ფულადი ნაკადების ანგარიშგება იმ საანგარიშგებო წლისათვის, რომელიც დასრულდა აღნიშნული თარიღით; და
- ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები, რომელიც მოიცავს მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკასა და სხვა ახსნა-განმარტებით ინფორმაციას.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი ჩავატარეთ „აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების“ (ასს-ები) შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტებით გათვალისწინებული ჩვენი პასუხისმგებლობები დამატებით აღწერილია წინამდებარე ანგარიშის შემდეგ ნაწილში: აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე.

მიგვაჩნია, რომ ჩვენს მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები ჩვენი მოსაზრებისათვის საკმარის და შესაფერის საფუძველს წარმოადგენს.

დამოუკიდებლობა

ჩვენ კომპანიისგან დამოუკიდებლობები ვართ, როგორც ამას ითვალისწინებს ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს მიერ შემუშავებული კოდექსი პროფესიონალი ბუღალტრებისთვის (IESBA-ის კოდექსი). შევასრულეთ IESBA-ს კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც.

ჩვენი აუდიტის მიდგომა

მიმოხილვა

საერთო არსებითობა

- ლ 830 ათასი, რომელიც ამონაგების 1%-ს შეადგენს.

აუდიტის ძირითადი საკითხები

- ამონაგების აღიარება, ფასდაკლებები, შეღავათები და პროდუქციის განთავსების საზღაური.

ჩვენი აუდიტის გეგმის შემუშავებისას დავადგინეთ არსებითობა და შევფასეთ ფინანსურ ანგარიშგებაში უზუსტობის არსებითი რისკები. კერძოდ, გავითვალისწინეთ რა შემთხვევაში იყენებდა ხელმძღვანელობა სუბიექტურ განსჯას; მაგალითად, მნიშვნელოვან სააღრიცხვო შეფასებებთან მიმართებით, რომელიც მოიცავდა დაშვებებსა და სამომავლო მოვლენებს, რომელთაც თანდაყოლილი განუსაზღვრელობა ახასიათებთ.

როგორც ყველა აუდიტის მსვლელობისას, გავითვალისწინეთ ასევე ხელმძღვანელობის მიერ შიდა კონტროლის იგნორირების რისკი და სხვა საკითხებთან ერთად განვიხილეთ, არსებობდა თუ არა მიკერძოების მტკიცებულება, რაც განაპირობებდა თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკს.

ჩვენი აუდიტის მოქმედების სფერო მოვარგეთ არსებულ მდგომარეობას, რათა საკმარისი სამუშაო ჩაგვეტარებინა იმისათვის, რომ მოსაზრება გამოგვეთქვა მთლიანად ფინანსური ანგარიშგების შესახებ, კომპანიის სტრუქტურის, სააღრიცხვო პროცესებისა და კონტროლის მექანიზმების, ასევე იმ დარგის გათვალისწინებით, სადაც კომპანია ოპერირებს.

არსებითობა

ჩვენს მიერ ჩატარებული აუდიტის მოქმედების სფეროზე გავლენა იქონია არსებითობის გამოყენებამ. აუდიტის მიზანია გონივრული რწმუნების მოპოვება იმის შესახებ, ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა არსებით უზუსტობას. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით. ისინი არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი, ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, მოსალოდნელია, რომ გავლენას მოახდენენ იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებას დაეყრდნობიან.

ჩვენი პროფესიული განსჯის საფუძველზე განვსაზღვრეთ არსებითობის გარკვეული რაოდენობრივი ზღვრები, მათ შორის მთლიანად ფინანსური ანგარიშგების საერთო არსებითობა, რომელიც ქვემოთ არის მოცემული. ზემოაღნიშნული, ხარისხობრივი საკითხების გათვალისწინებასთან ერთად, დაგვეხმარა აუდიტის მოქმედების სფეროს განსაზღვრაში, ასევე აუდიტორული პროცედურების ხასიათის, ჩატარების ვადებისა მოცულობის განსაზღვრაში და მთლიანად ფინანსურ ანგარიშგებაზე უზუსტობების, თუ ასეთი არსებობს, გავლენის შეფასებაში, როგორც ინდივიდუალურად, ისე ერთობლივად.

საერთო არსებითობა

ლ 830 ათასი

როგორ განვსაზღვრეთ

მთლიანი ამონაგების 1%

გამოყენებული არსებითობის ბენჩმარკის დასაბუთება

მთლიანი ამონაგები შევარჩიეთ, როგორც ნიშნული, რადგან, ჩვენი აზრით, ეს არის ნიშნული, რომელთან მიმართებაში აფასებენ მომხმარებლები კომპანიის საქმიანობის შედეგებს და ეს საყოველთაოდ მიღებული ნიშნულია. შევარჩიეთ 1%, რაც შესაბამისობაშია ამ სექტორში მოგებაზე ორიენტირებული კომპანიების მიერ გამოყენებული არსებითობის რაოდენობრივ ზღვრებთან.

აუდიტის ძირითადი საკითხები

აუდიტის ძირითადი საკითხებია ის საკითხები, რომლებიც, ჩვენი პროფესიული განსჯით, ყველაზე მნიშვნელოვანია მიმდინარე პერიოდის ფინანსური ანგარიშგების აუდიტისთვის. ეს საკითხები განხილულ იქნა მთლიანად ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის კონტექსტში, ასევე ჩვენს მიერ მოსაზრების ჩამოყალიბებისას და ჩვენ ცალკე მოსაზრებას არ გამოვთქვამთ აღნიშნულ საკითხებზე.

აუდიტის ძირითადი საკითხი	ჩვენი მიდგომა აუდიტის ამ ძირითადი საკითხისადმი
ამონაგების აღიარება, ფასდაკლებები, შეღავათები და პროდუქციის განთავსების საზღაური კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკის მიხედვით გაყიდვები აისახება სავაჭრო ფასდაკლებებისა და მომხმარებლის შეღავათების (მათ შორის, წამახალისებელ საქმიანობასთან დაკავშირებული დანახარჯები და პროდუქციის განთავსების საზღაური, რომელიც გასწიეს შესაბამისმა დისტრიბუტორებმა) გარეშე. იხ. მე-12 გვერდი (მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა) და 24-ე გვერდი (ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან).	აუდიტის ამ ძირითად საკითხთან დაკავშირებით შემდეგი აუდიტორული პროცედურები ჩავატარეთ: - შევსწავლეთ ამონაგებისა და მოთხოვნების ბიზნეს-პროცესი და შევაფასეთ ძირითადი კონტროლის, როგორც ამ პროცესის ნაწილის, დიზაინი; - შევაფასეთ კომპანიის მიერ გამოყენებული ამონაგების აღიარების პოლიტიკის თანმიმდევრულობა ფასს 15-თან - ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან.

აუდიტის ძირითადი საკითხი	ჩვენი მიდგომა აუდიტის ამ ძირითადი საკითხისადმი
ამონაგების აღიარება, ფასდაკლებები, შეღავათები და პროდუქციის განთავსების საზღაური (გაგრძელება) ჩავთვალეთ, რომ სავაჭრო ფასდაკლებებისა და მომხმარებლის შეღავათების შეფასება აუდიტის ძირითადი საკითხია, მისი არსებობის გამო. ხელმძღვანელობა განსჯას იყენებდა მის შესაფასებლად, საანგარიშგებო პერიოდში გაყიდვების შეფასებული რაოდენობისა და გაყიდვის წერტილებში დისტრიბუტორების მიერ განხორციელებული მარკეტინგული და წამახალისებელი საქმიანობების შესახებ ხელმისაწვდომი მონაცემების გათვალისწინებით.	- ჩავატარეთ ასევე ძირითადი პროცედურები, რათა შეგვეფასებინა: - ამონაგები შესაფერის პერიოდში აღიარდა თუ არა – საანგარიშგებო თარიღის შემდეგ გატარებული ოპერაციების ტესტირების მეშვეობით – რათა გამოგვევლინა ნებისმიერი სავაჭრო ფასდაკლება და შეღავათი, რომელიც არ იყო დარიცხული, გავანალიზეთ დარიცხვები და მომხმარებლების საკომპენსაციო ანგარიშ-ფაქტურების გამოკვლევის მეშვეობით შევამოწმეთ ხელმძღვანელობის შეფასებების სიზუსტე დარიცხვებთან მიმართებით; - მომხმარებლებისთვის დასაბრუნებელი თანხები ზუსტად შეფასდა და აღიარდა თუ არა საანგარიშგებო თარიღით – შეფასებების მომხმარებლებთან გაფორმებულ ხელშეკრულებებთან შეჯერებისა და გამოყენებული დაშვებების გამოკვლევის მეშვეობით, საჭიროების შემთხვევაში, სპეციფიურ სიტუაციებში მიღებული ზომებისა და არსებული სავაჭრო პრაქტიკის გათვალისწინებით; - მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან ამონაგები სათანადოდ გამჟღავნდა თუ არა ფინანსურ ანგარიშგებაში.

სხვა ინფორმაცია

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია სხვა ინფორმაციის მომზადებაზე. სხვა ინფორმაცია მოიცავს „მმართველობის ანგარიშგებას“ (მაგრამ არ მოიცავს ფინანსურ ანგარიშგებასა და ჩვენს მიერ ჩატარებული მისი აუდიტის ანგარიშს).

ფინანსური ანგარიშგების შესახებ ჩვენი მოსაზრება არ მოიცავს „მმართველობის ანგარიშგებას“.

ჩვენს მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ვალდებული ვართ წავიკითხოთ „მმართველობის ანგარიშგება“ და განვსაზღვროთ, „მმართველობის ანგარიშგება“ ხომ არ არის არსებითად არათანმიმდევრული ფინანსური ანგარიშგების ან აუდიტის მიმდინარეობისას მიღებული ჩვენი ცოდნისა, ან სხვაგვარად ხომ არ შეიცავს არსებით უზუსტობას. თუ ჩვენს მიერ ჩატარებული სამუშაოს საფუძველზე დავასკვნით, რომ „მმართველობის ანგარიშგება“ არსებით უზუსტობას შეიცავს, მოგვეთხოვება ამ ფაქტის ანგარიშგება. არ აღმოგვიჩენია რაიმე საკითხი, რომლის შესახებაც აუცილებელი იქნებოდა ინფორმირება.

ამასთან, „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონით მოგვეთხოვება მოსაზრების გამოთქმა იმის თაობაზე, „მმართველობის ანგარიშგების“ გარკვეული ნაწილები შეესაბამება თუ არა შესაფერის მარეგულირებელ-ნორმატიულ აქტებს და აგრეთვე იმის დადგენა, „მმართველობის ანგარიშგება“ შეიცავს თუ არა ინფორმაციას, რომელიც მოითხოვება „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონით.

აუდიტის მსვლელობისას შესრულებული სამუშაოს საფუძველზე, ჩვენი აზრით:

- „მმართველობის ანგარიშგებაში“ იმ ფინანსური წლის შესახებ მოცემული ინფორმაცია, რომლის ფინანსური ანგარიშგებაც წარმოდგენილია, მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების თანმიმდევრულად;
- „მმართველობის ანგარიშგებაში“ მოცემული ინფორმაცია შესაბამისობაშია „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-6 პუნქტისა და მე-7 პუნქტის (გ), (ზ) ქვეპუნქტების მოთხოვნებთან;
- „მმართველობის ანგარიშგება“ მოიცავს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 პუნქტის (ა), (ბ), (დ) – (ვ) ქვეპუნქტებით მოთხოვნილ ინფორმაციას .

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირების პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებასთან მიმართებით

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებისა და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

კომპანიის ხელმძღვანელობა ვალდებულია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას შეაფასოს, შეუძლია თუ არა კომპანიას, განაგრძოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ და საჭიროების შემთხვევაში, პასუხისმგებელია საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და აღრიცხვის საფუძველად ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების გამოყენებასთან დაკავშირებული საკითხების გამჟღავნებაზე, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან ოპერაციების შეწყვეტა, ან მას არა აქვს აღნიშნულის განხორციელების გარდა სხვა რეალური ალტერნატივა.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებელნი არიან კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის ანგარიში, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობას. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით, ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი, ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენენ იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებას დაეყრდნობიან.

ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტის ფარგლებში ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ განსჯას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ამასთან:

- ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს, განვსაზღვრავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისათვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და შესაფერისია აუდიტორული მოსაზრების გამოთქმისათვის საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, ინფორმაციის არასწორ ინტერპრეტირებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
- შევისწავლეთ აუდიტისთვის შესაფერისი შიდა კონტროლის მექანიზმები, რათა დავგეგმოთ გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტურობაზე.
- ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობასა და სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობას, ასევე შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნების მართებულობას.
- დასკვნას ვაკეთებთ ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულების საფუძველზე - არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა, კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, ჩვენ გვევალება აუდიტორის ანგარიშში ყურადღების გამახვილება ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი შენიშვნები ადეკვატური არ არის, მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ემყარება აუდიტორის ანგარიშის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა, ამის შემდგომი მოვლენების ან პირობების გავლენით კომპანიამ შეიძლება შეწყვიტოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ.
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და ასევე იმას, ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.

სხვა საკითხებთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს დაგეგმილი აუდიტის მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტორული შემოწმებით გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ფაქტების შესახებ, მათ შორის აუდიტორის მიერ გამოვლენილი შიდა კონტროლის ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანების შესახებ.

ამასთან, მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს ოფიციალურად ვაცნობებთ, რომ დავიცავით შესაბამისი ეთიკის მოთხოვნები დამოუკიდებლობასთან მიმართებით და ვაწვდით ინფორმაციას ყველა იმ ურთიერთობისა და სხვა საკითხების შესახებ, რომელთაც შეიძლება გავლენა ჰქონდეს ჩვენს დამოუკიდებლობაზე, დაკავშირებულ დამცავ ზომებზე ინფორმაციასთან ერთად, საჭიროების შემთხვევაში.

იმ საკითხებიდან, რომელთა შესახებ ინფორმაცია მივაწოდეთ მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს, გამოვყოფთ მიმდინარე პერიოდის ფინანსური ანგარიშგების აუდიტისთვის ყველაზე მნიშვნელოვან საკითხებს, რომლებიც აუდიტის ძირითადი საკითხებია. აღნიშნულ საკითხებს აუდიტის დასკვნაში აღვწერთ, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც კანონით ან რეგულირებით დაუშვებელია ამ საკითხების გასაჯაროება და ძალიან იშვიათ შემთხვევებში ვადგენთ, რომ ესა თუ ის საკითხი არ უნდა აისახოს ჩვენს დასკვნაში, რადგან მსგავსი ქმედების უარყოფითი შედეგები გონივრულად მოსალოდნელია, რომ გადააჭარბებს მსგავსი კომუნიკაციით საზოგადოების ინტერესის დაკმაყოფილებიდან წარმოქმნილ სარგებელს.

აუდიტის, რომლის შედეგად მიღებულ იქნა წინამდებარე აუდიტორის დასკვნა, გარიგების პარტნიორია ლაშა ჯანელიძე.

შპს ფრაისვოთერჰაუსკუპერსი-საქართველო (Reg.# SARAS-F-775813)

ლაშა ჯანელიძე (Reg.#SARAS-A-562091)

2020 წლის 4 სექტემბერი
საქართველო, თბილისი

**ს.ს. „ქართული ლუდის კომპანია“
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება**

<i>ათასი ლარი</i>	<i>შენიშვნა</i>	2019 წ. 31 დეკემბერი	2018 წ. 31 დეკემბერი
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	8	89,699	82,233
არამატერიალური აქტივები		379	95
გრძელვადიანი აქტივებისთვის გადახდილი ავანსი		-	3,069
სხვა გრძელვადიანი აქტივები		162	162
ინვესტიცია მეკავშირე საწარმოში	9	1,301	3,485
სულ გრძელვადიანი აქტივები		91,541	89,044
მოკლევადიანი აქტივები			
მარაგი	10	16,126	17,809
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება	11	23,548	17,115
ფული და ფულის ეკვივალენტები	12	652	8,483
სულ მოკლევადიანი აქტივები		40,326	43,407
სულ აქტივები		131,867	132,451
საკუთარი კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	13	56,520	56,520
გაუნაწილებელი მოგება		6,932	10,645
სულ საკუთარი კაპიტალი		63,452	67,165
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
ნასესხები თანხები	14	46,884	45,048
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	0	-	155
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		46,884	45,203
მოკლევადიანი ვალდებულებები			
ნასესხები თანხები	14	8,048	9,486
გადასახდელი გადასახადები, ნეტო		146	327
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	0	13,036	10,270
სხვა ვალდებულებებისა და ხარჯების ანარიცხები		301	-
სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები		21,531	20,083
სულ ვალდებულებები		68,415	65,286
სულ ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი		131,867	132,451

დამტკიცებულია გამოსაცემად და ხელმოწერილია 2020 წლის 4 სექტემბერს.

კახაბერ კოტრიკაძე
დირექტორი

გიორგი ქესანაშვილი
მთავარი ბუღალტერი

ს.ს. „ქართული ლუდის კომპანია“
მოგებისა და ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

ათასი ლარი	შენიშვნა	2019	2018
ამონაგები	16	83,801	87,834
რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულება	17	(48,384)	(49,728)
მთლიანი მოგება		35,417	38,106
გაყიდვისა და ადმინისტრაციული ხარჯები	0	(16,946)	(16,513)
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	19	(9,319)	(8,648)
ფინანსური და საკონტრაქტო აქტივების წმინდა გაუფასურების ზარალი	11	(1,446)	(323)
სხვა საოპერაციო ხარჯები, ნეტო	20	(2,694)	(2,739)
საოპერაციო მოგება		5,012	9,883
ფინანსური დანახარჯები, ნეტო	21	(6,540)	(2,196)
წილი მეკავშირე საწარმოს შედეგებში	9	(2,184)	(316)
(ზარალი)/მოგება, მოგების გადასახადით დაბეგრამდე		(3,712)	7,371
მოგების გადასახადის ხარჯი		-	-
წლის (ზარალი)/მოგება		(3,712)	7,371
წლის სხვა სრული შემოსავალი		-	-
სულ წლის სრული (ზარალი) / შემოსავალი		(3,712)	7,371

ს.ს. „ქართული ლუდის კომპანია“
საკუთარ კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება

ათასი ლარი	კომპანიის მფლობელებზე მიკუთვნებადი		
	საწესდებო კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ კაპიტალი
ადრე, 2017 წლის 31 დეკემბერს, ანგარიშგებული ნაშთი	56,520	3,420	59,940
ახალი ან გადასინჯული სტანდარტების მიღება (ფასს 9)		(147)	(147)
კორექტირებული 2018 წლის 1 იანვარს	56,520	3,273	59,793
წლის მოგება	-	7,371	7,371
წლის სხვა სრული შემოსავალი	-	-	-
2018 წლის მთლიანი სხვა სრული შემოსავალი	-	7,371	7,371
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	56,520	10,644	67,164
წლის ზარალი	-	(3,712)	(3,712)
წლის სხვა სრული შემოსავალი	-	-	-
2019 წლის მთლიანი სრული ზარალი	-	(3,712)	(3,712)
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	56,520	6,932	63,452

ს.ს. „ქართული ლუდის კომპანია“
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

ათასი ლარი	შენიშვნა	2019	2018
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
(ზარალი)/მოგება, მოგების გადასახდით დაბეგვრამდე		(3,712)	7,371
შესწორებები:			
ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების			
ცვეთა და ამორტიზაცია	8,17,0,19,20	12,836	10,655
ფინანსური და საკონტრაქტო აქტივების წმინდა გაუფასურების			
ზარალი	11	1,446	323
ძირითადი საშუალებების გასვლიდან მიღებული ზარალი,			
შემცირებული შემოსულობებით	8	11	310
მარაგის ჩამოწერა ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებამდე		758	-
წილი მეკავშირე საწარმოს შედეგებში	9	2,184	316
საპროცენტო შემოსავალი	21	(49)	(14)
საპროცენტო ხარჯი	21	4,276	2,701
სავალუტო სხვაობები		2,314	(491)
საოპერაციო ფულადი ნაკადები საბრუნავი კაპიტალის			
ცვლილებამდე		20,064	21,171
მარაგის შემცირება/(გაზრდა)	10	925	(3,898)
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანების გაზრდა	11	(7,840)	(2,738)
სხვა საგადასახადო ვალდებულებების შემცირება, ნეტო		(181)	(601)
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანების გაზრდა	0	1,833	507
საბრუნავი კაპიტალის ცვლილებები		(5,263)	(6,730)
გადახდილი მოგების გადასახადი		-	-
მიღებული საპროცენტო შემოსავალი		49	14
გადახდილი პროცენტი	14	(4,158)	(3,170)
წმინდა ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან		10,692	11,285
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
ძირითადი საშუალებებისა შეძენა	8	(16,391)	(16,044)
არამატერიალური აქტივების შეძენა		(302)	-
მეკავშირე საწარმოს შეძენა		-	(3,731)
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი		(16,693)	(19,775)
ნაკადები			
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან			
შემოსულობები ნასესხები თანხებიდან	14	55,433	133,771
ნასესხები თანხების დაბრუნება	14	(57,263)	(117,848)
საფინანსო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი		(1,830)	15,923
ნაკადები			
სავალუტო კურსის ცვლილებების გავლენა ფულსა და ფულის			
ეკვივალენტებზე		-	31
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის დასაწყისში		8,483	1,050
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის დასასრულს		652	8,483

თანდართული განმარტებითი შენიშვნები, მოცემული გვერდებზე 5 - 43, წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების შემადგენელი ნაწილია.

1 ს.ს. „ქართული ლუდის კომპანია“ და მისი საქმიანობა

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებისა (ფასს) და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის, ს.ს. „ქართული ლუდის კომპანიისთვის“ (შემდგომში „კომპანია“ და/ან „ქლკ“).

ს.ს. „ქართული ლუდის კომპანია“ სააქციო საზოგადოებაა, როგორც ეს განმარტებული საქართველოს სამოქალაქო კოდექსში. იგი დაფუძნდა 2011 წლის 9 ივნისს და „საჯარო რეესტრის ეროვნულ სააგენტოში“ დარეგისტრირებულია საიდენტიფიკაციო ნომრით: 404900737. კომპანიამ საქართველოში, მცხეთის რაიონის სოფელ საგურამოში, ააშენა ქარხანა, რომელმაც ოპერირება 2012 წლის თებერვალში დაიწყო.

2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის კომპანიის უშუალო და საბოლოო მშობელი კომპანია იყო შპს „მიქსორი“ (63.5%). ს.ს. „ქართული ლუდის კომპანიის“ დანარჩენ აქციებს ფლობს შპს „საქართველოს ინდუსტრიული ჯგუფის ჰოლდინგი“ (24.11%) და შპს „პსპ ფარმა“ (12.39%).

2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის შპს „მიქსორის“ მფლობელები, ბატონი ცეზარ ჩოჩელი, ქალბატონი იზოლდა ჩარიგოგდიშვილი და ს.ს. ქისტოუნ ინვესტმენტს“, ფლობდნენ ამ კომპანიის აქციების 42.12%-ს, 42.13%-სა და 15.75%-ს, შესაბამისად. კომპანიას არ გააჩნია საბოლოო ბენეფიციარი მფლობელი.

ძირითადი საქმიანობა. კომპანია ფლობს წარმოების საშუალებებს და ლუდსა და არაალკოჰოლურ სასმელს აწარმოებს საქართველოში, მცხეთის რაიონის სოფელ საგურამოში. სასმელი იყიდება როგორც საექსპორტო, ისე საქართველოს ბაზარზე, სადაც კომპანია ბაზრის ერთ-ერთი ლიდერია.

კომპანიის რეგისტრაციის მისამართი და საქმიანობის ადგილი. კომპანია რეგისტრირებულია და საქმიანობას ძირითადად ეწევა შემდეგ მისამართზე: საქართველო, მცხეთის რაიონის სოფელ საგურამო.

წარსადგენი ვალუტა. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ქართულ ლარში ("GEL"), თუ სხვაგვარად მითითებული არ არის.

2 კომპანიის საოპერაციო გარემო

კომპანია ძირითად საქმიანობას საქართველოში ახორციელებს. ისეთი განვითარებადი ეკონომიკის მქონე ქვეყნები, როგორიცაა საქართველო, სწრაფ ცვლილებებს განიცდიან და მოწყვლადია გლობალური ბაზრის პირობებისა და ეკონომიკური დადმასვლის მიმართ. შედეგად, საქართველოში ბიზნესი შეიძლება ისეთი რისკების წინაშე აღმოჩნდეს, რომლებიც, როგორც წესი, განვითარებულ ბაზრებზე არარსებობს. ვითარდება სამართლებრივი, საგადასახადო და მარეგულირებელი საფუძვლები, თუმცა ისინი ცვალებად ინტერპრეტირებასა და ხშირ ცვლილებებს განიცდიან, რაც, სხვა სამართლებრივ და ფისკალურ დაბრკოლებებთან ერთად, ხელს უწყობს გამოწვევებს, რომლებიც საქართველოში მოქმედი კომპანიების წინაშეა.

საქართველოს სამომავლო ეკონომიკური მიმართულება მეტწილად დამოკიდებულია მთავრობის მიერ გატარებულ ეკონომიკურ, ფინანსურ და ფულად-საკრედიტო ღონისძიებებზე, საგადასახადო, იურიდიულ, მარეგულირებელ და პოლიტიკურ გარემოებებთან ერთად.

ხელმძღვანელობას არ შეუძლია ყველა იმ მოვლენის წინასწარგანჭვრეტა, რამაც შეიძლება გავლენა იქონიოს საქართველოს ეკონომიკაზე და, შესაბამისად, არ შეუძლია წინასწარ განსაზღვროს რა გავლენა, თუ ასეთი იქნება, შეიძლება ჰქონდეს მას კომპანიის სამომავლო ფინანსურ მდგომარეობაზე. ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ ყველა აუცილებელ ზომას იღებს კომპანიის ბიზნესის მდგრადობისა და განვითარების მხარდასაჭერად.

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა

ფინანსური ანგარიშგების მომზადების საფუძველი. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებისა (შემდეგში „ფასს“) და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად, პირვანდელი ღირებულების კონვენციის საფუძველზე, რომელიც მოდიფიცირებულია ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველად რეალური ღირებულების საფუძველზე აღიარებით. ქვემოთ მოცემულია წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას გამოყენებული ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა. 2019 წლის 1 იანვრიდან ფასს 16-ის, იჯარა, მიღების შედეგად სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებების გარდა, წინამდებარე პოლიტიკა თანმიმდევრულად გამოიყენებოდა ყველა წარდგენილ პერიოდში, თუ სხვაგვარად მითითებული არ არის. 2018 წლის 31 დეკემბრამდე იჯარის აღრიცხვისთვის გამოყენებული ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა წარდგენილია 28-ე შენიშვნაში.

ფასს-ის შესაბამისად ფინანსური ანგარიშგების მომზადება მოითხოვს გარკვეული მნიშვნელოვანი სააღრიცხვი შეფასებების გამოყენებას. ის მოითხოვს ასევე ხელმძღვანელობის მიერ განსჯის გამოყენებას კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარებისას. სფეროების, სადაც მაღალი ხარისხისა და სირთულის განსჯა გამოიყენება, ასევე სფეროების, სადაც დაშვებები და შეფასებები მნიშვნელოვანია ფინანსური ანგარიშგებისათვის, შესახებ ინფორმაცია გამჟღავნებულია მე-4 განმარტებით შენიშვნაში.

მეკავშირე საწარმოები. მეკავშირე საწარმოები წარმოადგენენ საწარმოებს, რომლებზეც კომპანიას მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს (პირდაპირ ან ირიბად), მაგრამ არ აკონტროლებენ მათ, და როგორც წესი კომპანია მათი ხმის უფლების 20-დან 50 პროცენტამდე ფლობს. მეკავშირე საწარმოებში ინვესტიცია აღირიცხება ბუღალტრული აღრიცხვის კაპიტალ-მეთოდით და მათი საწყისი აღიარება ხდება თვითღირებულებით, და საბალანსო ღირებულება იზრდება ან მცირდება, რათა აღიარდეს ინვესტორის წილი ინვესტიციის მიმღების მოგებაში ან ზარალში შემენის თარიღის შემდგომ. მეკავშირე საწარმოებისგან მიღებული დივიდენდებით მცირდება მეკავშირე საწარმოში ინვესტიციის საბალანსო ღირებულება. მეკავშირე საწარმოების წმინდა აქტივებში კომპანიის წილის შემენის შემდგომი სხვა ცვლილებები შემდეგნაირად აღიარდება: (i) კომპანიის წილი მეკავშირე საწარმოს მოგებაში ან ზარალში აღირიცხება წლის კონსოლიდირებულ მოგებაში ან ზარალში, მეკავშირე საწარმოს შედეგებში წილის სახით, (ii) სხვა სრულ შემოსავალში კომპანიის წილი აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში და მისი წარდგენა ცალკე ხდება, (iii) მეკავშირე საწარმოების წმინდა აქტივების საბალანსო ღირებულებაში კომპანიის წილის ყველა სხვა ცვლილება აღიარდება მოგებაში ან ზარალში, მეკავშირე საწარმოს შედეგებში წილის ფარგლებში. თუმცა, როდესაც მეკავშირე საწარმოს ზარალში კომპანიის წილი ტოლია ან აღემატება მის წილს მეკავშირე საწარმოში, სხვა ნებისმიერი არაუზრუნველყოფილი დებიტორული დავალიანების ჩათვლით, კომპანია აღარ აღიარებს დამატებით ზარალს, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც მას წარმოექმნება მოვალეობები ან გადახდებს განახორციელებს მეკავშირე საწარმოს სახელით.

კომპანიასა და მეკავშირე საწარმოებს შორის ოპერაციებიდან წარმოქმნილი არარეალიზებული შემოსულობები ანუღირდება მეკავშირე საწარმოებში კომპანიის წილის ოდენობამდე; არარეალიზებული ზარალიც ანუღირდება, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ოპერაცია წარმოქმნის გადაცემული აქტივის გაუფასურების მტკიცებულებას.

უცხოური ვალუტის გადაყვანა. კომპანიის სამუშაო ვალუტაა იმ ძირითადი ეკონომიკური გარემოს ვალუტა, სადაც კომპანია ეწევა საქმიანობას. კომპანიის სამუშაო ვალუტაა საქართველოს ეროვნული ვალუტა, ქართული ლარი ("GEL"). ფინანსური ანგარიშგება წარდგენილია ქართულ ლარში ("GEL"), რომელიც კომპანიის წარსადგენი ვალუტაა.

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

ოპერაციები და ნაშთები. ფულადი აქტივები და ვალდებულებები კომპანიის სამუშაო ვალუტაში გადაიყვანება შესაბამისი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს საქართველოს ეროვნული ბანკის სავალუტო კურსით. სავალუტო შემოსულობები და ზარალი, წარმოქმნილი ოპერაციების ანგარიშსწორებიდან და წლის ბოლოს ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების კომპანიის სამუშაო ვალუტაში საქართველოს ეროვნული ბანკის სავალუტო კურსით გადაყვანიდან, მოგება-ზარალში აღიარდება ფინანსური შემოსავლის ან დანახარჯების სახით. ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული სავალუტო შემოსულობები და ზარალი წარდგენილია მოგებისა და ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგების მუხლში „ფინანსური დანახარჯები, ნეტო“. წლის ბოლოს არსებული კურსით გადაყვანა არ ვრცელდება არაფულად მუხლებზე, რომლებიც პირვანდელი ღირებულებითაა შეფასებული. რეალური ღირებულებით უცხოურ ვალუტაში შეფასებული არაფულადი მუხლები, წილობრივი ინვესტიციების ჩათვლით, გადაიყვანება იმ თარიღით არსებული სავალუტო კურსების გამოყენებით, როდესაც განისაზღვრა რეალური ღირებულება. რეალური ღირებულებით უცხოურ ვალუტაში შეფასებულ არაფულად მუხლებზე სავალუტო კურსის ცვლილებების გავლენა აღირიცხება რეალური ღირებულების შემოსულობის ან ზარალის სახით.

2019 წლის 31 დეკემბერს ძირითადი სავალუტო კურსები, რომლებიც გამოყენებულ იქნა უცხოური ვალუტის ნაშთების გადასაყვანად, გახლდათ შემდეგი: USD 1 = GEL 2.8677 (2018: USD 1 = GEL 2.6766) და EUR 1 = 3.2095 (2018: EUR 1 = GEL 3.0701). შემოსავლისა და ხარჯების გადაყვანისთვის გამოყენებული ძირითადი საშუალო სავალუტო კურსი გახლდათ USD 1 = GEL 2.8192 (2018: USD 1 = GEL 2.5345) და EUR 1 = 3.1553 (2018: EUR 1 = GEL 2.9913).

ძირითადი საშუალებები. ძირითადი საშუალებები აღირიცხება თვითღირებულებით, შემცირებული დაგროვილი ცვეთის თანხით ან გაუფასურებით, საჭიროებისამებრ. ძირითადი საშუალებები მოიცავს აქტივებს, რომელთა დასრულება მიმდინარეობს მომავალში ძირითადი საშუალების სახით გამოყენების მიზნით.

შემდგომი დანახარჯები აისახება აქტივის საბალანსო ღირებულებაში ან აღიარდება ინდივიდუალური აქტივის სახით, საჭიროებისამებრ, მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც მოსალოდნელია მოცემულ აქტივთან დაკავშირებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის კომპანიაში შემოსვლა და დანახარჯების საიმედოდ შეფასება. უმნიშვნელო რემონტისა და ყოველდღიური საექსპლუატაციო დანახარჯები გაწვევითანავე აისახება ხარჯებში. ძირითადი საშუალების მნიშვნელოვანი ნაწილების ან კომპონენტების შეცვლის დანახარჯები კაპიტალიზდება და შეცვლილი ნაწილი ამოიღება მოხმარებიდან.

თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ხელმძღვანელობა აფასებს არსებობს თუ არა ძირითადი საშუალებების გაუფასურების რაიმე ნიშანი. თუ მსგავსი ნიშნები არსებობს, ხელმძღვანელობა შეაფასებს ანაზღაურებად ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრება აქტივის რეალურ ღირებულებას, შემცირებული გაყიდვის დანახარჯებით, და მის გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესით. საბალანსო ღირებულება მცირდება ანაზღაურებად ღირებულებამდე, ხოლო გაუფასურების ზარალი აღიარდება წლის მოგება-ზარალში. აქტივისთვის გასულ წლებში აღიარებული გაუფასურების ზარალი ანულირდება როდესაც შესაფერისია, თუ ადგილი ჰქონდა აქტივის გამოყენების ღირებულების ან რეალური ღირებულების, შემცირებული გაყიდვის დანახარჯებით, განსაზღვრისას გამოყენებული შეფასებების ცვლილებებს.

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

გაყიდვიდან მიღებული შემოსულობა და ზარალი განისაზღვრება მიღებული შემოსავლის შედარებით საბალანსო ღირებულებასთან და წლის მოგება-ზარალის მუხლში, „სხვა საოპერაციო ხარჯები, ნეტო“ აღიარდება.

ცვეთა. მიწას, დაუმთავრებელ მშენებლობასა (“CIP”) და დაუმონტაჟებელ მოწყობილობებს ცვეთა არ ერიცხებათ. დანარჩენი ძირითადი საშუალებების ცვეთა გამოითვლება წრფივი მეთოდის გამოყენებით, დარჩენილ სასარგებლო მომსახურების ვადაზე ღირებულების გასანაწილებლად:

სასარგებლო მომსახურების ვადა, წელი

შენობები	20 - 25
დანადგარები და მოწყობილობები	8 - 15
საოფისე მოწყობილობები	3 - 6
კომერციული და სარეკლამო მოწყობილობები	2 - 6
სხვა	2 - 5

აქტივის ნარჩენი ღირებულება არის შეფასებული ღირებულება, რომელსაც კომპანია ამჟამად მიიღებდა აქტივის გაყიდვიდან, შემცირებული გაყიდვის დანახარჯებით, აქტივი უკვე იმ ხნის და იმ მდგომარეობაში რომ იყოს, რომელსაც მოსალოდნელია, რომ ადგილი ექნებოდა მისი სასარგებლო მომსახურების ვადის დასასრულს. აქტივების ნარჩენი ღირებულებები და სასარგებლო მომსახურების ვადები თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს გადაისინჯება და შესწორდება, საჭიროების შემთხვევაში.

წარმოებასთან დაკავშირებული ძირითადი საშუალებების ცვეთის ხარჯი აისახება წარმოებული პროდუქციის თვითღირებულებაში, წარმოებულ პროდუქციის ოდენობის საფუძველზე, პროდუქციის მოსალოდნელი რაოდენობის საპირისპიროდ, რომელიც მოგება-ზარალში რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულების სახით აღიარდება მზა პროდუქციის გაყიდვისას. ნაზრდი მუხლების ცვეთა ცვეთის ხარჯის სახით აღიარდება მუხლში „სხვა საოპერაციო ხარჯები, ნეტო“.

არაფინანსური აქტივების გაუფასურება. არამატერიალურ აქტივებს, რომელთაც უსასრულო სასარგებლო მომსახურების ვადა აქვთ ან რომლებიც გამოსაყენებლად მზად არ არიან, ამორტიზაცია არ ერიცხებათ და მათი გაუფასურებაზე ტესტირება ყოველწლიურად ხორციელდება. აქტივებს, რომლებსაც ცვეთა და ამორტიზაცია ერიცხებათ, მიმოიხილავენ გაუფასურების თვალსაზრისით, როდესაც მოველენები ან ვითარების ცვლილება მიუთითებს, რომ შეიძლება საბალანსო ღირებულება არ იყოს ანაზღაურებადი. გაუფასურების ზარალი აღიარდება იმ თანხით, რომლითაც აქტივის საბალანსო ღირებულება აღემატება მის ანაზღაურებად ღირებულებას. ანაზღაურებადი თანხა არის აქტივის რეალურ ღირებულებას, შემცირებული გაყიდვის დანახარჯებით, და მის გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. გაუფასურების შეფასების მიზნებისათვის აქტივებს აჯგუფებენ რაც შეიძლება უმცირეს დონეზე, რომელზეც არსებობს დამოუკიდებელი ფულადი ნაკადები (ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულები). არაფინანსური აქტივების (გუდვილის გარდა) ადრინდელი გაუფასურება ყოველი საანგარიშგებო თარიღით გადაისინჯება გაუფასურების შესაძლო ანულირების თვალსაზრისით.

ფინანსური ინსტრუმენტები - შეფასების ძირითადი პირობები. რეალური ღირებულება წარმოადგენს ფასს, რომელიც მიიღებოდა აქტივის გაყიდვისას ან გადაიხდებოდა ვალდებულების გადასაცემად შეფასების თარიღით ბაზრის მონაწილეებს შორის გარიგებისას. რეალური ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა აქტიური ბაზარი. აქტიური ბაზარი გახლავთ ბაზარი, სადაც აქტივთან ან ვალდებულებასთან დაკავშირებული ოპერაციები საკმარისად ხშირად და ინტენსიურად ხორციელდება იმისათვის, რომ უზრუნველყოფილ იქნეს მიმდინარე ინფორმაცია ფასის შესახებ.

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

იმ ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება, რომლებითაც ვაჭრობენ აქტიურ ბაზარზე, ფასდება ინდივიდუალური აქტივის ან ვალდებულების კოტირებული ფასის გამრავლებით საწარმოს მიერ ფლობილ რაოდენობაზე. ეს ასეა მაშინაც კი, როდესაც ბაზრის ჩვეულებრივი დღიური ვაჭრობის მოცულობა არ არის საკმარისი ფლობილი რაოდენობის ასათვისებლად და ერთი გარიგებით პოზიციის გაყიდვის დაკვეთამ შეიძლება გავლენა იქონიოს კოტირებულ ფასზე.

შეფასების ისეთი ხერხები, როგორიცაა დისკონტირებული ფულადი ნაკადის მოდელები ან თავისუფალ, მხოლოდ საკუთარი ინტერესის მქონე პირებს შორის გარიგებები ან ინვესტიციის მიმღების ფინანსური მონაცემების გათვალისწინება, გამოიყენება იმ კონკრეტული ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების შეფასებისათვის, რომელთა საბაზრო ფასის შესახებ ინფორმაცია არ არის ხელმისაწვდომი. რეალური ღირებულების შეფასებების ანალიზი რეალური ღირებულების იერარქიაში შემდეგნაირად ხორციელდება: (i) პირველი დონე გახლავთ იდენტური აქტივების ან ვალდებულებების აქტიურ ბაზარზე კოტირებული (დაუკორექტირებელი) ფასებით შეფასება, (ii) მეორე დონის შეფასება გახლავთ შეფასების ხერხების გამოყენებით შეფასება, როდესაც აქტივის ან ვალდებულების ყველა არსებითი მონაცემები დაკვირვებადია, პირდაპირ (მაგ. ფასები) ან ირიბად (მაგ. წარმოებულია ფასებიდან), და (iii) მესამე დონის შეფასებები გახლავთ შეფასებები, რომლებიც არ ეფუძნება მხოლოდ დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (ანუ შეფასებისათვის საჭიროა მნიშვნელოვანი არა-დაკვირვებადი ინფორმაცია). მიჩნეულია, რომ რეალური ღირებულების იერარქიის დონეების ცვლილება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ხდება. იხილეთ 25-ე შენიშვნა.

გარიგების დანახარჯები გახლავთ ზრდადი დანახარჯები, რომლებიც პირდაპირ მიეკუთვნება ფინანსური ინსტრუმენტის შეძენას, გამოშვებას ან გასვლას. ზრდადი დანახარჯი არის დანახარჯი, რომელიც არ გაიწეოდა, მოცემული ოპერაცია რომ არ განხორციელებულიყო. გარიგების დანახარჯები მოიცავენ სააგენტოებისა და ფასიანი ქაღალდების ბირჟისთვის (მათ შორის თანამშრომლებისთვის, რომლებიც მოქმედებენ, როგორც გაყიდვების აგენტები) გადახდილ საფასურს და საკომისიოს, და აგრეთვე სატრანსფერო გადასახადებს და მოსაკრებლებს. გარიგების დანახარჯები არ მოიცავს სავალო პრემიას ან ფასდაკლებებს, ფინანსურ დანახარჯებს ან შიდა ადმინისტრაციულ ან მფლობელობის დანახარჯებს.

ამორტიზებული ღირებულება (“AC”) არის თანხა, რომლითაც ფინანსური ინსტრუმენტი აღიარდა საწყისი აღიარებისას, შემცირებული ძირითადი თანხის ნებისმიერი გადახდით, მიმატებული დაგროვილი პროცენტი, და ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, შემცირებული მოსალოდნელი გაუფასურების ნებისმიერი ზარალით (“ECL”). დაგროვილი პროცენტი მოიცავს საწყისი აღიარებისას გადავადებული გარიგების დანახარჯების ამორტიზაციას და ნებისმიერ პრემიას ან დისკონტს ვადის დაფარვამდე, ეფექტური საპროცენტო მეთოდის გამოყენებით. დარიცხული საპროცენტო შემოსავალი და დარიცხული საპროცენტო ხარჯი, მათ შორის დარიცხული კუპონი და ამორტიზებული დისკონტი ან პრემია (მათ შორის წარმოშობისას გადავადებული საზღაური, თუ ასეთი არსებობს), ცალკე წარდგენილი არ არის და დაკავშირებული მუხლების საბალანსო ღირებულებებში ასახული არ არის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი არის საპროცენტო შემოსავლის ან საპროცენტო ხარჯის შესაბამის პერიოდზე განაწილების მეთოდი, იმგვარად, რომ მიღწეულ იქნეს პერიოდის მუდმივი საპროცენტო განაკვეთი (ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი) საბალანსო ღირებულებაზე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომლის მეშვეობით ზუსტად დისკონტირდება შეფასებული სამომავლო ფულადი გადახდები ან ფულის მიღება (სამომავლო საკრედიტო ზარალის გარდა) ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მომსახურების ვადის ან უფრო ხანმოკლე პერიოდის განმავლობაში, საჭიროებისამებრ, ფინანსური ინსტრუმენტის წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირდება ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადები პროცენტის შემდეგი ფასწარმოქმნის თარიღამდე, გარდა პრემიისა ან ფასდაკლებისა, რაც ასახავს საკრედიტო სპრედს ინსტრუმენტის მითითებულ მერყევ განაკვეთზე, ან სხვა ცვლადებზე, რომელთა მნიშვნელობის საბაზრო განაკვეთების მიხედვით განსაზღვრა არ ხდება. მსგავსი პრემიები ან ფასდაკლებები ამორტიზდება ინსტრუმენტის მთლიანი მომსახურების ვადის განმავლობაში.

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

დისკონტირებული ღირებულების გაანგარიშება მოიცავს ხელშეკრულების მხარეების მიერ ყველა გადახდილ ან მიღებულ საფასურს, რაც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის შემადგენელი ნაწილია. შემენილი ან შექმნილი გაუფასურებული ფინანსური აქტივების (“POCI”) შემთხვევაში თავდაპირველი აღიარებისას უნდა განისაზღვროს საკრედიტო რისკით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი, ანუ თავდაპირველი აღიარებისას სახელშეკრულებო გადახდების ნაცვლად მოსალოდნელი ფულადი სახსრების საფუძველზე გამოითვლება.

ფინანსური ინსტრუმენტები - საწყისი აღიარება. მოგება-ზარალის მეშვეობით რეალური ღირებულებით შეფასებული (FVTPL) ფინანსური ინსტრუმენტები თავდაპირველად რეალური ღირებულებით აღირიცხება. ყველა დანარჩენი ფინანსური ინსტრუმენტები თავდაპირველად აღირიცხება რეალური ღირებულებით, შესწორებული გარიგების დანახარჯებით. საწყისი აღიარებისას რეალური ღირებულების გამოყენების საუკეთესო მტკიცებულებაა გარიგების ფასი. საწყისი აღიარებისას შემოსულობა ან ზარალი მხოლოდ მაშინ აისახება, როდესაც რეალური ღირებულება და გარიგების ფასი განსხვავებულია, რომლის მტკიცებულებასაც შეიძლება წარმოადგენდეს იგივე ინსტრუმენტის სხვა დაკვირვებადი მიმდინარე საბაზრო ოპერაციები ან შეფასების მეთოდი, რომელიც გულისხმობს მხოლოდ დაკვირვებადი საბაზრო მონაცემების გამოყენებას. საწყისი აღიარების შემდეგ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) ანარიცხი აღიარდება იმ ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც ამორტიზებული ღირებულებითაა (AC) შეფასებული ან სხვა სრული შემოსავლის მეშვეობით რეალური ღირებულებით შეფასებული (FVOCI), სავალო ინსტრუმენტებში ინვესტიციებისათვის, რაც განაპირობებს მყისიერ სააღრიცხვო ზარალს.

ფინანსური აქტივები – კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – შეფასების კატეგორიები. კომპანია ფინანსური აქტივების შეფასებას შემდეგი კატეგორიებით ახორციელებს: მოგება-ზარალის მეშვეობით რეალური ღირებულებით შეფასებული (FVPL), სხვა სრული შემოსავლის მეშვეობით რეალური ღირებულებით შეფასებული (FVOCI) და ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული. სავალო ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება დამოკიდებულია (i) კომპანიის ბიზნეს-მოდელზე, რომელიც გამოიყენება დაკავშირებული აქტივების მართვისთვის და (ii) აქტივის ფულადი ნაკადების მახასიათებლებზე.

2019 წლის 31 დეკემბერსა და 2018 წლის 31 დეკემბერს კომპანიის ყველა ფინანსური აქტივი მიეკუთვნებოდა ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებულის კატეგორიას და მოიცავდა „სავაჭრო და სხვა დებიტორულ დავალიანებებს“ და „ფულსა და ფულის ეკვივალენტებს“.

ფინანსური აქტივები – კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – ბიზნეს-მოდელი. ბიზნეს-მოდელი გიჩვენებს, როგორ ახორციელებს კომპანია აქტივების მართვას ფულადი ნაკადების წარმოსაქმნელად - კომპანიის მიზანია: (i) აქტივიდან მხოლოდ სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება („სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისღებად ფლობილი“); თუ (ii) როგორც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების, ისე აქტივების გაყიდვიდან წარმოქმნილი ფულადი ნაკადების მიღება („სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად და გასყიდვად ფლობილი“); თუ არც (i) და არც (ii) არ ვრცელდება, მაშინ ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება, როგორც „სხვა“ ბიზნეს-მოდელის ნაწილი და შეფასდება რეალური ღირებულებით, მოგება-ზარალის მეშვეობით (FVTPL).

ბიზნეს-მოდელი განისაზღვრება აქტივების ჯგუფისთვის (პორტფელის დონეზე) კომპანიის მიერ შეფასების თარიღით ხელმისაწვდომი პორტფელისთვის დასახული მიზნის მისღწევად გნხორციელებული ქმედებების შესაბამისი მტკიცებულების საფუძველზე. ბიზნეს-მოდელის განსაზღვრისას კომპანია შემდეგ ფაქტორებს ითვალისწინებს: პორტფელის დანიშნულება და შემადგენლობა, ასევე წარსული გამოცდილება - როგორ მიიღებოდა ფულადი ნაკადები შესაბამისი აქტივებისგან.

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები – კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – ფულადი ნაკადის მახასიათებლები. როდესაც ბიზნეს-მოდელით განსაზღვრულია აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად ან სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად და გასაყიდად, მაშინ კომპანია აფასებს ეს ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირითადი და პროცენტის თანხის გადახდებს (შემდეგში „SPPI“) წარმოადგენენ თუ არა. ჩართული წარმოებულების მქონე ფინანსური აქტივები მთლიანობაში განიხილება იმის განსაზღვრისას, მათი ფულადი ნაკადები SPPI-ს თანმიმდევრულია თუ არა. აღნიშნული შეფასებისას კომპანია ითვალისწინებს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები გასესხების შესახებ საბაზისო შეთანხმების თანმიმდევრულია თუ არა, ანუ პროცენტში გათვალისწინებულია მხოლოდ საკრედიტო რისკი, ფულის დროითი ღირებულება, სხვა საბაზისო გასესხებასთან დაკავშირებული რისკები და მოგების მარჟა.

როდესაც სახელშეკრულებო პირობებით წარმოიქმნება რისკი ან ცვალებადობა, რომელიც საბაზისო სასესხო შეთანხმებების თანმიმდევრულია, მაშინ ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება და შეფასდება, როგორც მოგება-ზარალის მეშვეობით რეალური ღირებულებით შეფასებული (FVPL). SPPI-ის შეფასება ტარდება აქტივის საწყისი აღიარებისას და შემდეგ მისი ხელახლა შეფასება არ ხორციელდება.

ფინანსური ინსტრუმენტები – რეკლასიფიკაცია. ფინანსური ინსტრუმენტები რეკლასიფიცირდება მხოლოდ მაშინ, როდესაც პორტფელის მართვის ბიზნეს-მოდელი მთლიანად იცვლება. აღნიშნულ რეკლასიფიკაციას პროსპექტული გავლენა აქვს და ხორციელდება იმ პირველი საანგარიშგებო პერიოდის დასწყისიდან, რომელიც მოჰყვება ბიზნეს-მოდელის ცვლილებას. კომპანიას მიმდინარე პერიოდსა და შესადარის პერიოდში არ შეუცვლია თავისი ბიზნეს-მოდელი და არ განუხორციელებია რეკლასიფიკაცია.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება – საკრედიტო ზარალის ანარიზები მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის. კომპანია პერსპექტიულ საფუძველზე აფასებს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს ამორტიზებული ღირებულებით და FVOCI-ით შეფასებული სავალო ინსტრუმენტებისთვის, ისევე როგორც სავალო ვალდებულებებისა და ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებებიდან წარმოქმნილი რისკებისთვის, სხელშეკრულებო აქტივების შემთხვევაში. კომპანია ყოველი საანგარიშგებო თარიღით აფასებს ფინანსური და სახელშეკრულებო აქტივების მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს და აღიარებს წმინდა გაუფასურების ზარალს. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებაში აისახება: (i) მიუკერძოებელი და ალბათობით შეწონილი თანხა, რომელიც განისაზღვრება შესაძლო შედეგების სპექტრის შეფასებით, (ii) ფულის დროითი ღირებულება და (iii) ყველა მიზანშეწონილი და დასაბუთებადი ინფორმაცია, რომელიც ხელმისაწვდომია მეტისმეტი დანახარჯებისა და ძალისხმევების გაწევის გარეშე თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს წარსული მოვლენების, არსებული მდგომარეობისა და სამომავლო ვითარების პროგნოზის შესახებ.

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული სავალო ინსტრუმენტები ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარდგენილია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) გარეშე.

კომპანია ფასს 9-ის გამარტივებულ მიდგომას იყენებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად, რაც გულისხმობს მომსახურების ვადის განმავლობაში მოსალოდნელი ზარალის გამოყენებას ყველა სავაჭრო დებიტორული დავალიანებისთვის.

ფულისა და ფულის ეკვივალენტების შემთხვევაში კომპანია გაუფასურებისთვის ზოგად მოდელს იყენებს, თავდაპირველი აღიარების შემდეგ კრედიტის ხარისხის ცვლილებების საფუძველზე.

ფინანსური აქტივები – ჩამოწერა. ფინანსური აქტივები მთლიანად ან ნაწილობრივ ჩამოიწერება, როდესაც კომპანია ამოწურავს თანხის ამოღების ყველა პრაქტიკულ შესაძლებლობას და დაასკვნის, რომ აღარ ასებობს თანხის ამოღების გონივრული მოლოდინი. ჩამოწერა წარმოადგენს აღიარების შეწყვეტას. კომპანიამ შეიძლება ჩამოწეროს ფინანსური აქტივები, რომელთა მიმართ აღსრულების ღონისძიებები ჯერ კიდევ ხორციელდება, როდესაც კომპანია ცდილობს იმ თანხების ამოღებას, რომელთა გადახდის სახელშეკრულებო ვადა დადგა, მაგრამ არ არსებობს ამოღების გონივრული მოლოდინი.

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები - აღიარების შეწყვეტა. კომპანია ფინანსური აქტივების აღიარებას წევვტს, როდესაც (ა) აქტივები გამოსყიდულია ან აქტივებიდან ფულადი ნაკადების მიღება სხვაგვარად შეწყდება ან (ბ) კომპანიას გადაცემული აქვს ფინანსური აქტივებიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან დადებული აქვს საკვალიფიკაციო გამტარი გარიგება, რომლითაც (i) გადაცემულია აგრეთვე აქტივების საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად მთელი რისკი და უკუგება ან (ii) საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და უკუგება არც გადაცემულია და არც შენარჩუნებულია, მაგრამ კონტროლი არ არის შენარჩუნებული.

კონტროლი შენარჩუნებულია, როდესაც პარტნიორს არ გააჩნია აქტივის მთლიანობაში დაუკავშირებელ მესამე მხარეზე მიყიდვის პრაქტიკული შესაძლებლობა გაყიდვაზე დამატებითი შეზღუდვების დაწესების გარეშე.

ფინანსური აქტივები – მოდიფიცირება. ზოგიერთ შემთხვევაში კომპანია ხელახალი მოლაპარაკებების ან სხვა გზით ცვლით ფინანსური აქტივების სახელშეკრულებო პირობებს. კომპანია აფასებს, სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ცვლილებები არსებითია თუ არა და განსხვავებებს აღიარებს. თუ შეცვლილი პირობები მნიშვნელოვნად განსხვავდება, თავდაპირველი აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ამოიწურება და კომპანია შეწყვეტს თავდაპირველი ფინანსური აქტივის აღიარებას, ის ახალ აქტივს აღიარებს რეალური ღირებულებით. შემდეგში გაუფასურების გამოთვლის მიზნებისათვის, მათ შორის იმის განსაზღვრისთვის, ადგილი ჰქონდა თუ არა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას, ხელახალი მოლაპარაკების თარიღი მიიჩნევა თავდაპირველი აღიარების თარიღად. ამასთან, კომპანია აფასებს ახალი სესხი ან სავალო ინსტრუმენტი აკმაყოფილებს თუ არა SPPI-ს კრიტერიუმებს. აღიარებაშეწყვეტილი თავდაპირველი აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და ახალი, მნიშვნელოვნად მოდიფიცირებული აქტივის რეალურ ღირებულებას შორის ნებისმიერი განსხვავება მოგება-ზარალში აისახება, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც სხვაობა განპირობებულია მფლობელებთან ოპერაციით.

თუ ზემოაღნიშნული ხელახალი მოლაპარაკება განპირობებული იყო პარტნიორის ფინანსური სირთულეებით და თავდაპირველად შეთანხმებული გადახდების განხორციელების უუნარობით, კომპანია ერთმანეთს უდარებს აქტივის თავდაპირველ და გადასინჯულ, მოსალოდნელ ფულად ნაკადებს, რათა განსაზღვროს აქტივის რისკები და უკუგება მნიშვნელოვნად განსხვავდება თუ არა სახელშეკრულებო მოდიფიცირების გამო. თუ რისკები და უკუგება არ იცვლება, მაშინ მოდიფიცირებული აქტივიარსებითად არ განსხვავდება თავდაპირველი აქტივისგან და მოდიფიცირება არ იწვევს აღიარების შეწყვეტას. კომპანია მოდიფიცირებული სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით (ან კრედიტით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული ფინანსური აქტივებისთვის (“POCI” აქტივები)) დისკონტირების მეშვეობით ხელახლა გამოითვლის მთლიან საბალანსო ღირებულებას და მოდიფიცირების შემოსულობას ან ზარალს აღიარებს მოგება-ზარალში.

ფინანსური ვალდებულებები – შეფასების კატეგორიები. ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირებულია, როგორც შემდგომ ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული, გარდა (i) რეალური ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებებისა: ეს კლასიფიკაცია მოიცავს წარმოებულებს, სავაჭროდ ფლობილ ფინანსურ ვალდებულებებს (მაგ., ფასიანი ქაღალდების მოკლე პოზიცია), პირობით ანაზღაურებას, რომელიც შემძენის მიერ არის აღიარებული საწარმოთა გაერთიანებისას და სხვა ფინანსურ ვალდებულებებს, რომლებსაც ეს კატეგორია აქვთ მინიჭებული თავდაპირველი აღიარებისას და (ii) ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებებისა და სასესხო ვალდებულებებისა.

როგორც 2019 წლის 31 დეკემბერს, ისე 2018 წლის 31 დეკემბერს კომპანიის ყველა ფინანსური ვალდებულება სხვა ფინანსური ვალდებულებების შეფასების კატეგორიას მიეკუთვნებოდა და მოიცავდა „სავაჭრო და სხვა კრედიტორულ დავალიანებას“, „საიჯარო ვალდებულებებსა“ და „ნასესხებ თანხებს“ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

ფინანსური ვალდებულებები – აღიარების შეწყვეტა. ფინანსური ვალდებულებების აღიარება შეწყდება, როდესაც ისინი დაიფარება (ანუ როდესაც ხელშეკრულებაში მითითებული ვალდებულება შესრულდება, გაუქმდება ან ვადა ამოწურება).

კომპანიასა და მის თავდაპირველ გამსესხებლებს შორის მნიშვნელოვნად განსხვავებული პირობების მქონე სავალო ინსტრუმენტების გაცვლა, ასევე არსებული ფინანსური ვალდებულებების პირობების მნიშვნელოვანი მოდიფიცირება, აღირიცხება, როგორც თავდაპირველი ფინანსური ვალდებულების დაფარვა და ახალი ფინანსური ვალდებულების აღიარება. პირობები მნიშვნელოვნად განსხვავებულია, თუ ახალი პირობებით ფულადი ნაკადების დისკონტირებული ახლანდელი ღირებულება, გადახდილი საკომისიოს ჩათვლით და მიღებული საკომისიოს გამოკლებით, რომელიც დისკონტირებულია თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით, სულ მცირე 10%-ით განსხვავდება თავდაპირველი ფინანსური ვალდებულების დარჩენილი ფულადი ნაკადების დისკონტირებული ახლანდელი ღირებულებისგან. როდესაც სავალო ინსტრუმენტების გაცვლა ან პირობების მოდიფიცირება დაფარვის სახით აღირიცხება, ნებისმიერი გაწეული დანახარჯი ან საკომისიო აღიარდება დაფარვისას წარმოქმნილ შემოსულობის ან ზარალის ნაწილად. თუ გაცვლა ან მოდიფიცირება დაფარვის სახით არ აღირიცხება, ნებისმიერი დანახარჯით ან საკომისიოთი კორექტირდება ვალდებულების საბალანსო ღირებულება და ამორტიზდება მოდიფიცირებული ვალდებულების დარჩენილ ვადაში.

ვალდებულებების მოდიფიცირება, რომელიც არ იწვევს დაფარვას, აღირიცხება, როგორც შეფასების ცვლილება, კუმულაციური ამოქაჩვის მეთოდით, შემოსულობის ან ზარალის მოგება-ზარალში ასახვით, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც საბალანსო ღირებულებებს შორის სხვაობა ეკონომიკური შინაარსით მიეკუთვნება მფლობელებთან კაპიტალ-ოპერაციას.

ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგადაფარვა. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა ხდება და ნეტო თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მხოლოდ მაშინ, როდესაც არსებობს აღიარებული თანხების იურიდიულად აღსრულებადი უფლება და არსებობს ნეტო საფუძველზე ანგარიშსწორების ან ერთდროულად აქტივის რეალიზებისა და ვალდებულების ანგარიშსწორების განზრახვა. ურთიერთგადაფარვის მსგავსი უფლება (ა) არ უნდა იყოს დამოკიდებული რაიმე სამომავლო მოვლენაზე და (ბ) იურიდიულად აღსრულებადი უნდა იყოს ყველა ქვემოთჩამოთვლილ გარემოებებში: (i) ჩვეულებრივი ბიზნეს-საქმიანობა (ii) დეფოლტი და (iii) გადახდისუნარიანობა ან გაკოტრება.

ფული და ფულის ეკვივალენტები. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ფულს საღაროში, მოთხოვნამდე დეპოზიტებს ბანკებში და სხვა მოკლევადიან, მაღალი ლიკვიდობის მქონე ინვესტიციებს, რომელთა თავდაპირველი დაფარვის ვადა სამ თვემდეა. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები აისახება ამორტიზებული ღირებულებით, რადგან: (i) რადგან ისინი ფლობილია სახელშეკრულებო და იმ ფულადი ნაკადის მიღებისთვის, რომელიც მხოლოდ ძირითადი და პროცენტის თანხების გადახდას („SPPI“) წარმოადგენს, და (ii) მათ მინიჭებული არა აქვთ რეალური ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით შეფასებულის კატეგორია. მახასიათებლებს, რომლებიც მხოლოდ კანონმდებლობით განისაზღვრება, როგორიცაა მაგალითად სავალო ვალდებულებების რესტრუქტურისაციის კანონმდებლობა გარკვეულ ქვეყნებში, გავლენა არა აქვთ მხოლოდ ძირითადი და პროცენტის თანხების გადახდის ტესტზე, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ის სახელშეკრულებო პირობებში აისახება, ისე რომ ის მაინც ძალაში იქნება, კანონმდებლობა რომც შეიცვალოს. შეზღუდული ნაშთები არ შედის ფულსა და ფულის ეკვივალენტებში ფულადი ნაკადების ანგარიშგების მიზნებისათვის. ნაშთები, რომელთა ვალდებულების დასაფარად გაცვლა ან გამოყენება საანგარიშგებო პერიოდის დასრულებიდან მინიმუმ თორმეტ თვეში შეზღუდულია, გრძელვადიან აქტივებში აისახება.

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება. სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება თავდაპირველად რეალური ღირებულებით აღიარდება, შემდეგ კი ამორტიზებული ღირებულებით აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება. სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება დაირიცხება, როდესაც პარტნიორი თავის მოვალეობებს შეასრულებს ხელშეკრულების ფარგლებში და თავდაპირველად რეალური ღირებულებით აღიარდება, შემდეგ კი ამორტიზებული ღირებულებით აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ნასესხები სახსრები და სხვა ფინანსური ვალდებულებები. ნასესხები სახსრები თავდაპირველად აღიარდება რეალური ღირებულებით, შემცირებული გარიგების დნხარჯებით, შემდეგ კი ამორტიზებული ღირებულებით აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

საოპერაციო იჯარა. როდესაც კომპანია მეიჯარეა და საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და უკუგება არ გადაეცემა მოიჯარეს (მაგ., საოპერაციო იჯარა), მაშინ საოპერაციო იჯარის მთლიანი გადახდები წრფივი მეთოდით აღიარდება, როგორც სხვა შემოსავალი.

მოგების გადასახადი. მოგების გადასახადი ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულია საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის ძალაში შესული კანონმდებლობის შესაბამისად..

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს მთავრობამ ცვლილებები შეიტანა საქართველოს საგადასახადო კოდექსში, რომლის მიხედვით კომპანიები (გარდა ბანკების, საკრედიტო კავშირების, სადაზღვევო კომპანიების, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა და ლომბარდებისა) ვალდებული არ არიან გადაიხადონ მოგების გადასახადი 2017 წლის 1 იანვრიდან გამომდინარე მოგებაზე მანამ, სანამ არ მოხდება აღნიშნული მოგების განაწილება ან აღიარებული განაწილება დივიდენდის სახით.

მოგების გადასახადი, 15% მთლიან თანხაზე (ანუ ნეტო დივიდენდები იბეგრება 5%-იანი განაკვეთით, საჭიროების შემთხვევაში, და მთლიანი თანხის მისაღებად უნდა გაიყოს 0.85-ზე), გადახდელია ფიზიკური პირების ან არარეზიდენტი იურიდიული პირებისათვის დივიდენდის გადახდის მომენტში. რეზიდენტი იურიდიული პირებისთვის მიღებული მოგებიდან გადახდილი დივიდენდი დაბეგვრისგან გათავისუფლებულია 2017 წლის 1 იანვრიდან.

2008 წლის 1 იანვრიდან 2017 წლის 1 იანვრამდე პერიოდში აკუმულირებულ მოგებაზე დივიდენდები ექვემდებარება მოგების გადასახადით დაბეგვრას მთლიან თანხაზე, შემცირებული შესაბამისი საგადასახადო კრედიტის თანხით, რომელიც გამოითვლება, როგორც დასაბეგრ მოგებაზე, იგივე პერიოდში მთლიანი წმინდა მოგების საპირისპიროდ, გამოცხადებული და გადახდილი კორპორატიული მოგების გადასახადის წილი, გამრავლებული გასანაწილებელ დივიდენდებზე. თუმცა, საგადასახადო კრედიტის თანხა არ უნდა აღემატებოდეს განაწილებულ დივიდენდებზე დარიცხულ ფაქტიურ მოგების გადასახადს.

დივიდენდების განაწილების შედეგად წარმოქმნილი მოგების გადასახადი აღირიცხება, როგორც მოგების გადასახადის ხარჯი იმ პერიოდში, როდესაც გამოცხადდა დივიდენდები, მიუხედავად ფაქტიურად გადახდის თარიღისა, ან იმ პერიოდისა, რომლისთვისაც განხორციელდა დივიდენდების გადახდა. დივიდენდების გადახდისას წარმოქმნილი პირობითი მოგების გადასახადის ვალდებულება არ აღიარდება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

დივიდენდების განაწილების გარდა გადასახადი გადასახდელია იმ ხარჯებსა და სხვა გადახდებზე, რომლებიც არ არიან დაკავშირებული ეკონომიკურ საქმიანობასთან - აქტივების ან მომსახურების უფასო მიწოდება და წარმომადგენლობითი დანახარჯები, რაც აღემატება საქართველოს საგადასახადო კოდექსით განსაზღვრულ მაქსიმალურ თანხას. ყველა გადახდილი ავანსი საწარმოებზე, რომლებიც რეგისტრირებული არიან პრივილეგირებული საგადასახადო რეჟიმის მქონე იურისდიქციებში და სხვა გარკვეული ოპერაციები მსგავს საწარმოებთან, ისევე როგორც ფიზიკურ პირებზე ან არარეზიდენტ პირებზე გაცემული სესხები, მაშინვე დაბეგვრადია. მსგავსი გადასახადები, სხვა გადასახადებთან ერთად, პრივილეგირებული საგადასახადო რეჟიმის მქონე იურისდიქციებში დარეგისტრირებული საწარმოებისაგან აღნიშნული გადახდილი ავანსის სანაცვლოდ მიღებულ აქტივებზე ან მომსახურებებზე მოთხოვნილი საგადასახადო კრედიტის გამოკლებით, ან ფიზიკურ პირებზე ან არარეზიდენტებზე გაცემული სესხების ამოღების გამოკლებით, აღირიცხება 'საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯების' მუხლში - 'გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა'.

გაურკვეველი საგადასახადო პოზიცია. ხელმძღვანელობა კომპანიის გაურკვეველ საგადასახადო პოზიციას ხელახლა აფასებს ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. ვალდებულებები აღირიცხება მოგების გადასახადისთვის, რაც განისაზღვრება ხელმძღვანელობის მიერ, რომ უფრო მეტად სავარაუდოა, რომ გამოიწვევს დამატებითი გადასახადების დაკისრებას საგადასახადო ორგანოების მხრიდან კითხვები რომ დაისვას. აღნიშნული შეფასება ეფუძნება იმ საგადასახადო კანონმდებლობის ან მსგავს საკითხებზე სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტირებას, რომლებიც ძალაშია ამჟამად ან ძალაში იქნება საანგარიშგებო პერიოდის დასასრულისთვის. საურავებთან, პროცენტთან და მოგების გარდა სხვა გადასახადებთან დაკავშირებული ვალდებულებები აღიარდება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ვალდებულებების დასაფარად საჭირო ხარჯების ხელმძღვანელების საუკეთესო შეფასების საფუძველზე. გაურკვეველი საგადასახადო პოზიციის კორექტირება აღირიცხება მოგების გადასახადის ხარჯში.

დამატებითი ღირებულების გადასახადი. წარმოებულ ღირებულებაზე დამატებითი გადასახადი, დაკავშირებული გაყიდვებთან, საგადასახადო ორგანოებისათვის გადახდილი უნდა იქნეს შემდეგი მოვლენებისას, რომელიც უფრო ადრე მოხდება: (ა) დებიტორული დავალიანებების ამოღება კლიენტებისაგან ან (ბ) საქონლის ან მომსახურების მიწოდება კლიენტებისათვის. საზოგადოდ, გადასახდელი დღე ამოღებადია ჩასათვლელი დღე-ის საპირისპიროდ, დღე-ის ანგარიშგაქტურის მიღებისას. საგადასახადო ორგანოების მიერ ნებადართულია დღე-ის ჩათვლა ნეტო საფუძველზე. ძირითადი საშუალებების შეძენასთან დაკავშირებით გადასახდელი დღე 5-10 წლით გადავადდება საწარმოებისათვის, რომელთაც 20%-ზე მეტი დღე-გან გათავისუფლებული ბრუნვა აქვთ.

2015 წლის 7 დეკემბერს საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ გამოსცა ბრძანება #407, რომლის მიხედვით გადასახადის გადამხდელთა მოვალეობები, ყველა გადასახადთან მიმართებით, მათ შორის კორპორაციული მოგების გადასახადი, და ყველა გადასახადის გადამხდელის გადასახადის გადახდები აღირიცხება ერთიან საგადასახადო ანგარიშში. შედეგად, 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის და 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის ყველა საგადასახადო ვალდებულება და საგადასახადო აქტივი წარმოდგენილი იქნა ნეტო საფუძველზე. შედეგად მიღებული საგადასახადო აქტივებისა და ვალდებულებების ნაშთები ანგარიშგებულია, როგორც „სხვა საგადასახადო დებიტორული დავალიანება, ნეტო“ ან „სხვა საგადასახადო კრედიტორული დავალიანება, ნეტო“.

მარაგი. მარაგი აღირიცხება თვითღირებულებასა და ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. მარაგის თვითღირებულება განისაზღვრება შეწონილი საშუალოს საფუძველზე. მზა პროდუქციისა და დაუმთავრებელი წარმოების მარაგის თვითღირებულება მოიცავს ნედლეულისა და მასალების ღირებულებას, პირდაპირ შრომითი დანახარჯებსა და სხვა პირდაპირ დანახარჯებს, ასევე საწარმოო ზედნადებ ხარჯებს (ჩვეულებრივი საოპერაციო მწარმოებლურობის საფუძველზე), მაგრამ არ შეიცავს ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებულ დანახარჯებს. ნეტო სარეალიზაციო ღირებულება ფასდება ბიზნესის ჩვეულებრივი საქმიანობისას შეფასებული გასაყიდი ფასით, შემცირებული დასრულებისა და გაყიდვის შეფასებული ხარჯებით.

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

გადახდილი ავანსი. გადახდილი ავანსი აღირიცხება თვითღირებულებით, შემცირებული გაუფასურების ანარიცხებით. გადახდილი ავანსი კლასიფიცირდება, როგორც გრძელვადიანი, როდესაც მოსალოდნელია, რომ გადახდილ ავანსთან დაკავშირებული საქონელი ან მომსახურება მიღებული იქნება ერთი წლის შემდეგ, ან როდესაც გადახდილი ავანსი დაკავშირებულია აქტივთან, რომელიც საწყისი აღიარებისას კლასიფიცირებული იქნება, როგორც გრძელვადიანი. აქტივის შესაძენად გადახდილი ავანსები გადადის ამ აქტივის საბალანსო ღირებულებაში კომპანიის მიერ აქტივზე კონტროლის მოპოვების შემდეგ და როდესაც მოსალოდნელია, რომ ამ აქტივთან დაკავშირებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებელი კომპანიაში შემოვა. სხვა გადახდილი ავანსები მოგება-ზარალში ჩამოიწერება გადახდილ ავანსთან დაკავშირებული მომსახურების მიღებისას. როდესაც არსებობს მინიშნება, რომ აქტივები, საქონელი ან მომსახურება, დაკავშირებული გადახდილ ავანსთან, არ იქნება მიღებული, მაშინ გადახდილი ავანსის საბალანსო ღირებულება შესაბამისად ჩამოიწერება და შესაბამისი გაუფასურების ზარალი აღიარდება წლის მოგებაში ან ზარალში.

საწესდებო კაპიტალი. ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირდება, როგორც საკუთარი კაპიტალი. ახალი აქციების გამოშვებასთან დაკავშირებით გაწეული ნაზრდი დანახარჯები საკუთარ კაპიტალშია ნაჩვენები გამოქვითვის სახით, გადასახადების გარეშე. მიღებული ანაზღაურების რეალური ღირებულების გამოშვებული აქციების ნომინალურ ღირებულებაზე ნებისმიერი ნამეტი აისახება საემისიო შემოსავლის სახით.

დივიდენდები. დივიდენდები კაპიტალში აისახება იმ პერიოდში, როდესაც მოხდა მათი გამოცხადება. საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების შემდეგ და ფინანსური ანგარიშგების გამოცემის დამტკიცებამდე გამოცხადებული დივიდენდები გამჟღავნდება შემდგომი მოვლენების შესახებ განმარტებით შენიშვნებში.

ვალდებულებებისა და ხარჯების ანარიცხები. ვალდებულებებისა და ხარჯების ანარიცხები არის გაურკვეველი ვადის და ოდენობის არაფინანსური ვალდებულებები. მათი დარიცხვა ხდება მაშინ, როდესაც კომპანიას გააჩნია მიმდინარე იურიდიული ან კონსტრუქციული მოვალეობა წარსული მოვლენების შედეგად და მოსალოდნელია, რომ ამ მოვალეობის დასაფარად საჭირო იქნება ეკონომიკური სარგებლის შემცველი რესურსების გადინება, და შესაძლებელია ამ მოვალეობის თანხის საიმედოდ შეფასება. ანარიცხების შეფასება ხდება ვალდებულების ანგარიშსწორებისათვის საჭირო მოსალოდნელი დანახარჯების დისკონტირებული ღირებულებით, დაბეგრამდე განაკვეთის გამოყენებით, რაც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების საბაზრო შეფასებებს და ამ მოვალეობისათვის სპეციფიკურ რისკებს. დროის გასვლის გამო ანარიცხების ზრდა ფინანსურ დანახარჯებში აღიარდება საპროცენტო ხარჯის სახით.

გადასახადები და ხარჯები, როგორიცაა მაგალითად მოგების გადასახადის გარდა სხვა გადასახადები ან მარეგულირებლის საზღაური, დაფუძნებული იმ პერიოდთან დაკავშირებულ ინფორმაციაზე, რომელიც წინ უსწრებს გადახდის მოვალეობის წარმოქმნას, ვალდებულებების სახით აღიარდება მაშინ, როდესაც მოხდება მავალდებულებელი მოვლენა, რომელიც გადასახადის გადახდის ვალდებულებას წარმოქმნის, რაც განისაზღვრება კანონმდებლობით, რომელიც განაპირობებს მოცემული გადასახადის გადახდის ვალდებულებას. თუ გადასახადი მავალდებულებელი მოვლენის მოხდენამდე გადაიხდება, იგი აღიარდება გადახდილი ავანსის სახით.

ამონაგების აღიარება. ამონაგები არის კომპანიის ჩვეულებრივი საქმიანობისას წარმოქმნილი შემოსავალი. ამონაგები აღიარდება გარიგების ფასის ოდენობით. გარიგების ფასი არის ანაზღაურების ოდენობა, რომელსაც კომპანია მოელის, რომ მიიღებს დაპირებულ საქონელზე ან მომსახურებაზე კონტროლის მომხმარებლისთვის გადაცემის სანაცვლოდ, შემცირებული მესამე მხარეების სახელით ამოღებული თანხებით.

ამონაგები აღიარდება, ფასდათმობების, დაბრუნებების, დამატებითი ღირებულების გადასახადისა და აქციზის გარეშე.

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

პროდუქციის გაყიდვა. გაყიდვები აღიარდება, როდესაც ხდება პროდუქციაზე კონტროლის გადაცემა, ანუ როდესაც პროდუქცია მომხმარებელს მიეწოდება, მომხმარებელს სრული უფლებამოსილება აქვს პროდუქციაზე და არ არსებობს შეუსრულებელი მოვალეობა, რომელმაც შეიძლება გავლენა მოახდინოს მომხმარებლის მიერ პროდუქციის მიღებაზე. მიწოდებას ადგილი აქვს, როდესაც პროდუქცია გადაზიდულია კონკრეტულ ადგილზე და მოძველებისა და დანაკარგის რისკები გადაცემულია მომხმარებელზე და მომხმარებელმა ან მიიღო პროდუქცია ხელშეკრულების შესაბამისად, მიღების დებულებები ამოწურულია ან კომპანიას ობიექტური მტკიცებულება აქვს, რომ პროდუქციის მიღებისთვის ყველა კრიტერიუმი დაკმაყოფილებულია.

ფასდათმობით გაყიდვიდან მიღებული ამონაგები აღიარდება ხელშეკრულებაში მითითებული ფასის საფუძველზე, მასშტაბის ფასდათმობების გარეშე. დაგროვილი გამოცდილება გამოიყენება ფასდათმობების შეთავაზებისთვის, მოსალოდნელი ღირებულების მეთოდის გამოყენებით და ამონაგები მხოლოდ იმდენად აღიარდება, რამდენადაც მაღალია ალბათობა, რომ მნიშვნელოვან დაბრუნებას არ ექნება ადგილი. კომპენსაციის ვალდებულება (რომელიც ასახულია სავაჭრო და სხვა კრედიტორულ დავალიანებებში) აღიარდება მოსალოდნელი მასშტაბის ფასდათმობებისთვის, რომელიც მომხმარებლისთვის გადასახდელია საანგარიშგებო პერიოდის დასრულებამდე გაყიდვებთან დაკავშირებით.

მიიჩნევა, რომ დაფინანსების ელემენტი არ არსებობს, როდესაც გაყიდვები ხორციელდება 30-45 დღიანი საკრედიტო ვადით და/ან სრული წინასწარგადახდით, რაც საბაზრო პრაქტიკის თანმიმდევრულია. დებიტორული დავალიანება აღიარდება პროდუქციის მიწოდებისას, რადგან ეს არის დროის მომენტი, როდესაც ანაზღაურების მიღება უპირობოა, რადგან გადახდის ვადის დადგომისთვის მხოლოდ დროის გასვლაა საჭირო.

ბოთლებში ჩამოსხმის მომსახურების გაყიდვა. კომპანია ბოთლებში ჩამოსხმის მომსახურებას უწევს მომხმარებლებს ცვალებადფასიანი ხელშეკრულებების ფარგლებში. კომპანია მომსახურებაზე კონტროლს დროთა განმავლობაში გადასცემს და ამგვარად აკმაყოფილებს საქმიანობის შედეგის მოვალეობას დროთა განმავლობაში. მომსახურების გაწევიდან მიღებული ამონაგები აღიარდება იმ სააღრიცხვო პერიოდში, როდესაც მომსახურება გაიწევა.

დაფინანსების კომპონენტი. კომპანია არ მოელის, რომ ექნება ხელშეკრულებები, სადაც დაპირებული მომსახურების მომხმარებლისთვის გაწევასა და მომხმარებლის მიერ გადხდს შორის პერიოდი ერთ წელზე ხანგრძლივი იქნება. ამიტომ, კომპანია არ ახორციელებს გარიგების ფასების კორექტირებას ფულის დროითი ღირებულების ასახვის მიზნით.

მომუშავეთა გასამრჯელოები. კომპანიის თანამშრომლების მიერ მომსახურების გაწევის წელს მათთვის გადახდილი ხელფასი, სარგო, საქართველოს საპენსიო ფონდში შენატანები, ანაზღაურებადი შვებულება და ბიულეტენი, ბონუსები და არაფულადი სარგებელი (როგორცაა მაგლითად ჯანმრთელობის დაზღვევა) დაირიცხება იმ წელს, როდესაც მოხდა დაკავშირებული მომსახურების გაწევა. კომპანიას არა აქვს რაიმე იურიდიული ან კონსტრუქციული მოვალეობა, რომ განახორციელოს ზემოაღნიშნულის გარდა რაიმე პენსიის ან მსგავსი სარგებლის გადახდები.

ცვლილებების შეტანა ფინანსურ ანგარიშგებაში მისი გამოცემის შემდეგ. ფინანსურ ანგარიშგებაში მისი გამოცემის შემდეგ ცვლილებების შეტანა უნდა დაამტკიცოს კომპანიის ხელმძღვანელობამ, ვინც დაამტკიცა ეს ფინანსური ანგარიშგება.

4 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას

კომპანია აკეთებს შეფასებებსა და დაშვებებს, რომლებიც გავლენას ახდენენ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე და აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებზე მომდევნო ფინანსურ წელს. შეფასებებისა და განსჯის მუდმივი შეფასება ხორციელდება და ეფუძნება ხელმძღვანელობის გამოცდილებას და სხვა ფაქტორებს, მათ შორის სამომავლო მოვლენების მოლოდინს, რაც მიჩნეულია, რომ გონივრული იქნება არსებულ გარემოებებში. ხელმძღვანელობა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას შეფასებებთან ერთად იყენებს ასევე განსჯას. განსჯა, რომელსაც შეუძლია ყველაზე დიდი გავლენის მოხდენა ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებსა და აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებზე მომდევნო ფინანსურ წელს, მოიცავს შემდეგს:

დაკავშირებულ მხარეებთან ოპერაციების თავდაპირველი აღიარება. ჩვეულებრივი სამეურნეო საქმიანობისას კომპანია დაკავშირებულ მხარეებთან ოპერაციებს ახორციელებს. ბასს 39-ით მოიხილება ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარება მათი რეალური ღირებულების საფუძველზე. განსჯა გამოიყენება იმის განსაზღვრისთვის, ოპერაციების ფასი საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებითა განისაზღვრება თუ არასაბაზრო განაკვეთებით, როდესაც მსგავსი ოპერაციების აქტიური ბაზარი არ არსებობს. განსჯა ემყარება დაუკავშირებელ მხარეებთან მსგავსი სახის ოპერაციების ფასწარმოქმნასა და ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ანალიზს. დაკავშირებულ მხარეებთან ნაშთების პირობები გამჟღავნებულია მე-7 შენიშვნაში.

ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადა. ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადის განსაზღვრა განსჯის საკითხია და ეფუძნება მსგავს აქტივებთან დაკავშირებულ გამოცდილებას. აქტივებში განივთებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებელი ძირითადად გამოყენებისას მოიხმარება. თუმცა, სხვა ფაქტორები, როგორიცაა მაგალითად ტექნიკური ან კომერციული მოძველება და ცვეთა, ხშირად იწვევენ აქტივებში განივთებული ეკონომიკური სარგებლის შემცირებას. ხელმძღვანელობამ დარჩენილი სასარგებლო მომსახურების ვადები შეაფასა აქტივების ამჟამინდელი ტექნიკური მდგომარეობის და იმ პერიოდის შესაბამისად, რომლის განმავლობაში მოსალოდნელია, რომ აქტივები სარგებელს გამოიმუშავენ კომპანიისთვის. გათვალისწინებული იქნა შემდეგი ძირითადი ფაქტორები: (ა) აქტივების მოსალოდნელი გამოყენება; (ბ) მოსალოდნელი ფიზიკური ცვეთა, რაც დამოკიდებულია საოპერაციო ფაქტორებზე და მოვლა-შენახვის პროგრამაზე; და (გ) საბაზრო პირობების ცვლილებებით გამოწვეული ტექნიკური ან კომერციული მოძველება.

შეფასებული სასარგებლო მომსახურების ვადები 10%-ით რომ განსხვავდებოდეს ხელმძღვანელობის შეფასებებისაგან, 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის ცვეთაზე გავლენა იქნებოდა მისი GEL 1,274 ათასით გზრდა ან GEL 1,123 ათასით შემცირება (2018: GEL 1,042 ათასით გზრდა ან GEL 887 ათასით შემცირება).

5 ახალი ან გადასინჯული სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება

ქვემოთ ჩამოთვლილი სტანდარტები, რომლებშიც ცვლილებები შევიდა, ძალაშია 2019 წლის 1 იანვრიდან, მაგრამ მათ არსებითი გავლენა არ ჰქონია კომპანიაზე:

- ფასს 16, „იჯარა“ (გამოცემულია 2016 წლის 13 იანვარს, ძალაშია 2019 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის).
- ფასიკ 23 "განუსაზღვრელობა მოგების გადასახადის აღრიცხვასთან დაკავშირებით" (გამოცემულია 2017 წლის 7 ივნისს, ძალაშია 2019 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის).
- ავანსის მახასიათებლები უარყოფითი კომპენსაციით - ცვლილებები ფასს 9-ში (გამოცემულია 2017 წლის 12 ოქტომბერს, ძალაშია 2019 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის)
- ცვლილებები ბასს 28-ში "გრძელვადიანი წილი მეკავშირე და ერთობლივ საწარმოებში" (გამოცემულია 2017 წლის 12 ოქტომბერს, ძალაშია 2019 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის).
- ფასს-ების წლიური გაუმჯობესებების 2015-2017 წწ. ციკლი - ცვლილებები ფასს 3-ში, ფასს 11-ში, ბასს 12-სა და ბასს 23-ში (გამოცემულია 2017 წლის 12 დეკემბერს, ძალაშია 2019 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის).
- ცვლილებები ბასს 19-ში „სქემის ცვლილება, შემცირება ან ანგარიშსწორება“ (გამოცემულია 2018 წლის 7 თებერვალს, ძალაშია 2019 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის).

6 ბუღალტრული აღრიცხვის ახალი ოფიციალური დოკუმენტები

გამოცემული იქნა გარკვეული ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომელთა გამოყენება სავალდებულოა 2020 წლის 1 იანვარს და შემდეგ დაწყებული პერიოდებისათვის, და რომელთა ვადაზე ადრე გამოყენება კომპანიას ჯერ არ დაუწყია.

ინვესტორსა და მის მეკავშირე საწარმოს ან ერთობლივ საქმიანობას შორის აქტივების გაყიდვა ან შეტანა - ცვლილებები ფასს 10-ში და ბასს 28-ში (გამოცემულია 2014 წლის 11 სექტემბერს, ძალაში შედის ბასს-ის მიერ დადგენილი თარიღით ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის). ეს ცვლილებები ეხება ფასს 10-ისა და ბასს 28-ის მოთხოვნებს შორის შეუსაბამობას ინვესტორსა და მის მეკავშირე საწარმოს ან ერთობლივ საქმიანობას შორის აქტივების გაყიდვასთან ან შეტანასთან დაკავშირებით. ამ ცვლილებების ძირითადი შედეგია სრული შემოსავლის ან ზარალის აღიარება, როდესაც ოპერაცია ბიზნესს ეხება. შემოსულობა ან ზარალი ნაწილობრივ აღიარდება, როდესაც ოპერაცია ეხება აქტივებს, რომელიც ბიზნესს არ წარმოადგენს, თუნდაც ამ აქტივებს შვილობილი საწარმო ფლობდეს. ამჟამად კომპანია ახორციელებს თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ამ ცვლილებების გავლენის შეფასებას. ამჟამად კომპანია ახორციელებს თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ამ ცვლილებების გავლენის შეფასებას.

6 ბუღალტრული აღრიცხვის ახალი ოფიციალური დოკუმენტები (გაგრძელება)

ფასს 17 "სადაზღვევო ხელშეკრულებები" (გამოცემულია 2017 წლის 18 მაისს, ძალაში შედის 2021 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის). ფასს 17-ით ჩანაცვლდა ფასს 4, რომელიც კომპანიებს აძლევდა თავისუფლებას, რათა გაეგრძელებინათ სადაზღვევო ხელშეკრულებების ბუღალტრული აღრიცხვის წარმოება არსებული პრაქტიკის მიხედვით. შედეგად, ინვესტორებისათვის რთული იყო სხვაგვარად მსგავსი სადაზღვევო კომპანიების ფინანსური საქმიანობის შედეგების შედარება. ფასს 17 არის ერთ პრინციპზე დაფუძნებული სტანდარტი ყველა ტიპის სადაზღვევო ხელშეკრულებების აღრიცხვისათვის, მათ შორის მზღვეველის მიერ ფლობილი გადაზღვევის ხელშეკრულებებისათვის. სტანდარტით მოითხოვება სადაზღვევო ხელშეკრულებების ჯგუფების აღიარება და აღრიცხვა: (i) სამომავლო ფულადი ნაკადების რისკის გათვალისწინებით კორექტირებული დისკონტირებული ღირებულებით (სრული ფულადი ნაკადები), რომლებიც მოიცავს ყველა არსებულ ინფორმაციას სრული ფულადი ნაკადების შესახებ, ბაზარზე დაკვირვებად ინფორმაციასთან თანმიმდევრული გზით; მიმატებული (თუ ეს ღირებულება ვალდებულებაა) ან გამოკლებული (თუ ეს ღირებულება აქტივია) (ii) თანხა, რომელიც წარმოადგენს გამოუმუშავებელ მოგებას ხელშეკრულებების ამ ჯგუფში (სახელშეკრულებო მომსახურების მარჟა). მზღვეველები აღიარებენ სადაზღვევო ხელშეკრულებების ჯგუფიდან მიღებულ მოგებას იმ პერიოდის განმავლობაში, როდესაც ისინი უზრუნველყოფენ დაზღვევას, აღებული რისკისგან გათავისუფლებამდე. თუ ხელშეკრულებების მოცემული ჯგუფი ზარალიანი გახდება, საწარმო ზარალს მაშინვე აღიარებს. ამჟამად კომპანია ახორციელებს თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ამ ცვლილებების გავლენის შეფასებას.

ცვლილებები ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის კონცეპტუალურ საფუძვლებში (გამოცემულია 2018 წლის 29 მარტს, ძალაში შედის 2020 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). გადასინჯული კონცეპტუალური საფუძვლები მოიცავს ახალ თავს შეფასების შესახებ; სახელმძღვანელო მითითებებს საქმიანობის ფინანსური შედეგების შესახებ; გაუმჯობესებულ განმარტებებსა და სახელმძღვანელო მითითებებს - განსაკუთრებით ვალდებულების განმარტება; ასევე მნიშვნელოვანი საკითხების ახსნას, როგორიცაა მაგალთად, ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებით ზედამხედველობის, წინდახედულობისა და შეფასების განუსაზღვრელობის როლი.

საწარმოს განმარტება – ცვლილებები ფასს 3-ში (გამოცემულია 2018 წლის 22 ოქტომბერს, ძალაში შედის 2020 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ცვლილებებში გადასინჯულია საწარმოს განმარტება. საწარმო შედგება რესურსებისა და პროცესებისაგან, რომლებსაც მნიშვნელოვანი წვლილი შეაქვთ პროდუქციის წარმოების შესაძლებლობაში. ახალ სახელმძღვანელო მითითებებში მოცემულია ჩარჩო იმის შესაფასებლად, როდის არსებობს რესურსები და არსებითი პროცესები, მათ შორის ადრეულ ეტაპზე მყოფი საწარმოების შემთხვევაში, რომლებიც პროდუქციას არ წარმოქმნიან. როდესაც პროდუქცია არ იქმნება, საწარმოს სახით კლასიფიკაციისთვის საჭიროა ორგანიზებული სამუშაო ძალის არსებობა. „პროდუქციის“ განმარტება ისეთი ფართო აღარ არის და აქცენტი გაკეთებულია მომხმარებლებისთვის მიწოდებულ პროდუქციასა და გაწეულ მომსახურებაზე, რომელიც წარმოქმნის საინვესტიციო და სხვა შემოსავალს და არ შეიცავს დაბალი დანახარჯების ან სხვა ეკონომიკური სარგებლის სახით მიღებულ უკუგებას. აგრეთვე, საჭირო აღარ არის იმის შეფასება, ბაზრის მონაწილეებს შეუძლიათ თუ არა საჭირო ელემენტების ჩანაცვლება ან შეძენილი საქმიანობისა და აქტივების ინტეგრირება. საწარმოს შეუძლია „კონცენტრაციის ტესტის“ გამოყენება. შეძენილი აქტივები საწარმოს არ წარმოადგენენ, თუ ამ აქტივების ბრუტო რეალური ღირებულება არსებითად კონცენტრირებული არ არის ერთ აქტივში (ან მსგავსი აქტივების ჯგუფში). ამ სამომავლო ცვლილებებს კომპანია გამოიყენებს და მათ გავლენას შეაფასებს 2020 წლის 1 იანვრიდან.

6 ბუღალტრული აღრიცხვის ახალი ოფიციალური დოკუმენტები (გაგრძელება)

არსებითობის განმარტება – ცვლილებები ბასს 1-სა და ბასს 8-ში (გამოცემულია 2018 წლის 31 ოქტომბერს, ძალაში შედის 2020 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ამ ცვლილებებით უფრო ნათლად არის ჩამოყალიბებული არსებითობის განმარტება და ახსნილია, როგორ შეიძლება მისი გამოყენება, რაც ადრე ამ ფასს-ის ტექსტში იყო მოცემული ახლა კი განმარტებაშია ასახული. ამასთან, გაუმჯობესებულია განმარტების თანმხლები ახსნა. დასასრულ, ცვლილებებით უზრუნველყოფილია არსებითობის განმარტების თანმიმდევრულობა ყველა ფასს-ში. ინფორმაცია არსებითია, თუ მისი გამოტოვების, უზუსტობის ან ბუნდოვნად წარდგენისას შეიძლება გონივრულ ფარგლებში მოსალოდნელი იყოს იმ გადაწყვეტილებებზე გავლენის მოხდენა, რომლებსაც საერთო დანიშნულების ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი მომხმარებლები იღებენ აღნიშნული ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე, სადაც ასახულია ფინანსური ინფორმაცია კონკრეტული საანგარიშგებო საწარმოს შესახებ. ამჟამად კომპანია ახორციელებს თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ამ ცვლილებების გავლენის შეფასებას.

საპროცენტო განაკვეთის ბენჩმარკის რეფორმა - ცვლილებები ფასს 9-ში, ბასს 39-სა და ფასს 7-ში (გამოცემულია 2019 წლის 26 სექტემბერს, ძალაშია 2020 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ეს ცვლილებები განაპირობა ისეთი ბენჩმარკი საპროცენტო განაკვეთების შეცვლამ, როგორიცაა 'ლონდონის ბანკთაშორისი განაკვეთები' (LIBOR) და სხვა ბანკთაშორისი განაკვეთები ('IBORs'). აღნიშნული ცვლილებები უზრუნველყოფს დროებით გათავისუფლებას იმ ჰეჯირების ურთიერთობებისთვის სპეციფიური ჰეჯირების აღრიცხვის გამოყენების მოთხოვნისგან, რომლებზეც უშუალო გავლენა მოახდინა IBOR-ის რეფორმამ. როგორც ფასს 9-ის, ისე ბასს 39-ის მიხედვით ფულადი ნაკადის ჰეჯირების აღრიცხვისთვის მოითხოვება, რომ სამომავლო ჰეჯირებული ფულადი ნაკადები 'მაღალი ალბათობით' იყოს მოსალოდნელი. როდესაც ეს ფულადი ნაკადები IBOR-ზეა დამოკიდებული, მაშინ აღნიშნული ცვლილებებით უზრუნველყოფილი გათავისუფლებით მოითხოვება, რომ საწარმომ გააკეთოს დაშვება, რომ საპროცენტო განაკვეთი, რომელსაც ეფუძნება ჰეჯირებული ფულადი ნაკადები, არ იცვლება რეფორმის შედეგად. როგორც ფასს 9-ის, ისე ბასს 39-ის მიხედვით საპროცენტო შეფასება მოითხოვება ჰეჯირების აღრიცხვის გამოყენებისთვის. მართალია, IBOR-ისა და IBOR-ის სანაცვლო განაკვეთების მიხედვით ფულადი ნაკადები ამჟამად მოსალოდნელია, რომ ძირითადად ეკვივალენტური იქნება, რაც მინიმუმამდე ამცირებს არაეფექტურობას, მაგრამ შეიძლება ეს ასე აღარ იყოს, როდესაც მოახლოვდება რეფორმის თარიღი. ამ ცვლილებების მიხედვით საწარმოს შეუძლია გააკეთოს დაშვება, რომ ბენჩმარკი საპროცენტო განაკვეთი, რომელსაც ეფუძნება ჰეჯირებული მუხლის ფულადი ნაკადები, ჰეჯირების ინსტრუმენტი ან ჰეჯირებული რისკი, არ იცვლება IBOR-ის რეფორმის შედეგად. IBOR-ის რეფორმის შედეგად შეიძლება ჰეჯირება ბასს 39-ით მოთხოვნილი რეტროსპექტული ტესტის 80-125% დიაპაზონის ფარგლებს გასცდეს. ამიტომ, ცვლილება შევიდა ბასს 39-ში, რათა უზრუნველყოფილ იქნეს გამონაკლისი რეტროსპექტული ეფექტურობის ტესტისთვის, ისე რომ ჰეჯირების აღიარება არ შეწყდეს IBOR-თან დაკავშირებული განუსაზღვრელობის პერიოდში მხოლოდ იმიტომ, რომ რეტროსპექტული ეფექტურობა აღნიშნული დიაპაზონის ფარგლებს სცილდება. თუმცა, მაინც საჭირო იქნება ჰეჯირების აღრიცხვის სხვა მოთხოვნების დაკმაყოფილება, მათ შორის რეტროსპექტული შეფასების მოთხოვნის. ჰეჯირების ზოგიერთ ურთიერთობაში ჰეჯირებული მუხლი ან ჰეჯირებული რისკი არის IBOR-ის რისკის კომპონენტი, რომელიც ხელშეკრულებაში მითითებული არ არის. იმისათვის, რომ შესაძლებელი იქნეს ჰეჯირების აღრიცხვის გამოყენება, როგორც ფასს 9-ით, ისე ბასს 39-ით მოითხოვება, რომ შესაძლებელი იყოს კლასიფიცირებული რისკის კომპონენტის ცალკე იდენტიფიცირება და საიმედოდ შეფასება. აღნიშნული ცვლილებების მიხედვით აღნიშნული რისკის კომპონენტის ცალკე იდენტიფიცირება მოითხოვება მხოლოდ ჰეჯირების თავდაპირველი კლასიფიცირებისას და არა ყოველთვის. მაკროჰეჯირების კონტექსტში, როდესაც საწარმო ხშირად ხელახლა ადგენს ჰეჯირების ურთიერთობას, აღნიშნული გათავისუფლება ვრცელდება იმ დროიდან, როდესაც ჰეჯირებული მუხლი თავდაპირველად კლასიფიცირდა მოცემულ ჰეჯირების ურთიერთობაში.

6 ბუღალტრული აღრიცხვის ახალი ოფიციალური დოკუმენტები (გაგრძელება)

ჰეჯირების ნებისმიერი არაეფექტურობა კვლავ მოგება-ზარალში აღირიცხება როგორც ფასს 9-ის, ისე ბასს 39-ის მიხედვით. როდესაც გათავისუფლება (შეღავათი) დასრულდება, მათ შორის, როდესაც საპროცენტო განაკვეთის ბენჩმარკის რეფორმის შედეგად წარმოქმნილი განუსაზღვრელობა აღარ იარსებებს, ცვლილებებით მოითხოვება გარკვეული მოთხოვნების შესრულება. ამ ცვლილებების მიხედვით საწარმომ ინვესტორები უნდა უზრუნველყოს დამატებითი ინფორმაციით იმ ჰეჯირების ურთიერთობების შესახებ, რომლებზეც პირდაპირი გავლენა მოახდინა აღნიშნულმა განუსაზღვრელობებმა, მათ შორის იმ ჰეჯირების ინსტრუმენტების ნომინალური თანხა, რომლებზეც ვრცელდება გათავისუფლება (შეღავათი). ნებისმიერი მნიშვნელოვანი დაშვება ან განსჯა ამ გათავისუფლების გამოყენებისას, ასევე ხარისხობრივი ინფორმაციის გამჟღავნება იმის შესახებ, როგორი გავლენა მოახდინა IBOR-ის რეფორმამ საწარმოზე და როგორ წარმართავს საწარმო გარდამავალ პერიოდს. ამჟამად კომპანია ახორციელებს თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ამ ცვლილებების გავლენის შეფასებას.

ვალდებულებების კლასიფიკაცია მოკლევადიან და გრძელვადიან ვალდებულებებად – ცვლილებები ბასს 1-ში 1 (გამოცემულია 2020 წლის 23 იანვარს, ძალაში შედის 2022 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ამ მცირე მასშტაბის ცვლილებებით განმარტებულია, რომ ვალდებულებები კლასიფიცირება მოკლევადიან ან გრძელვადიან ვალდებულებებად, რაც დამოკიდებულია იმ უფლებებზე, რომლებიც არსებობს საანგარიშგებო პერიოდის დასასრულს. ვალდებულება გრძელვადიანია, როდესაც საწარმოს საანგარიშგებო პერიოდის დასასრულს აქვს არსებითი უფლება, რომ ვალდებულების დაფარვა გადაავადოს სულ მცირე თორმეტი თვით. სახელმძღვანელო მითითებებით აღარ მოითხოვება, რომ მსგავსი უფლება იყოს უპირობო. ხელმძღვანელობის მოლოდინი იმის თაობაზე, საბოლოო გამოყენებენ თუ არა ანგარიშსწორების გადავადების უფლებას, გავლენას არ ახდენს ვალდებულებების კლასიფიკაციაზე. გადავადების უფლება არსებობს მხოლოდ მაშინ, როდესაც საწარმო ყველა შესაბამის პირობას აკმაყოფილებს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. ვალდებულება კლასიფიცირდება, როგორც მოკლევადიანი ვალდებულება, თუ რომელიმე პირობა დაირღვევა საანგარიშგებო თარიღით ან მანამდე, თუნდაც ამ პირობაზე უარი მომდინარეობდეს გამსესხებლისგან, საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ. ამასთან, ცვლილებები მოიცავს იმ ვალის კლასიფიკაციის მოთხოვნების განმარტებას, რომელიც კომპანიამ შეიძლება დაფაროს მისი კაპიტალში კონვერტირებით. ‘დაფარვა’ განმარტებულია, როგორც ვალდებულების აღმოფხვრა ფულადი სახსრებით, სხვა რესურსებით, რომლებშიც ეკონომიკური სარგებელია განივთვებული, ან საწარმოს საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტებით. გამონაკლისი არსებობს კონვერტირებადი ინსტრუმენტებისთვის, რომლებიც შეიძლება კაპიტალში კონვერტირდეს, თუმცა მხოლოდ იმ ინსტრუმენტებისთვის, რომელთა კონვერსიის ოფციონი კლასიფიცირებულია წილობრივ ინსტრუმენტად, როგორც რთული ფინანსური ინსტრუმენტის ცალკე კომპონენტი.

შემოსულობა გამიზნულ გამოყენებამდე; წამგებიანი კონტრაქტები - ხელშეკრულების პირობების შესრულების დანახარჯები, მინიშნება კონცეპტუალურ საფუძვლებზე - მცირემასშტაბიანი ცვლილებები ბასს 16-ში, ბასს 37-სა და ფასს 3-ში, და ფასს-ების წლიური გაუმჯობესებები, 2018-2020 – ცვლილებები ფასს 1-ში, ფასს 9-ში, ფასს 16-სა და ბასს 41-ში (გამოცემულია 2020 წლის 14 მაისს, ძალაში შედის 2022 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის).

6 ბუღალტრული აღრიცხვის ახალი ოფიციალური დოკუმენტები (გაგრძელება)

ბასს 16-ში ცვლილებით აკრძალულია საწარმოს მიერ ძირითადი საშუალებების ღირებულებიდან იმ შემოსავლის გამოქვითვა, რომელიც მიღებულია ისეთი ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან, რომელთაც საწარმო გამიზნული დანიშნულებით ამზადებს. მსგავსი ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი, მათი წარმოების დანახარჯებთან ერთად, მოგება-ზარალში აღიარდება. საწარმო ბასს 2-ს გამოიყენებს ამ მუხლების ღირებულების შესაფასებლად. ღირებულება არ შეიცავს იმ აქტივის ცვეთას, რომლის ტესტირებაც მიმდინარეობს, რადგან ის მზად არ არის გამიზნული დანიშნულებით გამოყენებისთვის. ბასს 16-ში ცვლილებით ასევე განმარტებულია, რომ აქტივის ტექნიკური და ფიზიკური შედეგების შეფასებისას საწარმო „აზორციელებს ტესტირებას, რათა დაადგინოს აქტივი სათანადოდ ფუნქციონირებს თუ არა“. აქტივის ფინანსური შედეგები შეუსაბამოა ამ შეფასებისთვის. ამგვარად, აქტივი შეიძლება ვარგისი იყოს ხელმძღვანელობის მიერ გამიზნული დანიშნულებით გამოყენებისთვის და მას ცვეთა ერიცხებოდეს მანამ, სანამ ის მიაღწევს საოპერაციო შედეგების დონეს, რომელსაც ხელმძღვანელობა მოელის.

ბასს 37-ში ცვლილებით განმარტებულია განმარტებულია „ხელშეკრულების შესრულების დანახარჯების“ მნიშვნელობა. ახსნილია, რომ ხელშეკრულების შესრულების პირდაპირი დანახარჯები მოიცავს ამ ხელშეკრულების შესრულების ნაზრდ დანახარჯებს; ასევე, მის შესრულებასთან დაკავშირებული სხვა დანახარჯების განაწილებას. ცვლილებაში განმარტებულია ასევე, რომ წამგებიანი ხელშეკრულებისთვის ცალკე ანარიცხის გაკეთებამდე საწარმო აღიარებს იმ აქტივების გაუფასურების ზარალს, რომლებიც გამოყენებულ იქნა ამ ხელშეკრულების შესრულებისთვის, ნაცვლად ამ ხელშეკრულებისთვის გამოყოფილი აქტივებისა.

ფასს 3-ში ცვლილება შევიდა 2018 წლის ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალურ საფუძვლებთან მიმართებით, რათა განისაზღვროს აქტივი ან ვალდებულება საწარმოთა გაერთიანებისას. ამ ცვლილებამდე ფასს 3 ეყრდნობოდა 2001 წლის ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალურ საფუძვლებს. ამასთან, ფასს 3-ს ახალი გამონაკლისი დაემატა ვალდებულებებისა და პირობითი ვალდებულებებისთვის. გამონაკლისი გულისხმობს, რომ საწარმო, რომელიც ფასს 3-ს იყენებს, ზოგიერთი სახის ვალდებულებებსა და პირობით ვალდებულებებთან მიმართებით უნდა გამოიყენოს ბასს 37 ან ფასიკ 21, ნაცვლად 2018 წლის ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალურ საფუძვლებისა. ამ ახალი გამონაკლისის გარეშე საწარმო ისეთ ვალდებულებებს აღიარებდა საწარმოთა გაერთიანებაში, რომლებსაც ის არ აღიარებდა ბასს 37-ის შესაბამისად. ამგვარად, საწარმოს შეძენისთანავე მოუწევდა მსგავსი ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა და შემოსულობის აღიარება, რომელიც ეკონომიკურ შემოსულობას არ წარმოადგენს. ამასთან, განმარტებულია, რომ შემძენმა პირობითი აქტივები არ უნდა აღიაროს შეძენის თარიღით, როგორც ბასს 37-ში არის განმარტებული.

ფასს 9-ში შეტანილი ცვლილება ეხება იმის განსაზღვრას, რომელიც საზღაური უნდა შევიდეს ფინანსური ვალდებულებების აღიარებისთვის ჩატარებულ 10%-ის ტესტში. ღირებულება ან საზღაური შეიძლება გადახდილ იქნეს მესამე მხარის ან გამსესხებლისთვის. ამ ცვლილების მიხედვით მესამე მხარისთვის გადახდილი ღირებულება ან საზღაური არ უნდა შევიდეს აღნიშნული 10%-ის ტესტში.

ცვლილება შევიდა მე-13 საილუსტრაციო მაგალითში, რომელიც თან ერთვის ფასს 16-ს, რათა ამოღებულიყო საიჯარო ქონების გაუმჯობესებასთან დაკავშირებით მეიჯარის მიერ განხორციელებული გადახდების ილუსტრირება. ამ ცვლილების მიზეზია იჯარის სტიმულირების გადახდების აღრიცხვასთან დაკავშირებული გაურკვევლობის გამორიცხვა.

6 ბუღალტრული აღრიცხვის ახალი ოფიციალური დოკუმენტები (გაგრძელება)

ფასს 1-ით ნებადართულია გამონაკლისის გამოყენება, თუ შვილობილი საწარმო ძირითად საწარმოზე გვიან მიიღებს ფასს-ებს. შვილობილ საწარმოს შეუძლია თავისი აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებით შეფასება, რაც აისახება ძირითადი საწარმოს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში, ძირითადი საწარმოს ფასს-ებზე გადასვლის თარიღის საფუძველზე, თუ შესწორებები არ ყოფილა შეტანილი კონსოლიდირების პროცედურებისთვის და საწარმოთა იმ გაერთიანების ეფექტისთვის, რომლის ფარგლებში ძირითადმა საწარმომ შეიძინა შვილობილი საწარმო. ფასს 1-ში ცვლილება შევიდა, რათა საწარმოებს, რომლებმაც ფასს 1-ის აღნიშნული გამონაკლისით ისარგებლეს, შეძლებოდათ ასევე კუკმულაციური გადაყვანის სხვაობების შეეფასებინათ ძირითადი საწარმოს მიერ ანგარიშგებული თანხებით, ძირითადი საწარმოს ფასს-ებზე გადასვლის თარიღის საფუძველზე. ფასს 1-ის აღნიშნული ცვლილება ვრცელდება ზემოაღნიშნულ კუკმულაციურ გადაყვანის სხვაობებზე, რათა შემცირდეს პირველად შემომღებთა დანახარჯები. ეს ცვლილება ვრცელდება ასევე მეკავშირე საწარმოებსა და ერთობლივ საქმიანობებზე, რომლებიც ფასს 1-ის იგივე გამონაკლისით სარგებლობენ.

ამოღებულ იქნა მოთხოვნა საწარმოების მიმართ, რომ რეალური ღირებულების ბასს 41-ის მიხედვით შეფასებისას გამოერიცხათ ფულადი ნაკადები დაბეგვრისთვის. ამ ცვლილების მიზანია სტანდარტის იმ მოთხოვნასთან შესაბამისობა, რომელიც გულისხმობს ფულადი ნაკადების დაბეგვრის შემდეგ საფუძველზე დისკონტირებას.

Covid-19-თან დაკავშირებული იჯარის კონცესიები - ცვლილებები ფასს 16-ში (გამოცემულია 2020 წლის 28 მაისს, ძალაშია 2020 წლის 1 ივნისს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ამ ცვლილებით მოიჯარეები (და არა მეიჯარეები) უზრუნველყოფილნი არიან შეღავათით, რომ სურვილის შემთხვევაში გათავისუფლდნენ იმის შეფასებისგან, COVID-19 დაკავშირებით იჯარის კონცესია იჯარის მოდიფიცირებას წარმოადგენს თუ არა. მოიჯარეებს შეუძლიათ აირჩიონ და იჯარის კონცესია ისევე აღრიცხონ, როგორც ისინი მას აღრიცხავდნენ, თუ ეს იჯარის მოდიფიცირება არ იქნებოდა. ხშირ შემთხვევაში ეს გამოიწვევს კონცესიის ცვალებადი საიჯარო გადახდის სახით აღრიცხვას. ეს პრაქტიკული შეღავათი ვრცელდება მხოლოდ იჯარის კონცესიებზე, რომლებიც წარმოიქმნება COVID-19 პანდემიის უშუალო გავლენის გამო და მხოლოდ მაშინ, როდესაც დაკმაყოფილებულია ყველა ქვემოთ მოცემული პირობა: იჯარის გადახდების ცვლილება წარმოქმნის გადასინჯულ საიჯარო ანაზღაურებას, რომელიც არსებითად იგივეა ან ნაკლებია, ვიდრე ანაზღაურება იჯარისთვის, რომელიც უშუალოდ ცვლილებამდე არსებობდა; საიჯარო გადახდების ნებისმიერი შემცირება გავლენას ახდენს მხოლოდ გადახდებზე, რომელთა გადახდის თარიღი იყო 2021 წლის 30 ივნისი ან ამ თარიღამდე; და იჯარის სხვა პირობები არსებითად არ შეცვლილა. თუ მოიჯარე აირჩევს, რომ ეს პრაქტიკული შეღავათი გამოიყენოს იჯარისთვის, მაშინ ის მას თანმიმდევრულად გამოიყენებს ყველა საიჯარო ხელშეკრულებისთვის, რომელთაც მსგავსი მახასიათებლები და გარემოებები აქვთ. ეს ცვლილება რეტროსპექტულად უნდა იქნეს გამოყენებული, ბასს 8-ის შესაბამისად, თუმცა მოიჯარეებს არ მოეთხოვებათ გასული პერიოდის ციფრების გადაანგარიშება, რათა გაამჟღავნონ ბასს 8-ის 28(ვ) პუნქტით მოთხოვნილი ინფორმაცია.

ზემოთ სხვაგვარად თუ არ არის მითითებული, მოსალოდნელი არ არის, რომ ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები მნიშვნელოვან გავლენას მოახდენენ კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

7 ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

საზოგადოდ, მხარეები დაკავშირებულად მიიჩნევა, როდესაც მხარეები ექვემდებარებიან საერთო კონტროლს, ან ერთ მხარეს შეუძლია მეორე მხარის გაკონტროლება, ან შეუძლია მნიშვნელოვანი გავლენის მოხდენა მეორე მხარეზე ფინანსური ან საოპერაციო გადაწყვეტილებების მიღებისას. თითოეული დაკავშირებული მხარის ურთიერთობის განხილვისას ყურადღება გამახვილებულია ურთიერთობის შინაარსზე და არა მხოლოდ იურიდიულ ფორმაზე.

2019 წლის 31 დეკემბრისთვის დაკავშირებულ მხარეებთან დასაფარი ნაშთები იყო შემდეგი:

ათასი ლარი	უშუალო ძირითადი საწარმო	მეკავშირე საწარმო
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	-	(192)

2018 წლის 31 დეკემბრისთვის დაკავშირებულ მხარეებთან დასაფარი ნაშთები იყო შემდეგი:

ათასი ლარი	უშუალო ძირითადი საწარმო	მეკავშირე საწარმო
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	-	(522)

2019 წლის 31 დეკემბრისთვის დაკავშირებულ მხარეებთან ხარჯის მუხლები გახლდათ შემდეგი:

ათასი ლარი	უშუალო ძირითადი საწარმო	მეკავშირე საწარმო
Other services	-	1,681

2018 წლის 31 დეკემბრისთვის დაკავშირებულ მხარეებთან ხარჯის მუხლები გახლდათ შემდეგი:

ათასი ლარი	უშუალო ძირითადი საწარმო	მეკავშირე საწარმო
Other services	279	920

ძირითადი ხელმძღვანელი პირების ანაზღაურება. კომპანიის ძირითადი ხელმძღვანელი პირებია მისი დირექტორები (აღმასრულებელი და არა-აღმასრულებელი). 2019 წლის 31 დეკემბრისა და 2018 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლებისთვის ძირითადი ხელმძღვანელი პირების ანაზღაურება ძირითადად მოიცავდა წლიურ ხელფასსა და ბონუსებს, რაც ასახულია „საერთო და ადმინისტრაციულ ხარჯებში“ და „გაყიდვისა და დისტრიბუციის დანახარჯებში“ თანხით GEL 1,057 ათასი (2018: GEL 1,346 ათასი).

8 ძირითადი საშუალებები

ინფორმაცია ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების ცვლილების შესახებ:

	მიწა და შენობები	დანადგარ ები და მოწყობილ ობები	საოფისე მოწყობილო ბები	კომერციუ ლი და სარეკლამო მოწყობილო ბები	სხვა	დაუმთავრე ბელი მშენებლობა და დასამონტაჟ ებელი მოწყობილო ბები	სულ
ათასი ლარი							
თვითღირებულება 2018							
წ. 1 იანვარს	16,753	84,476	1,011	31,036	2,755	100	136,131
დგროვილი ცვეთა	(4,097)	(31,453)	(910)	(20,563)	(2,291)	-	(59,314)
საბალანსო ღირებულება 2018 წ. 1 იანვარს	12,656	53,023	101	10,473	464	100	76,817
შეძენა	-	-	88	8,995	2,042	5,237	16,362
გადცემა	1,533	1,429	-	-	-	(2,962)	-
გასვლა	-	-	-	(97)	(225)	-	(322)
ცვეთის ხარჯი	(778)	(4,973)	(56)	(4,450)	(367)	-	(10,624)
საბალანსო ღირებულება 2018 წ. 31 დეკემბერს	13,411	49,479	133	14,921	1,914	2,376	82,233
თვითღირებულება 2019							
წ. 1 იანვარს	18,286	85,905	1,099	39,934	4,572	2,375	152,171
დგროვილი ცვეთა	(4,875)	(36,426)	(966)	(25,013)	(2,658)	-	(69,938)
საბალანსო ღირებულება 2019 წ. 1 იანვარს	13,411	49,479	133	14,921	1,914	2,376	82,233
შეძენა	344	230	55	10,665	890	8,111	20,295
გადცემა	377	8,712	-	-	(531)	(8,558)	-
გასვლა	-	-	-	-	(11)	-	(11)
ცვეთის ხარჯი	(807)	(5,167)	(56)	(6,094)	(694)	-	(12,818)
თვითღირებულება 2019							
წ. 31 დეკემბერს	19,007	94,847	1,154	50,599	4,920	1,928	172,455
დგროვილი ცვეთა	(5,682)	(41,593)	(1,022)	(31,107)	(3,352)	-	(82,756)
საბალანსო ღირებულება 2019 წ. 31 დეკემბერს	13,325	53,254	132	19,492	1,568	1,928	89,699

2019 წლის 31 დეკემბერსა და 2018 წლის 31 დეკემბერს ძირითადი საშუალებების მთლიანი ნაშთი მესამე მხარეებთან იყო დაგირავებული ნასესხები სახსრებისა და სხვა ფინანსური ვალდებულებებისთვის.

9 ინვესტიცია მეკავშირე საწარმოში

ინფორმაცია მეკავშირე საწარმოებში კომპანიის ინვესტიციების საბალანსო ღირებულების ცვლილების შესახებ.

ათასი ლარი	2019	2018
	მეკავშირე საწარმო	მეკავშირე საწარმო
საბალანსო ღირებულება 1 იანვარს	3,485	3,801
წილი მეკავშირე საწარმოს ზარალში	(2,184)	(316)
საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბერს	1,301	3,485

2019 წლის 31 დეკემბერსა და 2018 წლის 31 დეკემბერს კომპანია Retail Investment LLC-ს აქციების 33.4%-ს ფლობდა, რომელიც თავის მხრივ Retail Group LLC-ის 60%-ს ფლობდა. Retail Group LLC ბაზრის ერთ-ერთი ლიდერია სწრაფად ბრუნვადი პროდუქციის სექტორში.

მეკავშირე საწარმოს შეჯამებული ფინანსური ინფორმაცია 31 დეკემბრისთვის მოცემულია ქვემოთ:

ათასი ლარი	2019	2018
მოკლევადიანი აქტივები	37,113	21,835
გრძელვადიანი აქტივები	27,158	15,240
ვალდებულებები ვალდებულებები	60,143	25,106
გრძელვადიანი ვალდებულებები	1,065	-
ამონაგები	194,526	69,372
ზარალი მიმდინარე ოპერაციებიდან	(8,906)	(3,354)
სხვა სრული შემოსავალი	-	-
სულ სრული ზარალი	(8,906)	(3,354)

ერთადერთი შემაჯერებელი სხვაობა ზემოთ მოცემულ თანხებსა და მეკავშირე საწარმოში ინვესტიციის საბალანსო ღირებულებას შორის არის მეკავშირე საწარმოში სხვა ინვესტორების მიერ ფლობილი საკუთრების წილის ამოღება.

10 მარაგი

ათასი ლარი	2019	2018
შესაფუთი მასალი	5,019	5,057
ნედლეული და მასალები	4,539	4,954
მზა პროდუქცია	1,688	2,783
გადასაცემი პროდუქცია	822	1,190
დაუმთავრებელი წარმოება	768	980
სხვაობა	3,290	2,845
სულ მარაგი 31 დეკემბერს	16,126	17,809

2019 წლის 31 დეკემბერსა და 2018 წლის 31 დეკემბერს მარაგი მთლიანად დაგირავებული იყო ნასესხები თანხის მისაღებად.

2019 წელს კომპანიამ GEL 758 ათასი (2018: GEL 467 ათასი) ღირებულების მარაგი ჩამოწერა. ეს თანხა ასახულია წლის მოგება-ზარალის მუხლში „სხვა საოპერაციო ხარჯი, ნეტო“.

2019 წლის 31 დეკემბერს GEL 1,688 ათასის (2018: GEL 2,783 ათასი) ღირებულების მარაგი შეფასებულია ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებით.

11 სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება

ათასი ლარი	2019	2018
სავაჭრო დებიტორული დავალიანება	20,366	12,029
სხვა ფინანსური * დებიტორული დავალიანება	516	740
შემცირებული საკრედიტო ზარალის ანარიცხით	(2,810)	(1,364)
სულ ფინანსური აქტივები* სავაჭრო და სხვა დებიტორულ დავალიანებებში	18,072	11,405
სხვა დებიტორული დავალიანება	13	16
გადახდილი ავანსი	5,573	5,804
შემცირებული გაუფასურების ანარიცხით	(110)	(110)
სავაჭრო და სხვა დებიტორულ დავალიანებები 31 დეკემბერს	23,548	17,115

* ფინანსური აქტივები არის აქტივები, რომლებზეც ვრცელდება ფასს 7-ის, ფინანსური ინსტრუმენტები: განმარტებითი შენიშვნები, მოქმედების სფერო.

11 სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები (გაგრძელება)

2019 წლის 31 დეკემბერსა და 2018 წლის 31 დეკემბერს სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებების ნაშთი მთლიანად დაგირავებული იყო ნასესხები თანხის მისაღებად.

სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები GEL 861 ათასის (2018: GEL 452 ათასი) ოდენობით, საკრედიტო ზარალის ანარიცხების გარეშე, გამოსახულია უცხოურ ვალუტაში, ძირითადად აშშ დოლარში.

კომპანია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებისათვის ფასს 9-ის გამარტივებულ მიდგომას იყენებს, რომელიც გულისხმობს დაფარვის ვადის განმავლობაში მოსალოდნელი ზარალის ანარიცხს ყველა სავაჭრო დებიტორული დავალიანებისთვის.

კომპანიის სავაჭრო დებიტორული დავალიანების მთლიანი ნაშთი შედგება ადგილობრივი და ექსპორტის საბითუმო მომხმარებლების დებიტორული დავალიანებებისგან, რომელთა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება ინდივიდუალურად ხორციელდება. ხელმძღვანელობა ანაზღაურებად თანხას გამოითვლის, როგორც მომხმარებლებისგან მოსალოდნელი სამომავლო ფულადი ნაკადების (მომხმარებლების შესახებ ყველაზე შესაფერისი, უახლესი ინფორმაციის საფუძველზე) წმინდა ახლანდელ ღირებულებას და მას ადარებს დებიტორული დავალიანების ნაშთის წლის ბოლოს. თუ ანაზღაურებადი თანხა ნაკლებია დებიტორული დავალიანების თანხაზე, მაშინ კომპანია მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს აღიარებს სხვაობის თანხით. ინდივიდუალური შეფასებისთვის ითვალისწინებენ ინდივიდუალური მომხმარებლის პერსპექტივას და ასევე სექტორს, სადაც იგი ოპერირებს.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ახსნილია წლიური პერიოდის დასაწყისსა და დასასრულს შორის სავაჭრო დებიტორული დავალიანებებისთვის საკრედიტო ზარალის ანარიცხის ცვლილებები გამარტივებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) მოდელით:

ათასი ლარი	2019	2018
საკრედიტო ზარალის ანარიცხი სავაჭრო დებიტორული დავალიანებებისთვის 1 იანვარს	(1,364)	(1,041)
ცვლილება წლის განმავლობაში	(1,446)	(323)
საკრედიტო ზარალის ანარიცხი სავაჭრო დებიტორული დავალიანებებისთვის 31 დეკემბერს	(2,810)	(1,364)

12 ფული და ფულის ეკვივალენტები

ათასი ლარი	2019	2018
მოთხოვნამდე საბანკო ნაშთები	652	8,483
სულ ფული და ფულის ეკვივალენტები 31 დეკემბერს	652	8,483

ფული და ფულის ეკვივალენტები განთავსებულია ს.ს. თიბისი ბანკში, რომელსაც სარეიტინგო კომპანია Fitch Ratings-ის მიხედვით BB- რეიტინგი აქვს.

13 სააქციო კაპიტალი

2011 წლის სექტემბერში აქციონერთა საერთო კრებამ გადაწყვიტა GEL 1 ნომინალური ღირებულების 70,769,900 ჩვეულებრივი აქციის გამოშვება. ამ გადაწყვეტილების მიხედვით თითოეულ აქციონერს უნდა განეხორციელებინა შენატანი (ფულადი ან არაფულადი) სამ-წლიანი პერიოდის განმავლობაში, ამ პერიოდის განუსაზღვრელი ვადით გახანგრძლივების ოფციონით.

2016 წლის 20 დეკემბრის აქციონერთა კრების მიერ კომპანიის სააქციო კაპიტალი განისაზღვრა GEL 56,519,789-ით, ამ თარიღით კომპანიის GEL 1 ნომინალური ღირებულების, სრულად გადახდილი 56,519,789 ჩვეულებრივი აქციის საფუძველზე.

ქართული ლარი	ჩვეულებრივი აქციები 2019	2018
დამტკიცებული აქციები	56,519,789	56,519,789
ნომინალური ღირებულება	1	1
გამოშვებული და სრულად გადახდილი 1 იანვრისთვის	56,519,789	56,519,789
სულ სააქციო კაპიტალი 31 დეკემბრის	56,519,789	56,519,789

14 ნასესხები თანხები

ათასი ლარი	2019	2018
ბანკის ოვერდრაფტი	920	880
ვადიანი სესხები	17,134	17,990
ობლიგაციები	24,889	24,826
სხვა ფინანსური ვალდებულებები*	11,989	10,838
სულ ნასესხები სახსრები	54,932	54,534

*სხვა ფინანსური ვალდებულებები წარმოადგენს კომპანიის ფინანსურ ვალდებულებებს, რომლებიც გადასახდელია საწარმოო დანადგარებისთვის, რომლებიც შეძენილ იქნა გადავადებული გადახდით, რომელსაც წლიური 5% საპროცენტო განაკვეთი ერიცხება.

კომპანიის ნასესხები თანხები შემდეგ ვალუტებშია დენომინირებული:

ათასი ლარი	2019	2018
ნასესხები თანხები, დენომინირებული:		
- ქართულ ლარში	24,889	24,829
- აშშ დოლარში	512	203
- ევროში	29,531	29,502
სულ ნასესხები თანხები 31 დეკემბრის	54,932	54,534

საბანკო სესხების დაფარვის ვადაა 2023 წელი და საშუალო კუპონია წლიური 5% (2018: 5% წლიური).

14 ნასესხები თანხები (გაგრძელება)

2018 წლის 21 დეკემბერს კომპანიამ გამოუშვა GEL 25,000,000-ის ოდენობის, 4% + საქართველოს ეროვნული ბანკის რეფინანსირების განაკვეთის ობლიგაციები თავისი არსებული ნასესხები თანხების რეფინანსირებისა და გაფართოებისთვის. ამ ობლიგაციების გადახდის თარიღია 2023 წლის 21 დეკემბერი.

კომპანიის ნასესხები სახსრების საპროცენტო განაკვეთის ცვალებადობის რისკის შესახებ ინფორმაცია მოცემულია 23-ე განმარტებით შენიშვნაში.

ძირითადი საშუალებები, მარაგი და სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები დაგირავებულია ნასესხები სახსრებისა და სხვა ფინანსური ვალდებულებებისთვის. იხილეთ შენიშვნები 8, 10 და 11.

ნასესხები თანხების შეთანხმებების მიხედვით კომპანიამ გარკვეული პირობები უნდა დააკმაყოფილოს. მათგან ზოგიერთი პირობის დაუკმაყოფილებლობამ შეიძლება გამოიწვიოს დეფოლტი, რამაც შეიძლება შესაბამის გამსესხებლებს მისცეს სესხების ნაადრევად დაფარვის მოთხოვნის უფლებამოსილება.

2019 წლის 31 დეკემბრისთვის კომპანიას დარღვეული ჰქონდა თავისი ვადიანი სესხების პირობები. თუმცა, ხელმძღვანელობამ კრედიტორებისგან წლის დასრულებამდე მოიპოვა წერილები, სადაც ისინი უარს ამბობენ ვადაგადაცილებული სესხის თანხების დაჩქარებულად დაფარვის მოთხოვნაზე. ამგვარად, ვადიანი სესხები კლასიფიცირებულია როგორც მოკლევადიან და გრძელვადიან სესხებად თავდაპირველი გადახდის გრაფიკების შესაბამისად.

არსებული ნასესხები სახსრების რეალური ღირებულება მათი საბალანსო ღირებულების ტოლია, რადგან დისკონტირება მნიშვნელოვანი არ არის. რეალური ღირებულებები ეფუძნება ფულად ნაკადებს, დისკონტირებულს საბაზრო განაკვეთით და რეალური ღირებულების იერარქიაში მე-2 დონეზე არიან.

ნეტო ვალის შეჯერება. ქვემოთ ცხრილში მოცემულია ნეტო ვალის ანალიზი და კომპანიის ვალდებულებების ცვლილებები საფინანსო საქმიანობის შედეგად თითოეულ წარდგენილ პერიოდში:

ათასი ლარი

ვალდებულებები საფინანსო საქმიანობიდან 2018 წ. 1 იანვარს	39,386
ფულადი ნაკადები, გადახდილი პროცენტის გარდა	15,923
პროცენტის დარიცხვა	2,701
პროცენტის გადახდა	(3,187)
ძირითადი საშუალებების შეძენა	1,176
სავალუტო შესწორებები	(481)
ვალდებულებები საფინანსო საქმიანობიდან 2018 წ. 31 დეკემბერს	55,518
ფულადი ნაკადები, გადახდილი პროცენტის გარდა	(6,397)
პროცენტის დარიცხვა	4,276
პროცენტის გადახდა	(4,158)
ძირითადი საშუალებების შეძენა	4,219
სავალუტო შესწორებები	1,473
ვალდებულებები საფინანსო საქმიანობიდან 2018 წ. 31 დეკემბერს	54,931

15 სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება

ათასი ლარი	2019	2018
სულ კრედიტორული დავალიანება	9,655	7,551
ვალდებულებები შემენილი ძირითადი საშუალებებისთვის	2,778	2,557
სხვა	38	145
სულ ფინანსური კრედიტორული დავალიანებები სავაჭრო და სხვა კრედიტორულ დავალიანებებში, ამორტიზებული ღირებულებით		
მიღებული ავანსი	565	172
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებები 31 დეკემბერს	13,036	10,425

16 ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

კომპანია ამონაგებს იღებს საქონლისა და მომსახურების დროთა განმავლობაში და დროის მომენტში გადაცემით შემდეგი ძირითადი პროდუქციის ხაზების მიხედვით:

ათასი ლარი	2019	2018
ამონაგები ლუდისა და არა-ალკოჰოლური სასმელების გაყიდვიდან, რომელიც დროის მომენტში აღიარდება	83,128	86,534
ამონაგები ბოთლებში ჩამოსხმის მომსახურებიდან, რომელიც დროთა განმავლობაში აღიარდება	673	1,300
სულ ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	83,801	87,834

ლუდისა და არა-ალკოჰოლური სასმელების გაყიდვიდან ამონაგები მიიღება ადგილობრივი და საექსპორტო საბითუმო მომხმარებლებისგან. 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებულ წელს წარმოქმნილი ამონაგების ადგილობრივ და საექსპორტო მომხმარებლებზე განაწილება გახლდათ 93% და 7%, შესაბამისად (2018: ადგილობრივი გაყიდვები - 86% და ექსპორტი - 14%).

17 რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულება

ათასი ლარი	2019	2018
საწარმოო მასალების დანახარჯები	39,196	38,270
მზა პროდუქციაზე განაწილებული ზედნადები ხარჯები	5,277	7,720
მომუშავეთა გასამრჯელოების ხარჯი	2,569	2,418
ძირითადი საშუალებების ცვეთა	1,342	1,320
სულ რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულება	48,384	49,728

18 გაყიდვისა და ადმინისტრაციული დანახარჯები

ათასი ლარი	2019	2018
ძირითადი საშუალებების ცვეთა	5,989	4,380
რეკლამისა და მარკეტინგის ხარჯები	4,764	5,898
დისტრიბუციის ხარჯები	2,614	3,317
როიალტი	2,032	1,446
მომუშავეთა გასამრჯელოების ხარჯი	1,547	1,472
სულ გაყიდვისა და ადმინისტრაციული დანახარჯები	16,946	16,513

19 საერთო და ადმინისტრაციული დანახარჯები

ათასი ლარი	2019	2018
მომუშავეთა გასამრჯელოების ხარჯი	4,584	4,148
ძირითადი საშუალებების ცვეთა	1,305	928
საგადასახადო ხარჯი, მოგების გადასახადის გარდა	971	892
წარმომადგენლობითი და სამივლინებო ხარჯები	521	316
პროფესიული მომსახურება*	440	359
დაზღვევის ხარჯები	238	203
საოფისე ხარჯები	214	704
ბანკის ხარჯები	142	216
სხვა	904	882
სულ საერთო და ადმინისტრაციული დანახარჯები	9,319	8,648

*პროფესიული მომსახურება მოიცავს GEL 62 ათასს (2018: GEL 56 ათასი), საზღაური 2019 წელს აუდიტორის/აუდიტის ფირმის მიერ „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად გაწეული აუდიტისა და სხვა პროფესიული მომსახურებისთვის.

20 სხვა საოპერაციო ხარჯები, ნეტო

ათასი ლარი	2019	2018
ძირითადი საშუალებების ცვეთა	4,226	3,870
სხვა (შემოსავალი)/ხარჯები, ნეტო	(1,532)	(1,131)
სულ საოპერაციო ხარჯები, ნეტო	2,694	2,739

2019 და 2018 წლებში კომპანიის საწარმოო დანადგარები სრული დატვირთვით არ მუშაობდა, რამაც წარმოქმნა გაუნაწილებელი ცვეთა და სხვა ზედნადები ხარჯები. გაუნაწილებელი ცვეთის ხარჯი მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებაში აღიარდა „სხვა საოპერაციო ხარჯის, ნეტო“ მეშვეობით.

21 ფინანსური დანახარჯები, ნეტო

ათასი ლარი	2019	2018
საპროცენტო ხარჯი	4,276	2,701
სავალუტო ზარალი ნასესხები სახსრებიდან, შემცირებული შემოსულობებით	2,313	(491)
სულ ფინანსური დანახარჯები	6,589	2,210
საპროცენტო შემოსავალი ფულადი სახსრების მართვის მიზნებისთვის ფლობილი ფინანსური აქტივებიდან: - ამორტიზებული ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები	(49)	(14)
სულ ფინანსური შემოსავალი	(49)	(14)
სულ ფინანსური დანახარჯები, ნეტო, აღიარებული მოგება-ზარალში	6,540	2,196

2019 წელს ხელმძღვანელობამ სხვა ფინანსური ვალდებულებების კრედიტორებთან დაასრულა მოლაპარაკებები გადახდის პირობებზე, რამაც გამოიწვია ფინანსური ვალდებულებების მოდიფიცირება და GEL 219 ათასი შემოსულობა აღიარდა მოგებისა და ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგების საპროცენტო ხარჯში.

22 გაუთვალისწინებელი მოვლენები და ვალდებულებები

საგადასახადო კანონმდებლობა. საქართველოს საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხასიათდება კანონმდებლობის ხშირი ცვლილებებით, ახალი ოფიციალური დოკუმენტების გამოცემითა და სასამართლო გადაწყვეტილებებით, რომლებიც ხშირ შემთხვევაში გარკვევით ჩამოყალიბებული არ არის, წინააღმდეგობრივია და სხვადასხვაგვარ ინტერპრეტაციას ექვემდებარება სხვადასხვა საგადასახადო ორგანოს მიერ. გადასახადების მიმოხილვასა და მოკვლევას მრავალი სახელმწიფო ორგანო ახორციელებს, რომელთაც გააჩნიათ მკაცრი საურავებისა და საპროცენტო ხარჯის დაკისრების უფლებამოსილება. საგადასახადო წელი საგადასახადო ორგანოს მიერ ინსპექტირებისთვის ღიად რჩება მომდევნო სამი კალენდარული წლის განმავლობაში, თუმცა, გარკვეულ გარემოებებში საგადასახადო წელი უფრო ხანგრძლივი პერიოდითაც რჩება ღია.

აღნიშნულმა გარემოებებმა შეიძლება საქართველოში წარმოქმნას საგადასახადო რისკები, რომელიც მნიშვნელოვნად მაღალია, ვიდრე მრავალ სხვა ქვეყანაში. ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ საგადასახადო ვალდებულებები სათანადოდ ასახა შესაბამისი ქართული საგადასახადო კანონმდებლობის, გამოცემული ოფიციალური დოკუმენტებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტაციის საფუძველზე. თუმცა, შესაბამისი ორგანოების ინტერპრეტაციები შეიძლება განსხვავებული აღმოჩნდეს და საგადასახადო ორგანოების მიერ თავისი ინტერპრეტაციების აღსრულებაში წარმატების მიღწევის შემთხვევაში მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინონ წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

22 გაუთვალისწინებელი მოვლენები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

გარემოსდაცვითი საკითხები. საქართველოში გარემოსდაცვითი რეგულირების აღსრულება ვითარდება და მთავრობის უფლებამოსილება აღსრულებაზე მუდმივად გადაისინჯება. კომპანია პერიოდულად ახორციელებს თავისი მოვალეობების შეფასებას გარემოსდაცვითი რეგულირების ფარგლებში. მოვალეობების განსაზღვრისთანავე ხდება მათი აღიარება. პოტენციური ვალდებულებების, რომლებიც შეიძლება წარმოიქმნას არსებული რეგულირების, სამოქალაქო საქმეზე სასამართლო პროცესის ან კანონმდებლობის ცვლილების შედეგად, შეფასება შეუძლებელია, მაგრამ შეიძლება არსებითი იყოს. არსებულ აღსრულების პირობებში და არსებული კანონმდებლობის გათვალისწინებით ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ არ არსებობს რაიმე მნიშვნელოვანი ვალდებულებები გარემოზე ზიანის მიყენებისათვის.

პირობების შესრულება. კომპანიამ გარკვეული პირობები უნდა დააკმაყოფილოს, ძირითადად მის ნასესხებ თანხებთან დაკავშირებით. მსგავსი პირობების შეუსრულებლობამ შეიძლება უარყოფითი შედეგი მოუტანოს კომპანიას. კომპანია აღნიშნულ პირობებს აკმაყოფილებდა 2018 წლის 31 დეკემბრისა და 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის, გარდა იმ პირობებისა, რომლებიც განხილულია შენიშვნაში 14.

23 ფინანსური რისკის მართვა

კომპანიაში რისკის მართვის ფუნქციის შესრულება ხორციელდება ფინანსურ რისკებთან, საოპერაციო რისკებთან და იურიდიულ რისკებთან მიმართებით. ფინანსური რისკი მოიცავს საბაზრო რისკს (სავალუტო რისკის, საპროცენტო რისკის და სხვა ფასის რისკის ჩათვლით), საკრედიტო რისკსა და ლიკვიდობის რისკს. ფინანსური რისკის მართვის ქვედანაყოფის ძირითადი მიზნებია რისკის ზღვრების დადგენა და შემდეგ იმის უზრუნველყოფა, რომ რისკები აღნიშნულ ზღვრებში დარჩეს. საოპერაციო და იურიდიული რისკების მართვის ქვედანაყოფების მიზანია იმის უზრუნველყოფა რომ სათანადოდ ფუნქციონირებდეს შიდა პოლიტიკა და პროცედურები, რათა მინიმუმამდე შემცირდეს საოპერაციო და იურიდიული რისკები.

საკრედიტო რისკი. კომპანიას აქვს საკრედიტო რისკი, რომელიც წარმოადგენს რისკს, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ერთ-ერთი მხარე გამოიწვევს ფინანსურ ზარალს მეორე მხარისათვის, თავისი მოვალეობის შეუსრულებლობით.

საკრედიტო რისკი წარმოიქმნება კომპანიის მიერ პარტნიორებთან სესხებისა და სხვა ოპერაციებით, რომლებიც წარმოქმნიან ფინანსურ აქტივებსა და ბალანსგარეშე, კრედიტთან დაკავშირებული მოვალეობებს.

კომპანიის მაქსიმალური საკრედიტო რისკი ასახულია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მოცემულ ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებებში. ხოლო გაცემული ფინანსური გარანტიების, კრედიტის გაგრძელების მოვალეობების, აუთენსიკელი საკრედიტო ხაზებისა და საექსპორტო / იმპორტის აკრედიტივებისთვის მაქსიმალური საკრედიტო რისკი არის ვალდებულების თანხა.

23 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

კომპანიის მაქსიმალური საკრედიტო რისკი აქტივების ჯგუფების მიხედვით:

ათასი ლარი	2019	2018
ფული და ფულის ეკვივალენტები (შენიშვნა 12)	652	8,483
სვაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები (შენიშვნა 11)	18,072	11,405
სულ ფინანსური აქტივები	18,724	19,888

საკრედიტო რისკის მართვა. საკრედიტო რისკი კომპანიის სამეურნეო საქმიანობის ერთ-ერთი უდიდესი რისკია; ამიტომ, ხელმძღვანელობა ფრთხილად მართავს საკრედიტო რისკს.

რისკის მართვის მიზნებისთვის საკრედიტო რისკის შეფასება რთულია და მოიცავს მოდელის გამოყენებას, რადგან რისკი იცვლება საბაზრო პირობების, მოსალოდნელი ფულადი ნაკადებისა და დროის გასვლის მიხედვით. აქტივების პორტფელის საკრედიტო რისკის შეფასება მოიცავს დეფოლტის დადგომის ალბათობის დამატებით შეფასებებს, დაკავშირებულ ზარალის კოეფიციენტებსა და პარტნიორების დეფოლტის კორელაციებს.

ზღვრები. კომპანია თავისი საკრედიტო რისკის სტრუქტურას ქმნის ინდივიდუალურ მომხმარებლებთან მიმართებით რისკის მაქსიმალური მისაღები ზღვრების დადგენით. საკრედიტო რისკის ზღვრები რეგულარულად გადაისინჯება და მტკიცდება ხელმძღვანელობის მიერ. მსგავსი რისკების მონიტორინგო რეგულაციურ საფუძველზე ხორციელდება და წლიურ ან უფრო ხშირ მიმოხილვას ექვემდებარება.

კომპანიის სვაჭრო დებიტორული დავალიანებები შედგება ადგილობრივი და ექსპორტის საბითუმო მომხმარებლებისგან. საკრედიტო რისკი ინდივიდუალურ საფუძველზე ფასდება და მისი მართვა შემდეგნაირად ხორციელდება:

ადგილობრივი მომხმარებლები: კომპანიის ხელმძღვანელობა მიმოხილავს ინდივიდუალური მომხმარებლის ამჟამინდელი საქმიანობის შედეგებსა და სამომავლო გეგმებს და ზღვრებს ამტკიცებს ბიზნესის მოდელის საფუძველზე. ადგილობრივი მომხმარებლების დებიტორული დავალიანებები უზრუნველყოფილია საბანკო გარანტიებით, რომლებიც ყოველწლიურად განახლდება.

ექსპორტის მომხმარებლები: საექსპორტო გაყიდვები უზრუნველყოფილია საბანკო გარანტიებით ან წინასწარი გადახდით ხორციელდება.

ფული და ფულის ეკვივალენტები განთავსებულია საქართველოს საუკეთესო ბანკში და კრედიტის ხარისხის მონიტორინგი რეგულარულად ხორციელდება საკრედიტო რეიტინგის განმსაზღვრელი დამოუკიდებელი კომპანიის, Fitch Ratings-ის მიერ მოწოდებული ინფორმაციის მიხედვით (შენიშვნა 12).

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) შეფასება. ECL არის ალბათობით შეწონილი სამომავლო ფულის უკმარობების დისკონტირებული ღირებულება (ანუ, საკრედიტო ზარალის შეწონილი საშუალო, სადაც შესაბამისი დეფოლტის რისკები გამოიყენება შეწონვისთვის). ECL-ის შეფასება მიუკერძოებელია და განისაზღვრება შესაძლო შედეგების სპექტრის შეფასებით. ECL-ის შეფასება ემყარება კომპანიის მიერ გამოყენებულ ოთხ კომპონენტს: დეფოლტის ალბათობა (“PD”), რისკი დეფოლტისას (“EAD”), ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (“LGD”) და დისკონტირების განაკვეთი.

23 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

EAD არის შეფასებული რისკი სამომავლო დეფოლტის თარიღით, სადაც გათვალისწინებულია რისკის მოსალოდნელი ცვლილებები საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ, მათ შორის ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდა, ასევე დამტკიცებული სასესხო ხაზიდან თანხის მოსალოდნელი ათვისება. PD არის დეფოლტის დადგომის ალბათობის შეფასება მოცემულ დროის პერიოდში. LGD არის დეფოლტისას წარმოქმნილი ზარალის შეფასება. ის ემყარება სხვაობას გადასახდელ სახელშეკრულობო ფულად ნაკადებსა და იმ ნაკადებს შორის, რომლებსაც მოსალოდნელია, რომ გამსესხებელი მიიღებს, მათ შორის ნებისმიერი გირაოდან. საზოგადოდ, ის გამოისახება, როგორც EAD-ის პროცენტი. მოსალოდნელი ზარალი დისკონტირდება ახლანდელ ღირებულებამდე საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის. დისკონტირების განაკვეთი წარმოადგენს ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთს (“EIR”) მოცემული ფინანსური ინსტრუმენტისთვის ან მის მიახლოებულ მნიშვნელობას.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი მოდელირდება ინსტრუმენტის *მომსახურების ვადის განმავლობაში*. *მომსახურების ვადა* ტოლია სავალო ინსტრუმენტების დაფარვამდე დარჩენილი სახელშეკრულებო პერიოდისა, შესწორებული მოსალოდნელი ავანასის გადახდებით, თუ ასეთი არსებობს.

ხელმძღვანელობა ახორციელებს *მომსახურების ვადის ECL-ის* მოდელირებას, ანუ იმ ზარალის მოდელირებას, რომელიც წარმოიქმნება ყველა შესაძლო დეფოლტის მოვლენის შედეგად ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილი მომსახურების ვადის განმავლობაში.

კომპანია ECL-ის შეფასებას ახორციელებს ინდივიდუალურ საფუძველზე. კომპანიის დებიტორული დავალიანებები მოიცავს დებიტორულ დავალიანებებს, რომლებიც წარმოიქმნება ადგილობრივ და ექსპორტის საბითუმო მომხმარებლებზე გაყიდვებიდან. ECL-ის ინდივიდუალურ საფუძველზე შეფასება ხორციელდება სხვადასხვა შესაძლო შედეგებისთვის საკრედიტო ზარალის შეფასებების თითოეული შედეგის ალბათობით შეწონვით. კომპანია განსაზღვრავს სულ მცირე ორ შესაძლო შედეგს თითოეული შეფასებული ნაშთისთვის, ერთ-ერთი მათგანს მიეყვართ საკრედიტო ზარალამდე, თუნდაც მსგავსი სცენარის ალბათობა ძალიან დაბალი იყოს. ინდივიდუალური შეფასება ძირითადად ეფუძნება კომპანიის გამოცდილი ხელმძღვანელობის განსჯას. განსჯის ტესტირება რეგულარულად ხორციელდება, რათა შემცირდეს სხვაობა შეფასებებსა და ფაქტობრივ ზარალს შორის.

საზოგადოდ, ECL არის შემდეგი საკრედიტო რისკის პარამეტრების ნამრავლების ჯამი: EAD, PD და LGD, რომლებიც ზემოთ არის ახსნილი, და ახლანდელ ღირებულებამდე დისკონტირდება მოცემული ინსტრუმენტის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. აღნიშნული სამი კომპონენტი ერთად მრავლდება და შესწორდება გადარჩენის ალბათობით (ანუ თანხა დაიფარა ან დეფოლტს ჰქონდა ადგილი წინა თვეში). ამგვარად, ფაქტობრივად ECL გამოითვლება თითოეული სამომავლო პერიოდისთვის, რომელიც შემდეგ დისკონტირდება საანგარიშგებო თარიღამდე და ჯამდება. ECL-ის გამოთვლებში გამოყენებული დისკონტირების განაკვეთი არის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ან მისი მიახლოებითი მნიშვნელობა.

გარე რეიტინგების საფუძველზე შეფასების პრინციპები. გარკვეულ რისკებს გააჩნია გარე საკრედიტო რისკის რეიტინგები და ისინი გამოიყენება შესაბამისი სარეიტინგო სააგენტოების მიერ გამოყენებული დეფოლტისა და გადარჩენის სტატისტიკური მონაცემებიდან საკრედიტო რისკის პარამეტრების - PD და LGD - შესაფასებლად. ეს მიდგომა გამოიყენება ფულისა და ფულის ეკვივალენტების მიმართ.

კომპანია რეგულარულად მიმოიხილავს თავის მეთოდოლოგიას და დაშვებებს, რათა შეამციროს სხვაობა შეფასებებსა და ფაქტობრივ საკრედიტო ზარალს შორის. მსგავსი ტესტირება სულ მცირე წელიწადში ერთხელ მაინც ტარდება.

ECL-ის შეფასების მეთოდოლოგიის ტესტირების შედეგების შესახებ ინფორმაცია მიეწოდება ხელმძღვანელობას და უფლებამოსილი პირების მიერ განხილვის შემდეგ დამატებითი ზომები მიიღება მოდელისა და დაშვებების დასახვეწად.

23 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

საბაზრო რისკი. კომპანიას გააჩნია საბაზრო რისკები. საბაზრო რისკი წარმოიქმნება ღია პოზიციებიდან (ა) უცხოურ ვალუტასთან, (ბ) საპროცენტო განაკვეთებთან და (გ) წილობრივ პროდუქტებთან (რომელთაგან ყველას აქვს საბაზრო ცვლილებების საერთო და სპეციფიკური რისკები), მიმართებით. ხელმძღვანელობა ადგენს რისკის ზღვრებს, რომლის მიღებაც შესაძლებელია, რის მონიტორინგსაც ყოველდღიურად ახორციელებს. თუმცა, ამ მიდგომის გამოყენება არ უზრუნველყოფს ზარალის თავიდან აცილებას ამ ზღვრების მიღმა, უფრო მნიშვნელოვანი საბაზრო ცვლილებების შემთხვევაში.

სავალუტო რისკი. სავალუტო რისკი არის რისკი, რომ კომპანიის ფინანსურ შედეგებზე უარყოფით გავლენას მოახდენს სავალუტო კურსის ცვლილებები. კომპანია გარკვეულ ოპერაციებს უცხოურ ვალუტებში ახორციელებს. კომპანია წარმოებულებს არ იყენებს სავალუტო რისკის მართვისთვის, იმავდროულად კომპანიის ხელმძღვანელობა ცდილობს მსგავსი რისკის შემცირებას უცხოურ ვალუტაში ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების ერთი და იმავე დონეზე მართვით.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია კომპანიის სავალუტო რისკი საანგარიშგებო პერიოდების ბოლოს:

	2019 წ. 31 დეკემბერი			2018 წ. 31 დეკემბერი		
	ფულადი ფინანსური აქტივები	ფულადი ფინანსური ვალდებულებები	ნეტო საბალანსო პოზიცია	ფულადი ფინანსური აქტივები	ფულადი ფინანსური ვალდებულებები	ნეტო საბალანსო პოზიცია
ათასი ლარი						
აშშ დოლარი	345	(1,346)	(1,001)	54	(741)	(687)
ევრო	38	(33,309)	(33,271)	202	(33,088)	(32,886)
რუსული რუბლი	35	(194)	(159)	-	-	-
სულ	418	(34,849)	(34,431)	256	(33,829)	(33,573)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია მოგება-ზარალისა და კაპიტალის სენსიტიურობა კომპანიის სამუშაო ვალუტასთან მიმართებით გაცვლითი კურსების გონივრულად შესაძლო ცვლილებებისადმი, სხვა ცვლადების უცვლელად დატოვების პირობებში:

	2019 წ. 31 დეკემბერი	2018 წ. 31 დეკემბერი
ათასი ლარი	გავლენა მოგება- ზარალზე	გავლენა მოგება- ზარალზე
აშშ დოლარის გამყარება 10%-ით (2018: გამყარება 10%-ით)	(100)	(69)
ევროს გამყარება 10%-ით (2018: გამყარება 10%-ით)	(3,327)	(3,289)
სულ	(3,427)	(3,358)

რისკი გამოთვლილ იქნა მხოლოდ ფულადი ნაშთებისთვის, რომლებიც დენომინირებულია კომპანიის სამუშაო ვალუტისგან განსხვავებულ ვალუტაში.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი. საპროცენტო განაკვეთის რისკი არის რისკი, რომ მერყევი საპროცენტო განაკვეთები უარყოფით გავლენას მოახდენენ კომპანიის ფინანსურ შედეგებზე. კომპანია წარმოებულებს არ იყენებს საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვისთვის, თუმცა ბანკთან გაფორმებული შეთანხმებები არ იძლევა საპროცენტო განაკვეთების ცალმხრივად გაზრდის საშუალებას. კომპანია რამდენიმე ფინანსურ ინსტიტუტთან მუშაობს რისკის შერბილებისთვის.

კომპანიის ცვალებადგანაკვეთებიანი ფინანსური ინსტრუმენტები მოიცავდა მხოლოდ ნასესხებ თანხებს (საპროცენტო განაკვეთი ფიქსირებულია სხვა ფინანსურ ვალდებულებებზე, მაშასადამე, საპროცენტო განაკვეთის რისკი შერბილებულია მათთან მიმართებით).

23 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია ინფორმაცია კომპანიის სენსიტიურობაზე განაკვეთის 1%-ით მერყეობაზე. ანალიზი ჩატარდა ნასესხებ სახსრებზე დაშვების საფუძველზე, რომ საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს დასაფარი ვალდებულებების თანხა დასაფარი იყო მთელი წლის განმავლობაში.

ათასი ლარი	2019 წ. 31 დეკემბერი	2018 წ. 31 დეკემბერი
	გავლენა მოგებაზე ან (ზარალზე)	გავლენა მოგებაზე ან (ზარალზე)
ობლიგაციები და ვადიანი სესხები	(399)	(428)
სულ	(399)	(428)

სენსიტიურობის ანალიზის შეზღუდვები. ზემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია ძირითადი დაშვების ცვლილების ეფექტი, სხვა დაშვებების უცვლელად დატოვების პირობებში. რეალურად კორელაცია არსებობს დაშვებებსა და სხვა ფაქტორებს შორის.

აღსანიშნავია ასევე, რომ ეს სენსიტიურობები არაწრფივია და დიდი ან მცირე გავლენის ინტერპოლაცია ან ექსტრაპოლაცია არ შეიძლება. სენსიტიურობის ანალიზი არ ითვალისწინებს, რომ კომპანიის აქტივებისა და ვალდებულებების მართვა აქტიურად ხორციელდება.

ამასთან, კომპანიის ფინანსური მდგომარეობა შეიძლება შეიცვალოს ნებისმიერი ფაქტორივი საბაზრო ცვლილების მოხდენისას. ზემოთ მოცემული სენსიტიურობის ანალიზის სხვა შეზღუდვები მოიცავს ჰიპოთეტიკური ბაზრის ცვლილებებს, რათა მოხდეს პოტენციური რისკის დემონსტრირება, რომელიც წარმოადგენს მხოლოდ კომპანიის შეხედულებას ბაზრის შესაძლო, ახლო მომავლის ცვლილებებზე, რომელთა სარწმუნოდ წინასწარ განჭვრეტა შეუძლებელია; ასევე, გაკეთებულია დაშვება, რომ ყველა საპროცენტო განაკვეთი იდენტურად იცვლება.

ლიკვიდობის რისკი. ლიკვიდობის რისკი არის რისკი, რომ კომპანიას პრობლემები ექნება ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული მოვალეობების შესრულებაში. კომპანიას ყოველდღიურად ესაჭიროება თავისი ხელმისაწვდომი ფულადი სახსრების რესურსები. ლიკვიდობის რისკს კომპანიის ხელმძღვანელობა მართავს. ხელმძღვანელობა ახორციელებს კომპანიის ფულადი ნაკადების განმეორებითი პროგნოზების მონიტორინგს.

კომპანია ცდილობს შეინარჩუნოს სტაბილური დაფინანსების ბაზა, რომელიც ძირითადად მოიცავს ნასესხებ სახსრებს, და სავაჭრო და სხვა კრედიტორულ დავალიანებასა და ობლიგაციებს. კომპანია ინვესტიციებს ახორციელებს დივერსიფიცირებულ პორტფელში, რათა შეძლოს გაუთვალისწინებელ ლიკვიდობის მოთხოვნაზე სწრაფად და შეუფერხებლად რეაგირება. კომპანიის ლიკვიდობის პორტფელი მოიცავს მოიცავს ფულსა და ფულის ეკვივალენტებს (შენიშვნა **Error! Reference source not found.**). ხელმძღვანელობის შეფასებით შესაძლებელია ლიკვიდობის პორტფელის - ფული, საბანკო დეპოზიტები - ფულად რეალიზება გაუთვალისწინებელ ლიკვიდობის მოთხოვნაზე რეაგირებისთვის.

ხორციელდება ლიკვიდობის მონიტორინგი და ლიკვიდობის სტრესის რეგულარული ტესტირება სხვადასხვა სცენარებით, რომლებიც მოიცავს როგორც ნორმალურ, ისე უფრო მკაცრ საბაზრო პირობებს.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია ვალდებულებები მათი დარჩენილი სახელშეკრულებო დაფარვის ვადების მიხედვით 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის. დაფარვის ვადის ცხრილებში ნაჩვენები თანხები არის სახელშეკრულებო, არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები. მსგავსი არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები განსხვავებულია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახულისგან, რადგან ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახული თანხები ეფუძნება დისკონტირებულ ფულად ნაკადებს.

23 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

როდესაც გადასახადელი თანხა ფიქსირებული არ არის, გამჟღავნებული თანხა განისაზღვრება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული ვითარების გათვალისწინებით. უცხოურ ვალუტაში გადასახდელი თანხები გადაყვანილია სპოტ სავალუტო კურსით საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადის ანალიზი 2019 წლის 31 დეკემბერს:

ათასი ლარი	მოთხოვნამდე და 6 თვეზე ნაკლები	6 - 12 თვე	12 - 24 თვე	24 თვეზე მეტი	სულ
ვალდებულებები					
ბანკის ოვერდრაფტი და ვადიანი სესხები	3,106	2,186	4,372	9,849	19,513
ობლიგაციები	1,625	1,563	3,125	31,250	37,563
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	1,567	1,976	3,818	5,759	13,120
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	13,036	-	-	-	13,036
სულ სამომავლო გადახდები, პროცენტისა და ძირითადი თანხის ჩათვლით	19,334	5,725	11,315	46,858	83,232

ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადის ანალიზი 2018 წლის 31 დეკემბერს:

ათასი ლარი	მოთხოვნამდე და 6 თვეზე ნაკლები	6 - 12 თვე	12 - 24 თვე	24 თვეზე მეტი	სულ
ვალდებულებები					
ბანკის ოვერდრაფტი და ვადიანი სესხები	4,629	3,300	9,382	3,251	20,562
ობლიგაციები	1,341	1,334	5,330	30,323	38,328
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	2,302	1,782	3,627	5,639	13,350
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	9,278	-	-	-	9,278
სულ სამომავლო გადახდები, პროცენტისა და ძირითადი თანხის ჩათვლით	17,550	6,416	18,339	39,213	81,518

24 კაპიტალის მართვა

კომპანიის კაპიტალის მართვის მიზნებია დაცვა კომპანიის უნარისა, განაგრძოს მუშაობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, რათა უზრუნველყოს უკუგება აქციონერებისათვის და სარგებელი სხვა დაინტერესებული მხარეებისათვის და კაპიტალის ოპტიმალური სტრუქტურის შენარჩუნება, რათა შეამციროს კაპიტალის ღირებულება. ხელმძღვანელობა კომპანიის მთელ კაპიტალს საკუთარ კაპიტალად მიიჩნევს, როგორც ეს ნაჩვენებია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში და კაპიტალის სტრუქტურის მიმოხილვას რეგულარულად ახორციელებს.

25 რეალური ღირებულების გამჟღავნება

ფინანსური ინსტრუმენტების შეფასებული რეალური ღირებულება გამჟღავნებულია ფასს 9-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები“ და ფასს 13-ის „რეალური ღირებულების შეფასება“ მოთხოვნების შესაბამისად. რეალური ღირებულება წარმოადგენს ფასს, რომელიც მიიღებოდა აქტივის გაყიდვისას ან გადაიხდებოდა ვალდებულების გადასაცემად შეფასების თარიღით ბაზრის მონაწილეებს შორის გარიგებისას. რეალური ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა აქტიური ბაზარი. აქტიური ბაზარი გახლავთ ბაზარი, სადაც აქტივთან ან ვალდებულებასთან დაკავშირებული ოპერაციები საკმარისად ხშირად და ინტენსიურად ხორციელდება იმისათვის, რომ უზრუნველყოფილ იქნეს მიმდინარე ინფორმაცია ფასის შესახებ. რადგან კომპანიის ფინანსური ინსტრუმენტების დიდი ნაწილისთვის ადვილად ხელმისაწვდომი საბაზრო ინფორმაცია არ არსებობს, რეალური ღირებულების დასადგენად აუცილებელია განსჯის გამოყენება, არსებული ეკონომიკური მდგომარეობისა და ინსტრუმენტზე მიკუთვნებად სპეციფიური რისკების გათვალისწინებით. აქ მოცემული შეფასებები შეიძლება არ იყოს ის თანხები, რომელთა მიღებას კომპანია შეძლებდა კონკრეტული ინსტრუმენტის ბაზარზე სრულად რეალიზების შედეგად.

2019 წლის 31 დეკემბრისა და 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის კომპანია შემდეგ მეთოდებსა და დაშვებებს იყენებდა თითოეული ჯგუფის ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების შეფასებისთვის, რომელთა მსგავსი ღირებულების შეფასება პრაქტიკულად მიზანშეწონილი იყო: შეფასებული რეალური ღირებულება იგივეა რაც საბალანსო ღირებულება ფულისა და ფულის ეკვივალენტების, სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანების, ბანკის ოვერდრაფტისა და იმ ვადიანი სესხებისა და სხვა ფინანსური ვალდებულებებისთვის, რომელთა დაფარვის ვადა ერთ წელში დადგება, ამ ფინანსური ინსტრუმენტების ხანმოკლე დაფარვის პერიოდის გამო. რეალური ღირებულების იერარქიაში ისინი კლასიფიცირდება, როგორც მესამე დონის რეალური ღირებულებები, რადგან დაუკვირვებადი ინფორმაცია არ გამოიყენება.

კომპანიის ვადიანი სესხებისა და იმ სხვა ფინანსური ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება, რომელთა დაფარვის ვადა ერთი წლის შემდეგ დადგება, მათი რეალური ღირებულების ასევე გონივრულ შეფასებად მიიჩნევა, რადგან ერთ წელზე ხანგრძლივი სესხების ნომინალური საპროცენტო განაკვეთები რეალური საბაზრო განაკვეთის მიზანშეწონილი მიახლოებით მნიშვნელოვნად მიიჩნევა იმ სესხებთან მიმართებით, რომელთაც მსგავსი საკრედიტო რისკის დონე და დაფარვის პერიოდი გააჩნია საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

მიჩნეულია, რომ სავაჭრო დებიტორული დავალიანებების საბალანსო ღირებულება მათი რეალური ღირებულების გონივრული შეფასებაა, რადგან მიიჩნევა, რომ აუნაზღაურებადი თანხების ანარიცხები გონივრული შეფასებაა დისკონტის, რომელიც საჭიროა საკრედიტო რისკის გავლენის ასახვისთვის.

26 ფინანსური ინსტრუმენტების წარდგენა შეფასების კატეგორიების მიხედვით

შეფასების მიზნებისთვის ფასს 9-ში, „ფინანსური ინსტრუმენტები“ ფინანსური ინსტრუმენტები კლასიფიცირებულია შემდეგ კატეგორიებად: (ა) მოგება-ზარალის მეშვეობით რეალური ღირებულებით შეფასებული (FVTPL) ფინანსური აქტივები; (ბ) სხვა სრული შემოსავლის მეშვეობით რეალური ღირებულებით შეფასებული (FVOCI) სავალო ინსტრუმენტები, (გ) სხვა სრული შემოსავლის მეშვეობით რეალური ღირებულებით შეფასებული (FVOCI) წილობრივი ინსტრუმენტები და (დ) ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები. მოგება-ზარალის მეშვეობით რეალური ღირებულებით შეფასებულ (FVTPL) ფინანსურ აქტივებს ორი ქვეკატეგორია აქვს: (i) აქტივები, რომელთა FVTPL-ით შეფასება სავალდებულოა და (ii) აქტივები, რომელთაც ეს კლასიფიკაცია ენიჭებათ თავდაპირველი შეფასებისას ან შემდეგ. ამასთან, ფინანსური იჯარის დებიტორული დავალიანება ცალკე კატეგორიას წარმოქმნის.

2019 წლის 31 დეკემბრისა და 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის კომპანიის ყველა ფინანსური აქტივი ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კატეგორიას მიეკუთვნებოდა და კომპანიის ყველა ფინანსური ვალდებულება ამორტიზებული ღირებულებით აისახებოდა.

27 საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ მომხდარი მოვლენები

COVID-19. 2019 წლის ბოლოს პირველი ცნობები მოვიდა ჩინეთიდან COVID-19-ის (კორონავირუსი) შესახებ. წლის ბოლოს არსებული მდგომარეობით უცნობი ვირუსის მცირერიცხოვანი შემთხვევების შესახებ ეცნობა ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციას. 2020 წლის პირველ რამდენიმე თვეში ვირუსს გლობალურად გავრცელდა და მისი უარყოფითი გავლენა გაძლიერდა. ხელმძღვანელობა ამ ვირუსს მიიჩნევს არამაკორექტირებელ, ბალანსის შედგენის შემდეგ მომხდარ მოვლენას. მართალია, წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების გამოცემის დროისთვის სიტუაცია ჯერ კიდევ არ არის გარკვეული, მაგრამ მას დღემდე მნიშვნელოვანი გავლენა არ ჰქონია კომპანიის გაყიდვებზე ან მიწოდების ჯაჭვზე. კომპანიის ხელმძღვანელობა არ მოელის მნიშვნელოვან გავლენას. ქვეყანაში არსებული მდგომარეობის გამო, რადგან საგანგებო მდგომარეობა გამოცხადდა, დაავადებათა კონტროლის ეროვნული ცენტრისა და ჯანდაცვის საერთაშორისო ორგანიზაციების მიერ მიღებული ყველა აუცილებელი, პრევენციული ზომა და მათი ყველა რეკომენდაცია გათვალისწინებულია. თუმცა, ხელმძღვანელობა გააგრძელებს პოტენციურ გავლენაზე დაკვირვებას და ყველა შესაძლო ზომას მიიღებს ნებისმიერი გავლენის შესარბილებლად.

ევროში დენომინირებული ვადიანი სესხის გადაყვანა. COVID-19-ის გამო უარყოფითად შეცვლილი მაკრო და მიკრო ეკონომიკური მაჩვენებლებზე რეაგირებისთვის კომპანიის ხელმძღვანელობამ ევროში დენომინირებული ვადიანი სესხი ქართულ ლარში გადაიყვანა სავალუტო რისკის შესარბილებლად (ლარი მნიშვნელოვნად გაუფასურდა მკაცრი იზოლაციის დროს (2020 წ. მარტი-აპრილი) ყველა ძირითად ვალუტასთან მიმართებით). ამასთან, ხელმძღვანელობამ ხელახლა აწარმოა მოლაპარაკებები გადახდის ახალი პირობების შესახებ და 2020 წლის დარჩენილი პერიოდის ხანგრძლივობის საშეღავათო პერიოდი მიიღო ძირითადი თანხის გადახდაზე.

მიღებული სესხები. კომპანიამ 2020 წლის 16 მარტს „საშუალოვადიანი“ სესხი მიიღო ს.ს. თიბისი ბანკისგან GEL 2,000 ათასის ოდენობით. სესხი გამოყენებულ იქნა საბრუნავი კაპიტალზე მოთხოვნის დასაკმაყოფილებლად.

განაკლებული საკრედიტო რეიტინგი. Scope Ratings GmbH-მა 2020 წლის მარტში განაახლა კომპანიის საკრედიტო რეიტინგი და ადრინდელი დონე „BB-“ დატოვა.

28 იჯარის სააღრიცხვო პოლიტიკა 2019 წლის 1 იანვრამდე

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული შესადარისი პერიოდის სააღრიცხვო პოლიტიკა, რომელიც შეიცვალა ფასს 16-ის, იჯარა, შედეგად, გახლდათ შემდეგი.

საოპერაციო იჯარა. როდესაც კომპანია მოიჯარეა და საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და უკუგება არ გადაეცემა კომპანიას მეიჯარის მიერ, მაშინ იჯარის მთლიანი გადახდები, იჯარის მომსახურების ვადის განმავლობაში, წრფივი მეთოდით აისახება მოცემული წლის მოგება-ზარალში. იჯარის ვადა არის შეუწყვეტადი პერიოდი, რომლისთვისაც მოიჯარემ ხელშეკრულება გააფორმა მოცემული აქტივის იჯარით გაცემაზე, იმ დამატებით ვადასთან ერთად, რომლის განმავლობაშიც მეიჯარეს ამ აქტივის იჯარით ფლობის გაგრძელების ოფციონი აქვს, შემდგომი გადახდებით, თუ გადახდების გარეშე, როდესაც საიჯარო ურთიერთობის დაწყებისას გონივრულად სარწმუნოა, რომ მეიჯარე გამოიყენებს ამ ოფციონს.

ს.ს. „ქართული ლუდის კომპანია“

ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი
ფინანსური ანგარიშგება და დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

2019 წლის 31 დეკემბერი

ჩუკან ზეიწყაძე

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ს.ს. „ქართული ლუდის კომპანიის“ აქციონერებსა და ხელმძღვანელობას

ჩვენი მოსაზრება

ჩვენი აზრით, ფინანსური ანგარიშგება სამართლიანად წარადგენს, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, ს.ს. „ქართული ლუდის კომპანიის“ (შემდგომში კომპანია) ფინანსურ მდგომარეობას 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი ნაკადების მოძრაობას იმ საანგარიშგებო წლისათვის, რომელიც დასრულდა აღნიშნული თარიღისათვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებისა და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად

რისი აუდიტი განვახორციელეთ

ფინანსური ანგარიშგება, რომელიც მოიცავს შემდეგს:

- ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის;
- მოგებისა და ზარალის და სრული შემოსავლის ანგარიშგება იმ საანგარიშგებო წლისათვის, რომელიც დასრულდა აღნიშნული თარიღით;
- საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება იმ საანგარიშგებო წლისათვის, რომელიც დასრულდა აღნიშნული თარიღით;
- ფულადი ნაკადების ანგარიშგება იმ საანგარიშგებო წლისათვის, რომელიც დასრულდა აღნიშნული თარიღით; და
- ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები, რომელიც მოიცავს მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკასა და სხვა ახსნა-განმარტებით ინფორმაციას.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი ჩავატარეთ „აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების“ (ასს-ები) შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტებით გათვალისწინებული ჩვენი პასუხისმგებლობები დამატებით აღწერილია წინამდებარე ანგარიშის შემდეგ ნაწილში: აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე.

მიგვაჩნია, რომ ჩვენს მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები ჩვენი მოსაზრებისათვის საკმარის და შესაფერის საფუძველს წარმოადგენს.

დამოუკიდებლობა

ჩვენ კომპანიისგან დამოუკიდებლობები ვართ, როგორც ამას ითვალისწინებს ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს მიერ შემუშავებული კოდექსი პროფესიონალი ბუღალტრებისთვის (IESBA-ის კოდექსი). შევასრულეთ IESBA-ს კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც.

ჩვენი აუდიტის მიდგომა

მიმოხილვა

საერთო არსებობა

- ღ 830 ათასი, რომელიც ამონაგების 1%-ს შეადგენს.

აუდიტის ძირითადი საკითხები

- ამონაგების აღიარება, ფასდაკლებები, შეღავათები და პროდუქციის განთავსების საზღაური.

ჩვენი აუდიტის გეგმის შემუშავებისას დავადგინეთ არსებობა და შევასწავეთ ფინანსურ ანგარიშგებაში უზუსტობის არსებითი რისკები. კერძოდ, გავითვალისწინეთ რა შემთხვევაში იყენებდა ხელმძღვანელობა სუბიექტურ განსჯას; მაგალითად, მნიშვნელოვან სააღრიცხვო შეფასებებთან მიმართებით, რომელიც მოიცავდა დაშვებებსა და სამომავლო მოვლენებს, რომელთაც თანდაყოლილი განუსაზღვრელობა ახასიათებთ.

როგორც ყველა აუდიტის მსვლელობისას, გავითვალისწინეთ ასევე ხელმძღვანელობის მიერ შიდა კონტროლის იგნორირების რისკი და სხვა საკითხებთან ერთად განვიხილეთ, არსებობდა თუ არა მიკერძოების მტკიცებულება, რაც განაპირობებდა თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკს.

ჩვენი აუდიტის მოქმედების სფერო მოვარგეთ არსებულ მდგომარეობას, რათა საკმარისი სამუშაო ჩაგვეტარებინა იმისათვის, რომ მოსაზრება გამოგვეთქვა მთლიანად ფინანსური ანგარიშგების შესახებ, კომპანიის სტრუქტურის, სააღრიცხვო პროცესებისა და კონტროლის მექანიზმების, ასევე იმ დარგის გათვალისწინებით, სადაც კომპანია ოპერირებს.

არსებობა

ჩვენს მიერ ჩატარებული აუდიტის მოქმედების სფეროზე გავლენა იქონია არსებობის გამოყენებამ. აუდიტის მიზანია გონივრული რწმუნების მოპოვება იმის შესახებ, ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა არსებით უზუსტობას. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით. ისინი არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი, ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, მოსალოდნელია, რომ გავლენას მოახდენენ იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებას დაეყრდნობიან.

ჩვენი პროფესიული განსჯის საფუძველზე განვსაზღვრეთ არსებობის გარკვეული რაოდენობრივი ზღვრები, მათ შორის მთლიანად ფინანსური ანგარიშგების საერთო არსებობა, რომელიც ქვემოთ არის მოცემული. ზემოაღნიშნული, ხარისხობრივი საკითხების გათვალისწინებასთან ერთად, დაგვეხმარა აუდიტის მოქმედების სფეროს განსაზღვრაში, ასევე აუდიტორული პროცედურების ხასიათის, ჩატარების ვადებისა მოცულობის განსაზღვრაში და მთლიანად ფინანსურ ანგარიშგებაზე უზუსტობების, თუ ასეთი არსებობს, გავლენის შეფასებაში, როგორც ინდივიდუალურად, ისე ერთობლივად.

ქეთევან ზედაიყიშვილი

საერთო არსებითობა

£ 830 ათასი

როგორ განვსაზღვრეთ

მთლიანი ამონაგების 1%

გამოყენებული არსებითობის
ბენჩმარკის დასაბუთება

მთლიანი ამონაგები შევარჩიეთ, როგორც ნიშნული, რადგან, ჩვენი აზრით, ეს არის ნიშნული, რომელთან მიმართებაში აფასებენ მომხმარებლები კომპანიის საქმიანობის შედეგებს და ეს საყოველთაოდ მიღებული ნიშნულია. შევარჩიეთ 1%, რაც შესაბამისობაშია ამ სექტორში მოგებაზე ორიენტირებული კომპანიების მიერ გამოყენებული არსებითობის რაოდენობრივ ზღვრებთან.

აუდიტის ძირითადი საკითხები

აუდიტის ძირითადი საკითხებია ის საკითხები, რომლებიც, ჩვენი პროფესიული განსჯით, ყველაზე მნიშვნელოვანია მიმდინარე პერიოდის ფინანსური ანგარიშგების აუდიტისთვის. ეს საკითხები განხილულ იქნა მთლიანად ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის კონტექსტში, ასევე ჩვენს მიერ მოსაზრების ჩამოყალიბებისას და ჩვენ ცალკე მოსაზრებას არ გამოვთქვამთ აღნიშნულ საკითხებზე.

აუდიტის ძირითადი საკითხი

ჩვენი მიდგომა აუდიტის ამ ძირითადი საკითხისადმი

ამონაგების აღიარება, ფასდაკლებები, შეღავათები და პროდუქციის განთავსების საზღაური

კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკის მიხედვით გაყიდვები აისახება სავაჭრო ფასდაკლებებისა და მომხმარებლის შეღავათების (მათ შორის, წამახალისებელ საქმიანობასთან დაკავშირებული დანახარჯები და პროდუქციის განთავსების საზღაური, რომელიც გასწიეს შესაბამისმა დისტრიბუტორებმა) გარეშე. იხ. მე-12 გვერდი (მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა) და 24-ე გვერდი (ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან).

აუდიტის ამ ძირითად საკითხთან დაკავშირებით შემდეგი აუდიტორული პროცედურები ჩავატარეთ:

- შევისწავლეთ ამონაგებისა და მოთხოვნების ბიზნეს-პროცესი და შევაფასეთ ძირითადი კონტროლის, როგორც ამ პროცესის ნაწილის, დიზაინი;
- შევაფასეთ კომპანიის მიერ გამოყენებული ამონაგების აღიარების პოლიტიკის თანმიმდევრულობა ფასს 15-თან - ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან.

ქეთევან ზეიწყაშვილი

აუდიტის ძირითადი საკითხი

ამონაგების აღიარება, ფასდაკლებები, შეღავათები და პროდუქციის განთავსების საზღაური (გაგრძელება)

ჩავთვალეთ, რომ სავაჭრო ფასდაკლებებისა და მომხმარებლის შეღავათების შეფასება აუდიტის ძირითადი საკითხია, მისი არსებობის გამო. ხელმძღვანელობა განსჯას იყენებდა მის შესაფასებლად, საანგარიშგებო პერიოდში გაყიდვების შეფასებული რაოდენობისა და გაყიდვის წერტილებში დისტრიბუტორების მიერ განხორციელებული მარკეტინგული და წამახალისებელი საქმიანობების შესახებ ხელმისაწვდომი მონაცემების გათვალისწინებით.

ჩვენი მიდგომა აუდიტის ამ ძირითადი საკითხისადმი

- ჩავატარეთ ასევე ძირითადი პროცედურები, რათა შეგვეფასებინა:

ამონაგები შესაფერის პერიოდში აღიარდა თუ არა - საანგარიშგებო თარიღის შემდეგ გატარებული ოპერაციების ტესტირების მეშვეობით - რათა გამოგვევლინა ნებისმიერი სავაჭრო ფასდაკლება და შეღავათი, რომელიც არ იყო დარიცხული, გავაანალიზეთ დარიცხვები და მომხმარებლების საკომპენსაციო ანგარიშ-ფაქტურების გამოკვლევის მეშვეობით შევამოწმეთ ხელმძღვანელობის შეფასებების სიზუსტე დარიცხვებთან მიმართებით;

მომხმარებლებისთვის დასაბრუნებელი თანხები ზუსტად შეფასდა და აღიარდა თუ არა საანგარიშგებო თარიღით - შეფასებების მომხმარებლებთან გაფორმებულ ხელშეკრულებებთან შეჯერებისა და გამოყენებული დაშვებების გამოკვლევის მეშვეობით, საჭიროების შემთხვევაში, სპეციფიურ სიტუაციებში მიღებული ზომებისა და არსებული სავაჭრო პრაქტიკის გათვალისწინებით;

მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან ამონაგები სათანადოდ გამჟღავნდა თუ არა ფინანსურ ანგარიშგებაში.

სხვა ინფორმაცია

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია სხვა ინფორმაციის მომზადებაზე. სხვა ინფორმაცია მოიცავს „მმართველობის ანგარიშგებას“ (მაგრამ არ მოიცავს ფინანსურ ანგარიშგებასა და ჩვენს მიერ ჩატარებული მისი აუდიტის ანგარიშს).

ფინანსური ანგარიშგების შესახებ ჩვენი მოსაზრება არ მოიცავს „მმართველობის ანგარიშგებას“.

ბილა დევიდსონი

ჩვენს მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ვალდებული ვართ წავიკითხოთ „მმართველობის ანგარიშგება“ და განვსაზღვროთ, „მმართველობის ანგარიშგება“ ხომ არ არის არსებითად არათანმიმდევრული ფინანსური ანგარიშგების ან აუდიტის მიმდინარეობისას მიღებული ჩვენი ცოდნისა, ან სხვაგვარად ხომ არ შეიცავს არსებით უზუსტობას. თუ ჩვენს მიერ ჩატარებული სამუშაოს საფუძველზე დავასკვნით, რომ „მმართველობის ანგარიშგება“ არსებით უზუსტობას შეიცავს, მოგვეთხოვება ამ ფაქტის ანგარიშგება. არ აღმოგვიჩენია რაიმე საკითხი, რომლის შესახებაც აუცილებელი იქნებოდა ინფორმირება.

ამასთან, „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონით მოგვეთხოვება მოსაზრების გამოთქმა იმის თაობაზე, „მმართველობის ანგარიშგების“ გარკვეული ნაწილები შეესაბამება თუ არა შესაფერის მარეგულირებელ-ნორმატიულ აქტებს და აგრეთვე იმის დადგენა, „მმართველობის ანგარიშგება“ შეიცავს თუ არა ინფორმაციას, რომელიც მოითხოვება „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონით.

აუდიტის მსვლელობისას შესრულებული სამუშაოს საფუძველზე, ჩვენი აზრით:

- „მმართველობის ანგარიშგებაში“ იმ ფინანსური წლის შესახებ მოცემული ინფორმაცია, რომლის ფინანსური ანგარიშგებაც წარმოდგენილია, მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების თანმიმდევრულად;
- „მმართველობის ანგარიშგებაში“ მოცემული ინფორმაცია შესაბამისობაშია „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-6 პუნქტისა და მე-7 პუნქტის (გ), (ზ) ქვეპუნქტების მოთხოვნებთან;
- „მმართველობის ანგარიშგება“ მოიცავს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 პუნქტის (ა), (ბ), (დ) - (ვ) ქვეპუნქტებით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირების პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებასთან მიმართებით

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებისა და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

კომპანიის ხელმძღვანელობა ვალდებულია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას შეაფასოს, შეუძლია თუ არა კომპანიას, განაგრძოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ და საჭიროების შემთხვევაში, პასუხისმგებელია საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და აღრიცხვის საფუძველად ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების გამოყენებასთან დაკავშირებული საკითხების გამჟღავნებაზე, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან ოპერაციების შეწყვეტა, ან მას არა აქვს აღნიშნულის განხორციელების გარდა სხვა რეალური ალტერნატივა.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებელნი არიან კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის ზედამხედველობაზე.

ქეთევან ზეზუაშვილი

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის ანგარიში, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობას. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით, ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი, ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენენ იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებას დაეყრდნობიან.

ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტის ფარგლებში ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ განსჯას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ამასთან:

- ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს, განვსაზღვრავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისათვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და შესაფერისია აუდიტორული მოსაზრების გამოთქმისათვის საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, ინფორმაციის არასწორ ინტერპრეტირებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
- შევისწავლეთ აუდიტისთვის შესაფერისი შიდა კონტროლის მექანიზმები, რათა დავგვემოთ გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტურობაზე.
- ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობასა და სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობას, ასევე შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნების მართებულობას.
- დასკვნას ვაკეთებთ ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულების საფუძველზე - არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა, კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, ჩვენ გვევალება აუდიტორის ანგარიშში ყურადღების გამახვილება ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი შენიშვნები ადეკვატური არ არის, მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ემყარება აუდიტორის ანგარიშის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა, ამის შემდგომი მოვლენების ან პირობების გავლენით კომპანიამ შეიძლება შეწყვიტოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ.
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და ასევე იმას, ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.

ჩეთვან ჭეიშვილი

სხვა საკითხებთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს დაგეგმილი აუდიტის მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტორული შემოწმებით გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ფაქტების შესახებ, მათ შორის აუდიტორის მიერ გამოვლენილი შიდა კონტროლის ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანების შესახებ.

ამასთან, მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს ოფიციალურად ვაცნობებთ, რომ დავიცავით შესაბამისი ეთიკის მოთხოვნები დამოუკიდებლობასთან მიმართებით და ვაწვდით ინფორმაციას ყველა იმ ურთიერთობისა და სხვა საკითხების შესახებ, რომელთაც შეიძლება გავლენა ჰქონდეს ჩვენს დამოუკიდებლობაზე, დაკავშირებულ დამცავ ზომებზე ინფორმაციასთან ერთად, საჭიროების შემთხვევაში.

იმ საკითხებიდან, რომელთა შესახებ ინფორმაცია მივაწოდეთ მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს, გამოვყოფთ მიმდინარე პერიოდის ფინანსური ანგარიშგების აუდიტისთვის ყველაზე მნიშვნელოვან საკითხებს, რომლებიც აუდიტის ძირითადი საკითხებია. აღნიშნულ საკითხებს აუდიტის დასკვნაში აღვწერთ, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც კანონით ან რეგულირებით დაუშვებელია ამ საკითხების გასაჯაროება და ძალიან იშვიათ შემთხვევებში ვადგენთ, რომ ესა თუ ის საკითხი არ უნდა აისახოს ჩვენს დასკვნაში, რადგან მსგავსი ქმედების უარყოფითი შედეგები გონივრულად მოსალოდნელია, რომ გადააჭარბებს მსგავსი კომუნიკაციით საზოგადოების ინტერესის დაკმაყოფილებიდან წარმოქმნილ სარგებელს.

აუდიტის, რომლის შედეგად მიღებულ იქნა წინამდებარე აუდიტორის დასკვნა, გარიგების პარტნიორია ლაშა ჯანელიძე.

შპს ფრაისვოთერჰაუსკუპერსი-საქართველო (Reg.# SARAS-F-775813)

ლაშა ჯანელიძე (Reg.#SARAS-A-562091)

2020 წლის 4 სექტემბერი
საქართველო, თბილისი

ქეთევან ჭელიუჭელი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ფინანსური ანგარიშგება

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	1
მოგებისა და ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	2
საკუთარ კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება	3
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	4

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1	ს.ს. „ქართული ლუდის კომპანია“ და მისი საქმიანობა	5
2	კომპანიის საოპერაციო გარემო	5
3	მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა	6
4	მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას ...	18
5	ახალი ან გადასინჯული სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება	19
6	ბუღალტრული აღრიცხვის ახალი ოფიციალური დოკუმენტები	19
7	ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან	25
8	ძირითადი საშუალებები	26
9	ინვესტიცია შეკავშირე საწარმოში	27
10	მარაგი	28
11	სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება	28
12	ფული და ფულის ეკვივალენტები	29
13	სააქციო კაპიტალი	30
14	ნასესხები თანხები	30
15	სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	32
16	ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	32
17	რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულება	32
18	გაყიდვისა და ადმინისტრაციული დანახარჯები	33
19	საერთო და ადმინისტრაციული დანახარჯები	33
20	სხვა საოპერაციო ხარჯები, ნეტო	33
21	ფინანსური დანახარჯები, ნეტო	34
22	გაუთვალისწინებელი მოვლენები და ვალდებულებები	34
23	ფინანსური რისკის მართვა	35
24	კაპიტალის მართვა	40
25	რეალური ღირებულების გამჟღავნება	41
26	ფინანსური ინსტრუმენტების წარდგენა შეფასების კატეგორიების მიხედვით	42
27	საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ მომხდარი მოვლენები	42
28	იჯარის სააღრიცხვო პოლიტიკა 2019 წლის 1 იანვრამდე	43

ქეთევან ზეიფიძე

ათასი ლარი	შენიშვნა	2019 წ. 31 დეკემბერი	2018 წ. 31 დეკემბერი
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	8	89,699	82,233
არამატერიალური აქტივები		379	95
გრძელვადიანი აქტივებისთვის გადახდილი ავანსი		-	3,069
სხვა გრძელვადიანი აქტივები		162	162
ინვესტიცია მევავეშირე საწარმოში	9	1,301	3,485
სულ გრძელვადიანი აქტივები		91,541	89,044
მოკლევადიანი აქტივები			
მარაგი	10	16,126	17,809
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება	11	23,548	17,115
ფული და ფულის ეკვივალენტები	12	652	8,483
სულ მოკლევადიანი აქტივები		40,326	43,407
სულ აქტივები		131,867	132,451
საკუთარი კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	13	56,520	56,520
გაუნაწილებელი მოგება		6,932	10,645
სულ საკუთარი კაპიტალი		63,452	67,165
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
ნასესხები თანხები	14	46,884	45,048
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	0	-	155
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		46,884	45,203
მოკლევადიანი ვალდებულებები			
ნასესხები თანხები	14	8,048	9,486
გადასახდელი გადასახადები, ნეტო		146	327
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	0	13,036	10,270
სხვა ვალდებულებებისა და ხარჯების ანარიცხები		301	-
სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები		21,531	20,083
სულ ვალდებულებები		68,415	65,286
სულ ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი		131,867	132,451

დამტკიცებულია გამოსაცემად და ხელმოწერილია 2020 წლის 4 სექტემბერს.

კახაბერ კოტრიკაძე
დირექტორი

გიორგი ქესანაშვილი
მთავარი ბუღალტერი

თანდართული განმარტებითი შენიშვნები, მოცემული გვერდებზე 5 - 43, წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების შემადგენელი ნაწილია.

ქეთევან ზედაძე

ათასი ლარი	შენიშვნა	2019	2018
ამონაგები			
რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულება	16 17	83,801 (48,384)	87,834 (49,728)
მოღიანი მოგება		35,417	38,106
გაციდებისა და ადმინისტრაციული ხარჯები	0	(16,946)	(16,513)
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	19	(9,319)	(8,648)
ფინანსური და საკონტრაქტო აქტივების წმინდა გაუფასურების ზარალი	11	(1,446)	(323)
სხვა საოპერაციო ხარჯები, ნეტო	20	(2,694)	(2,739)
საოპერაციო მოგება		5,012	9,883
ფინანსური დანახარჯები, ნეტო	21	(6,540)	(2,196)
წილი მკვაშირე საწარმოს შედეგებში	9	(2,184)	(316)
(ზარალი)/მოგება, მოგების გადასახადით დაბეგრამდე მოგების გადასახადის ხარჯი		(3,712)	7,371
წლის (ზარალი)/მოგება		(3,712)	7,371
წლის სხვა სრული შემოსავალი		-	-
სულ წლის სრული (ზარალი) / შემოსავალი		(3,712)	7,371

თანდართული განმარტებითი შენიშვნები, მოცემული გვერდებზე 5 - 43, წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების შემადგენელი ნაწილია.

ქეთევან ზეიფაძე

ათასი ლარი	კომპანიის მფლობელებზე მიკუთვნებადი		
	საწესდებო კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ კაპიტალი
ადრე, 2017 წლის 31 დეკემბერს, ანგარიშგებული ნაშთი	56,520	3,420	59,940
ახალი ან გადასინჯული სტანდარტების მიღება (ფასს 9)		(147)	(147)
კორექტირებული 2018 წლის 1 იანვარს	56,520	3,273	59,793
წლის მოგება	-	7,371	7,371
წლის სხვა სრული შემოსავალი	-	-	-
2018 წლის მთლიანი სხვა სრული შემოსავალი	-	7,371	7,371
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	56,520	10,644	67,164
წლის ზარალი	-	(3,712)	(3,712)
წლის სხვა სრული შემოსავალი	-	-	-
2019 წლის მთლიანი სრული ზარალი	-	(3,712)	(3,712)
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	56,520	6,932	63,452

თანდართული განმარტებითი შენიშვნები, მოცემული გვერდებზე 5 - 43, წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების
შემადგენელი ნაწილია.

ჩუგაჩი ზეიფაძე

ათასი ლარი	შენიშვნა	2019	2018
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან (ზარალი)/მოგება, მოგების გადასახდით დაბეგრამდე		(3,712)	7,371
შესწორებები:			
ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების ცვეთა და ამორტიზაცია	8,17,0,19,20	12,836	10,655
ფინანსური და საკონტრაქტო აქტივების წმინდა გაუფასურების ზარალი	11	1,446	323
ძირითადი საშუალებების გასვლიდან მიღებული ზარალი, შემცირებული შემოსულობებით	8	11	310
მარაგის ჩამოწერა ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებამდე		758	-
წილი მეკავშირე საწარმოს შედეგებში	9	2,184	316
საპროცენტო შემოსავალი	21	(49)	(14)
საპროცენტო ხარჯი	21	4,276	2,701
სავალუტო სხვაობები		2,314	(491)
საოპერაციო ფულადი ნაკადები საბრუნავი კაპიტალის ცვლილებამდე		20,064	21,171
მარაგის შემცირება/(გაზრდა)	10	925	(3,898)
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანების გაზრდა	11	(7,840)	(2,738)
სხვა საგადასახადო ვალდებულებების შემცირება, ნეტო		(181)	(601)
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანების გაზრდა	0	1,833	507
საბრუნავი კაპიტალის ცვლილებები		(5,263)	(6,730)
გადახდილი მოგების გადასახადი		-	-
მიღებული საპროცენტო შემოსავალი		49	14
გადახდილი პროცენტი	14	(4,158)	(3,170)
წმინდა ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან		10,692	11,285
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
ძირითადი საშუალებებისა შეძენა	8	(16,391)	(16,044)
არამატერიალური აქტივების შეძენა		(302)	-
მეკავშირე საწარმოს შეძენა		-	(3,731)
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(16,693)	(19,775)
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან			
შემოსულობები ნასესხები თანხებიდან	14	55,433	133,771
ნასესხები თანხების დაბრუნება	14	(57,263)	(117,848)
საფინანსო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(1,830)	15,923
სავალუტო კურსის ცვლილებების გავლენა ფულსა და ფულის ეკვივალენტებზე		-	31
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის დასაწყისში		8,483	1,050
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის დასასრულს		652	8,483

თანდართული განმარტებითი შენიშვნები, მოცემული გვერდებზე 5 - 43, წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების
შემადგენელი ნაწილია.

ქეთევან ზეიფაძე

1 ს.ს. „ქართული ლუდის კომპანია“ და მისი საქმიანობა

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებისა (ფასს) და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად 2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის, ს.ს. „ქართული ლუდის კომპანიისთვის“ (შემდგომში „კომპანია“ და/ან „ქლკ“).

ს.ს. „ქართული ლუდის კომპანია“ სააქციო საზოგადოებაა, როგორც ეს განმარტებული საქართველოს სამოქალაქო კოდექსში. იგი დაფუძნდა 2011 წლის 9 ივნისს და „საჯარო რეესტრის ეროვნულ სააგენტოში“ დარეგისტრირებულია საიდენტიფიკაციო ნომრით: 404900737. კომპანიამ საქართველოში, მცხეთის რაიონის სოფელ საგურამოში, ააშენა ქარხანა, რომელმაც ოპერირება 2012 წლის თებერვალში დაიწყო.

2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის კომპანიის უშუალო და საბოლოო მშობელი კომპანია იყო შპს „მიქსორი“ (63.5%). ს.ს. „ქართული ლუდის კომპანიის“ დანარჩენ აქციებს ფლობს შპს „საქართველოს ინდუსტრიული ჯგუფის ჰოლდინგი“ (24.11%) და შპს „პსპ ფარმა“ (12.39%).

2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის შპს „მიქსორის“ მფლობელები, ბატონი ცეზარ ჩოჩელი, ქალბატონი იზოლდა ჩარიგოგდიშვილი და ს.ს. ქიისთოუნ ინვესტმენტს“, ფლობდნენ ამ კომპანიის აქციების 42.12%-ს, 42.13%-სა და 15.75%-ს, შესაბამისად. კომპანიას არ გააჩნია საბოლოო ბენეფიციარი მფლობელი.

ძირითადი საქმიანობა. კომპანია ფლობს წარმოების საშუალებებს და ლუდსა და არალკოჰოლურ სასმელს აწარმოებს საქართველოში, მცხეთის რაიონის სოფელ საგურამოში. სასმელი იყიდება როგორც საექსპორტო, ისე საქართველოს ბაზარზე, სადაც კომპანია ბაზრის ერთ-ერთი ლიდერია.

კომპანიის რეგისტრაციის მისამართი და საქმიანობის ადგილი. კომპანია რეგისტრირებულია და საქმიანობას ძირითადად ეწევა შემდეგ მისამართზე: საქართველო, მცხეთის რაიონის სოფელ საგურამო.

წარსადგენი ვალუტა. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ქართულ ლარში („GEL“), თუ სხვაგვარად მითითებული არ არის.

2 კომპანიის საოპერაციო გარემო

კომპანია ძირითად საქმიანობას საქართველოში ახორციელებს. ისეთი განვითარებადი ეკონომიკის მქონე ქვეყნები, როგორიცაა საქართველო, სწრაფ ცვლილებებს განიცდიან და მოწყვლადია გლობალური ბაზრის პირობებისა და ეკონომიკური დაღმასვლის მიმართ. შედეგად, საქართველოში ბიზნესი შეიძლება ისეთი რისკების წინაშე აღმოჩნდეს, რომლებიც, როგორც წესი, განვითარებულ ბაზრებზე არარსებობს. ვითარდება სამართლებრივი, საგადასახადო და მარეგულირებელი საფუძვლები, თუმცა ისინი ცვალებად ინტერპრეტირებასა და ხშირ ცვლილებებს განიცდიან, რაც, სხვა სამართლებრივ და ფისკალურ დაბრკოლებებთან ერთად, ხელს უწყობს გამოწვევებს, რომლებიც საქართველოში მოქმედი კომპანიების წინაშეა.

საქართველოს სამომავლო ეკონომიკური მიმართულება მეტწილად დამოკიდებულია მთავრობის მიერ გატარებულ ეკონომიკურ, ფინანსურ და ფულად-საკრედიტო ღონისძიებებზე, საგადასახადო, იურიდიულ, მარეგულირებელ და პოლიტიკურ გარემოებებთან ერთად.

ხელმძღვანელობას არ შეუძლია ყველა იმ მოვლენის წინასწარგანჭვრეტა, რამაც შეიძლება გავლენა იქონიოს საქართველოს ეკონომიკაზე და, შესაბამისად, არ შეუძლია წინასწარ განსაზღვროს რა გავლენა, თუ ასეთი იქნება, შეიძლება ჰქონდეს მას კომპანიის სამომავლო ფინანსურ მდგომარეობაზე. ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ ყველა აუცილებელ ზომას იღებს კომპანიის ბიზნესის მდგრადობისა და განვითარების მხარდასაჭერად.

ქეთევან ზედაძე

ფინანსური ანგარიშგების მომზადების საფუძველი. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებისა (შემდეგში „ფასს“) და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად, პირვანდელი ღირებულების კონვენციის საფუძველზე, რომელიც მოდიფიცირებულია ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველად რეალური ღირებულების საფუძველზე აღიარებით. ქვემოთ მოცემულია წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას გამოყენებული ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა. 2019 წლის 1 იანვრიდან ფასს 16-ის, იჯარა, მიღების შედეგად სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებების გარდა, წინამდებარე პოლიტიკა თანმიმდევრულად გამოიყენებოდა ყველა წარდგენილ პერიოდში, თუ სხვაგვარად მითითებული არ არის. 2018 წლის 31 დეკემბრამდე იჯარის აღრიცხვისთვის გამოყენებული ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა წარდგენილია 28-ე შენიშვნაში.

ფასს-ის შესაბამისად ფინანსური ანგარიშგების მომზადება მოითხოვს გარკვეული მნიშვნელოვანი სააღრიცხვი შეფასებების გამოყენებას. ის მოითხოვს ასევე ხელმძღვანელობის მიერ განსჯის გამოყენებას კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარებისას. სფეროების, სადაც მაღალი ხარისხისა და სირთულის განსჯა გამოიყენება, ასევე სფეროების, სადაც დაშვებები და შეფასებები მნიშვნელოვანია ფინანსური ანგარიშგებისათვის, შესახებ ინფორმაცია გამჟღავნებულია მე-4 განმარტებით შენიშვნაში.

მეკავშირე საწარმოები. მეკავშირე საწარმოები წარმოადგენენ საწარმოებს, რომლებზეც კომპანიას მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს (პირდაპირ ან ირიბად), მაგრამ არ აკონტროლებენ მათ, და როგორც წესი კომპანია მათი ხმის უფლების 20-დან 50 პროცენტამდე ფლობს. მეკავშირე საწარმოებში ინვესტიცია აღირიცხება ბუღალტრული აღრიცხვის კაპიტალ-მეთოდით და მათი საწყისი აღიარება ხდება თვითღირებულებით, და საბალანსო ღირებულება იზრდება ან მცირდება, რათა აღიარდეს ინვესტორის წილი ინვესტიციის მიმღების მოგებაში ან ზარალში შეძენის თარიღის შემდგომ. მეკავშირე საწარმოებისგან მიღებული დივიდენდებით მცირდება მეკავშირე საწარმოში ინვესტიციის საბალანსო ღირებულება. მეკავშირე საწარმოების წმინდა აქტივებში კომპანიის წილის შეძენის შემდგომი სხვა ცვლილებები შემდეგნაირად აღიარდება: (i) კომპანიის წილი მეკავშირე საწარმოს მოგებაში ან ზარალში აღირიცხება წლის კონსოლიდირებულ მოგებაში ან ზარალში, მეკავშირე საწარმოს შედეგებში წილის სახით, (ii) სხვა სრულ შემოსავალში კომპანიის წილი აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში და მისი წარდგენა ცალკე ხდება, (iii) მეკავშირე საწარმოების წმინდა აქტივების საბალანსო ღირებულებაში კომპანიის წილის ყველა სხვა ცვლილება აღიარდება მოგებაში ან ზარალში, მეკავშირე საწარმოს შედეგებში წილის ფარგლებში. თუმცა, როდესაც მეკავშირე საწარმოს ზარალში კომპანიის წილი ტოლია ან აღემატება მის წილს მეკავშირე საწარმოში, სხვა ნებისმიერი არაუზრუნველყოფილი დებიტორული დავალიანების ჩათვლით, კომპანია აღარ აღიარებს დამატებით ზარალს, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც მას წარმოექმნება მოვალეობები ან გადახდებს განახორციელებს მეკავშირე საწარმოს სახელით.

კომპანიასა და მეკავშირე საწარმოებს შორის ოპერაციებიდან წარმოქმნილი არარეალიზებული შემოსულობები ანუღირდება მეკავშირე საწარმოებში კომპანიის წილის ოდენობამდე; არარეალიზებული ზარალიც ანუღირდება, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ოპერაცია წარმოქმნის გადაცემული აქტივის გაუფასურების მტკიცებულებას.

უცხოური ვალუტის გადაყვანა. კომპანიის სამუშაო ვალუტაა იმ ძირითადი ეკონომიკური გარემოს ვალუტა, სადაც კომპანია ეწევა საქმიანობას. კომპანიის სამუშაო ვალუტაა საქართველოს ეროვნული ვალუტა, ქართული ლარი ("GEL"). ფინანსური ანგარიშგება წარდგენილია ქართულ ლარში ("GEL"), რომელიც კომპანიის წარსადგენი ვალუტაა.

ქეთევან ზეიფაშვილი

ოპერაციები და ნაშთები. ფულადი აქტივები და ვალდებულებები კომპანიის სამუშაო ვალუტაში გადაიყვანება შესაბამისი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს საქართველოს ეროვნული ბანკის სავალუტო კურსით. სავალუტო შემოსულობები და ზარალი, წარმოქმნილი ოპერაციების ანგარიშსწორებიდან და წლის ბოლოს ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების კომპანიის სამუშაო ვალუტაში საქართველოს ეროვნული ბანკის სავალუტო კურსით გადაყვანიდან, მოგება-ზარალში აღიარდება ფინანსური შემოსავლის ან დანახარჯების სახით. ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული სავალუტო შემოსულობები და ზარალი წარდგენილია მოგებისა და ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგების მუხლში „ფინანსური დანახარჯები, ნეტო“. წლის ბოლოს არსებული კურსით გადაყვანა არ ვრცელდება არაფულად მუხლებზე, რომლებიც პირვანდელი ღირებულებითაა შეფასებული. რეალური ღირებულებით უცხოურ ვალუტაში შეფასებული არაფულადი მუხლები, წილობრივი ინვესტიციების ჩათვლით, გადაიყვანება იმ თარიღით არსებული სავალუტო კურსების გამოყენებით, როდესაც განისაზღვრა რეალური ღირებულება. რეალური ღირებულებით უცხოურ ვალუტაში შეფასებულ არაფულად მუხლებზე სავალუტო კურსის ცვლილებების გავლენა აღირიცხება რეალური ღირებულების შემოსულობის ან ზარალის სახით.

2019 წლის 31 დეკემბერს ძირითადი სავალუტო კურსები, რომლებიც გამოყენებულ იქნა უცხოური ვალუტის ნაშთების გადასაყვანად, გახლდათ შემდეგი: USD 1 = GEL 2.8677 (2018: USD 1 = GEL 2.6766) და EUR 1 = 3.2095 (2018: EUR 1 = GEL 3.0701). შემოსავლისა და ხარჯების გადაყვანისთვის გამოყენებული ძირითადი საშუალო სავალუტო კურსი გახლდათ USD 1 = GEL 2.8192 (2018: USD 1 = GEL 2.5345) და EUR 1 = 3.1553 (2018: EUR 1 = GEL 2.9913).

ძირითადი საშუალებები. ძირითადი საშუალებები აღირიცხება თვითღირებულებით, შემცირებული დაგროვილი ცვეთის თანხით ან გაუფასურებით, საჭიროებისამებრ. ძირითადი საშუალებები მოიცავს აქტივებს, რომელთა დასრულება მიმდინარეობს მომავალში ძირითადი საშუალების სახით გამოყენების მიზნით.

შემდგომი დანახარჯები აისახება აქტივის საბალანსო ღირებულებაში ან აღიარდება ინდივიდუალური აქტივის სახით, საჭიროებისამებრ, მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც მოსალოდნელია მოცემულ აქტივთან დაკავშირებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის კომპანიაში შემოსვლა და დანახარჯების საიმედოდ შეფასება. უმნიშვნელო რემონტისა და ყოველდღიური საექსპლუატაციო დანახარჯები გაწვევითანავე აისახება ხარჯებში. ძირითადი საშუალების მნიშვნელოვანი ნაწილების ან კომპონენტების შეცვლის დანახარჯები კაპიტალიზდება და შეცვლილი ნაწილი ამოიღება მოხმარებიდან.

თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ხელმძღვანელობა აფასებს არსებობს თუ არა ძირითადი საშუალებების გაუფასურების რაიმე ნიშანი. თუ მსგავსი ნიშნები არსებობს, ხელმძღვანელობა შეაფასებს ანაზღაურებად ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრება აქტივის რეალურ ღირებულებას, შემცირებული გაყიდვის დანახარჯებით, და მის გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესით. საბალანსო ღირებულება მცირდება ანაზღაურებად ღირებულებამდე, ხოლო გაუფასურების ზარალი აღიარდება წლის მოგება-ზარალში. აქტივისთვის გასულ წლებში აღიარებული გაუფასურების ზარალი ანულირდება როდესაც შესაფერისია, თუ ადგილი ჰქონდა აქტივის გამოყენების ღირებულების ან რეალური ღირებულების, შემცირებული გაყიდვის დანახარჯებით, განსაზღვრისას გამოყენებული შეფასებების ცვლილებებს.

ქეთევან ზეიფიძე

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

გაყიდვიდან მიღებული შემოსულობა და ზარალი განისაზღვრება მიღებული შემოსავლის შედარებით საბალანსო ღირებულებასთან და წლის მოგება-ზარალის მუხლში, „სხვა საოპერაციო ხარჯები, ნეტო“ აღიარდება.

ცვეთა. მიწას, დაუმთავრებელ მშენებლობასა ("CIP") და დაუმონტაჟებელ მოწყობილობებს ცვეთა არ ერიცხებათ. დანარჩენი ძირითადი საშუალებების ცვეთა გამოითვლება წრფივი მეთოდის გამოყენებით, დარჩენილ სასარგებლო მომსახურების ვადაზე ღირებულების გასანაწილებლად:

	სასარგებლო მომსახურების ვადა, წელი
შენობები	20 - 25
დანადგარები და მოწყობილობები	8 - 15
საოფისე მოწყობილობები	3 - 6
კომერციული და სარეკლამო მოწყობილობები	2 - 6
სხვა	2 - 5

აქტივის ნარჩენი ღირებულება არის შეფასებული ღირებულება, რომელსაც კომპანია ამჟამად მიიღებდა აქტივის გაყიდვიდან, შემცირებული გაყიდვის დანახარჯებით, აქტივი უკვე იმ ხნის და იმ მდგომარეობაში რომ იყოს, რომელსაც მოსალოდნელია, რომ ადგილი ექნებოდა მისი სასარგებლო მომსახურების ვადის დასასრულს. აქტივების ნარჩენი ღირებულებები და სასარგებლო მომსახურების ვადები თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს გადაისინჯება და შესწორდება, საჭიროების შემთხვევაში.

წარმოებასთან დაკავშირებული ძირითადი საშუალებების ცვეთის ხარჯი აისახება წარმოებული პროდუქციის თვითღირებულებაში, წარმოებულ პროდუქციის ოდენობის საფუძველზე, პროდუქციის მოსალოდნელი რაოდენობის საპირისპიროდ, რომელიც მოგება-ზარალში რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულების სახით აღიარდება მზა პროდუქციის გაყიდვისას. ნაზრდი მუხლების ცვეთა ცვეთის ხარჯის სახით აღიარდება მუხლში „სხვა საოპერაციო ხარჯები, ნეტო“.

არაფინანსური აქტივების გაუფასურება. არამატერიალურ აქტივებს, რომელთაც უსასრულო სასარგებლო მომსახურების ვადა აქვთ ან რომლებიც გამოსაყენებლად მზად არ არიან, ამორტიზაცია არ ერიცხებათ და მათი გაუფასურებაზე ტესტირება ყოველწლიურად ხორციელდება. აქტივებს, რომლებსაც ცვეთა და ამორტიზაცია ერიცხებათ, მიმოიხილავენ გაუფასურების თვალსაზრისით, როდესაც მოველენები ან ვითარების ცვლილება მიუთითებს, რომ შეიძლება საბალანსო ღირებულება არ იყოს ანაზღაურებადი. გაუფასურების ზარალი აღიარდება იმ თანხით, რომლითაც აქტივის საბალანსო ღირებულება აღემატება მის ანაზღაურებად ღირებულებას. ანაზღაურებადი თანხა არის აქტივის რეალურ ღირებულებას, შემცირებული გაყიდვის დანახარჯებით, და მის გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. გაუფასურების შეფასების მიზნებისათვის აქტივებს აჯგუფებენ რაც შეიძლება უმცირეს დონეზე, რომელზეც არსებობს დამოუკიდებელი ფულადი ნაკადები (ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულები). არაფინანსური აქტივების (გუდვილის გარდა) ადრინდელი გაუფასურება ყოველი საანგარიშგებო თარიღით გადაისინჯება გაუფასურების შესაძლო ანულირების თვალსაზრისით.

ფინანსური ინსტრუმენტები - შეფასების ძირითადი პირობები. რეალური ღირებულება წარმოადგენს ფასს, რომელიც მიიღებოდა აქტივის გაყიდვისას ან გადაიხდებოდა ვალდებულების გადასაცემად შეფასების თარიღით ბაზრის მონაწილეებს შორის გარიგებისას. რეალური ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა აქტიური ბაზარი. აქტიური ბაზარი გახლავთ ბაზარი, სადაც აქტივთან ან ვალდებულებასთან დაკავშირებული ოპერაციები საკმარისად ხშირად და ინტენსიურად ხორციელდება იმისათვის, რომ უზრუნველყოფილ იქნეს მიმდინარე ინფორმაცია ფასის შესახებ.

ქეთევან ჯეიუბაძე

იმ ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება, რომლებითაც ვაჭრობენ აქტიურ ბაზარზე, ვასდება ინდივიდუალური აქტივის ან ვალდებულების კოტირებული ფასის გამრავლებით საწარმოს მიერ ფლობილ რაოდენობაზე. ეს ასეა მაშინაც კი, როდესაც ბაზრის ჩვეულებრივი დღიური ვაჭრობის მოცულობა არ არის საკმარისი ფლობილი რაოდენობის ასათვისებლად და ერთი გარიგებით პოზიციის გაყიდვის დაკვეთამ შეიძლება გავლენა იქონიოს კოტირებულ ფასზე.

შეფასების ისეთი ხერხები, როგორიცაა დისკონტირებული ფულადი ნაკადის მოდელები ან თავისუფალ, მხოლოდ საკუთარი ინტერესის მქონე პირებს შორის გარიგებები ან ინვესტიციის მიმღების ფინანსური მონაცემების გათვალისწინება, გამოიყენება იმ კონკრეტული ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების შეფასებისათვის, რომელთა საბაზრო ფასის შესახებ ინფორმაცია არ არის ხელმისაწვდომი. რეალური ღირებულების შეფასებების ანალიზი რეალური ღირებულების იერარქიაში შემდეგნაირად ხორციელდება: (i) პირველი დონე გახლავთ იდენტური აქტივების ან ვალდებულებების აქტიურ ბაზარზე კოტირებული (დაუკორექტირებელი) ფასებით შეფასება, (ii) მეორე დონის შეფასება გახლავთ შეფასების ხერხების გამოყენებით შეფასება, როდესაც აქტივის ან ვალდებულების ყველა არსებითი მონაცემები დაკვირვებადია, პირდაპირ (მაგ. ფასები) ან ირიბად (მაგ. წარმოებულია ფასებიდან), და (iii) მესამე დონის შეფასებები გახლავთ შეფასებები, რომლებიც არ ეფუძნება მხოლოდ დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (ანუ შეფასებისათვის საჭიროა მნიშვნელოვანი არა-დაკვირვებადი ინფორმაცია). მიჩნეულია, რომ რეალური ღირებულების იერარქიის დონეების ცვლილება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ხდება. იხილეთ 25-ე შენიშვნა.

გარიგების დანახარჯები გახლავთ ზრდადი დანახარჯები, რომლებიც პირდაპირ მიეკუთვნება ფინანსური ინსტრუმენტის შეძენას, გამოშვებას ან გასვლას. ზრდადი დანახარჯი არის დანახარჯი, რომელიც არ გაიწეოდა, მოცემული ოპერაცია რომ არ განხორციელებულიყო. გარიგების დანახარჯები მოიცავენ სააგენტოებისა და ფასიანი ქაღალდების ბირჟისთვის (მათ შორის თანამშრომლებისთვის, რომლებიც მოქმედებენ, როგორც გაყიდვების აგენტები) გადახდილ საფასურს და საკომისიოს, და აგრეთვე სატრანსფერო გადასახადებს და მოსაკრებლებს. გარიგების დანახარჯები არ მოიცავს სავალო პრემიას ან ფასდაკლებებს, ფინანსურ დანახარჯებს ან შიდა ადმინისტრაციულ ან მფლობელობის დანახარჯებს.²

ამორტიზებული ღირებულება ("AC") არის თანხა, რომლითაც ფინანსური ინსტრუმენტი აღიარდა საწყისი აღიარებისას, შემცირებული ძირითადი თანხის ნებისმიერი გადახდით, მიმატებული დაგროვილი პროცენტი, და ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, შემცირებული მოსალოდნელი გაუფასურების ნებისმიერი ზარალით ("ECL"). დაგროვილი პროცენტი მოიცავს საწყისი აღიარებისას გადავადებული გარიგების დანახარჯების ამორტიზაციას და ნებისმიერ პრემიას ან დისკონტს ვადის დაფარვამდე, ეფექტური საპროცენტო მეთოდის გამოყენებით. დარიცხული საპროცენტო შემოსავალი და დარიცხული საპროცენტო ხარჯი, მათ შორის დარიცხული კუპონი და ამორტიზებული დისკონტი ან პრემია (მათ შორის წარმოშობისას გადავადებული საზღაური, თუ ასეთი არსებობს), ცალკე წარდგენილი არ არის და დაკავშირებული მუხლების საბალანსო ღირებულებებში ასახული არ არის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი არის საპროცენტო შემოსავლის ან საპროცენტო ხარჯის შესაბამის პერიოდზე განაწილების მეთოდი, იმგვარად, რომ მიღწეულ იქნეს პერიოდის მუდმივი საპროცენტო განაკვეთი (ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი) საბალანსო ღირებულებაზე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომლის მეშვეობით ზუსტად დისკონტირდება შეფასებული სამომავლო ფულადი გადახდები ან ფულის მიღება (სამომავლო საკრედიტო ზარალის გარდა) ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მომსახურების ვადის ან უფრო ხანმოკლე პერიოდის განმავლობაში, საჭიროებისამებრ, ფინანსური ინსტრუმენტის წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირდება ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადები პროცენტის შემდეგი ფასწარმოქმნის თარიღამდე, გარდა პრემიისა ან ფასდაკლებისა, რაც ასახავს საკრედიტო სპრედს ინსტრუმენტის მითითებულ მერყევ განაკვეთზე, ან სხვა ცვლადებზე, რომელთა მნიშვნელობის საბაზრო განაკვეთების მიხედვით განსაზღვრა არ ხდება. მსგავსი პრემიები ან ფასდაკლებები ამორტიზდება ინსტრუმენტის მთლიანი მომსახურების ვადის განმავლობაში.

ქეთევან ჯეიშაძე

დისკონტირებული ღირებულების გაანგარიშება მოიცავს ხელშეკრულების მხარეების მიერ ყველა გადახდილ ან მიღებულ საფასურს, რაც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის შემადგენელი ნაწილია. შემდგომი ან შექმნილი გაუფასურებული ფინანსური აქტივების ("POCI") შემთხვევაში თავდაპირველი აღიარებისას უნდა განისაზღვროს საკრედიტო რისკით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი, ანუ თავდაპირველი აღიარებისას სახელშეკრულებო გადახდების ნაცვლად მოსალოდნელი ფულადი სახსრების საფუძველზე გამოითვლება.

ფინანსური ინსტრუმენტები - საწყისი აღიარება. მოგება-ზარალის მეშვეობით რეალური ღირებულებით შეფასებული (FVTPL) ფინანსური ინსტრუმენტები თავდაპირველად რეალური ღირებულებით აღირიცხება. ყველა დანარჩენი ფინანსური ინსტრუმენტები თავდაპირველად აღირიცხება რეალური ღირებულებით, შესწორებული გარიგების დანახარჯებით. საწყისი აღიარებისას რეალური ღირებულების გამოყენების საუკეთესო მტკიცებულებაა გარიგების ფასი. საწყისი აღიარებისას შემოსულობა ან ზარალი მხოლოდ მაშინ აისახება, როდესაც რეალური ღირებულება და გარიგების ფასი განსხვავებულია, რომლის მტკიცებულებასაც შეიძლება წარმოადგენდეს იგივე ინსტრუმენტის სხვა დაკვირვებადი მიმდინარე საბაზრო ოპერაციები ან შეფასების მეთოდი, რომელიც გულისხმობს მხოლოდ დაკვირვებადი საბაზრო მონაცემების გამოყენებას. საწყისი აღიარების შემდეგ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) ანარიცხი აღიარდება იმ ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც ამორტიზებული ღირებულებითაა (AC) შეფასებული ან სხვა სრული შემოსავლის მეშვეობით რეალური ღირებულებით შეფასებული (FVOCI), სავალო ინსტრუმენტებში ინვესტიციებისათვის, რაც განაპირობებს მყისიერ სააღრიცხვო ზარალს.

ფინანსური აქტივები - კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება - შეფასების კატეგორიები. კომპანია ფინანსური აქტივების შეფასებას შემდეგი კატეგორიებით ახორციელებს: მოგება-ზარალის მეშვეობით რეალური ღირებულებით შეფასებული (FVPL), სხვა სრული შემოსავლის მეშვეობით რეალური ღირებულებით შეფასებული (FVOCI) და ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული. სავალო ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება დამოკიდებულია (i) კომპანიის ბიზნეს-მოდელზე, რომელიც გამოიყენება დეკლარებული აქტივების მართვისთვის და (ii) აქტივის ფულადი ნაკადების მახასიათებლებზე.

2019 წლის 31 დეკემბერსა და 2018 წლის 31 დეკემბერს კომპანიის ყველა ფინანსური აქტივი მიეკუთვნებოდა ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებულის კატეგორიას და მოიცავდა „სავაჭრო და სხვა დებიტორულ დავალიანებებსა“ და „ფულსა და ფულის ეკვივალენტებს“.

ფინანსური აქტივები - კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება - ბიზნეს-მოდელი. ბიზნეს-მოდელი გვიჩვენებს, როგორ ახორციელებს კომპანია აქტივების მართვას ფულადი ნაკადების წარმოსაქმნელად - კომპანიის მიზანია: (i) აქტივიდან მხოლოდ სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება („სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისღებად ფლობილი“); თუ (ii) როგორც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების, ისე აქტივების გაყიდვიდან წარმოქმნილი ფულადი ნაკადების მიღება („სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად და გაყიდად ფლობილი“); თუ არც (i) და არც (ii) არ ვრცელდება, მაშინ ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება, როგორც „სხვა“ ბიზნეს-მოდელის ნაწილი და შეფასდება რეალური ღირებულებით, მოგება-ზარალის მეშვეობით (FVTPL).

ბიზნეს-მოდელი განისაზღვრება აქტივების ჯგუფისთვის (პორტფელის დონეზე) კომპანიის მიერ შეფასების თარიღით ხელმისაწვდომი პორტფელისთვის დასახული მიზნის მისაღწევად გნხორციელებული ქმედებების შესაბამისი მტკიცებულების საფუძველზე. ბიზნეს-მოდელის განსაზღვრისას კომპანია შემდეგ ფაქტორებს ითვალისწინებს: პორტფელის დანიშნულება და შემადგენლობა, ასევე წარსული გამოცდილება - როგორ მიიღებოდა ფულადი ნაკადები შესაბამისი აქტივებისგან.

ქეთევან ზეიზუაშვილი

ფინანსური აქტივები - კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება - ფულადი ნაკადის მახასიათებლები. როდესაც ბიზნეს-მოდელით განსაზღვრულია აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად ან სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად და გასაყიდად, მაშინ კომპანია აფასებს ეს ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირითადი და პროცენტის თანხის გადახდებს (შემდეგში „SPPI“) წარმოადგენენ თუ არა. ჩართული წარმოებულების მქონე ფინანსური აქტივები მთლიანობაში განიხილება იმის განსაზღვრისას, მათი ფულადი ნაკადები SPPI-ს თანმიმდევრულია თუ არა. აღნიშნული შეფასებისას კომპანია ითვალისწინებს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები გასესხების შესახებ საბაზისო შეთანხმების თანმიმდევრულია თუ არა, ანუ პროცენტში გათვალისწინებულია მხოლოდ საკრედიტო რისკი, ფულის დროითი ღირებულება, სხვა საბაზისო გასესხებასთან დაკავშირებული რისკები და მოგების მარჟა.

როდესაც სახელშეკრულებო პირობებით წარმოიქმნება რისკი ან ცვალებადობა, რომელიც საბაზისო სასესხო შეთანხმების თანმიმდევრულია, მაშინ ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება და შეფასდება, როგორც მოგება-ზარალის მეშვეობით რეალური ღირებულებით შეფასებული (FVPL). SPPI-ის შეფასება ტარდება აქტივის საწყისი აღიარებისას და შემდეგ მისი ხელახლა შეფასება არ ხორციელდება.

ფინანსური ინსტრუმენტები - რეკლასიფიკაცია. ფინანსური ინსტრუმენტები რეკლასიფიცირდება მხოლოდ მაშინ, როდესაც პორტფელის მართვის ბიზნეს-მოდელი მთლიანად იცვლება. აღნიშნულ რეკლასიფიკაციას პროსპექტული გავლენა აქვს და ხორციელდება იმ პირველი საანგარიშგებო პერიოდის დასწყისიდან, რომელიც მოჰყვება ბიზნეს-მოდელის ცვლილებას. კომპანიას მიმდინარე პერიოდსა და შესადარის პერიოდში არ შეუცვლია თავისი ბიზნეს-მოდელი და არ განუხორციელებია რეკლასიფიკაცია.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება - საკრედიტო ზარალის ანარიები მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის. კომპანია პერსპექტიულ საფუძველზე აფასებს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს ამორტიზებული ღირებულებით და FVOCI-ით შეფასებული სავალო ინსტრუმენტებისთვის, ისევე როგორც სავალო ვალდებულებებისა და ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებებიდან წარმოქმნილი რისკებისთვის, სხელშეკრულებო აქტივების შემთხვევაში. კომპანია ყოველი საანგარიშგებო თარიღით აფასებს ფინანსური და სახელშეკრულებო აქტივების მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს და აღიარებს წმინდა გაუფასურების ზარალს. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებაში აისახება: (i) მიუკერძოებელი და ალბათობით შეწონილი თანხა, რომელიც განისაზღვრება შესაძლო შედეგების სპექტრის შეფასებით, (ii) ფულის დროითი ღირებულება და (iii) ყველა მიზანშეწონილი და დასაბუთებადი ინფორმაცია, რომელიც ხელმისაწვდომია მეტისმეტი დანახარჯებისა და ძალისხმევის გაწევის გარეშე თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს წარსული მოვლენების, არსებული მდგომარეობისა და სამომავლო ვითარების პროგნოზის შესახებ.

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული სავალო ინსტრუმენტები ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარდგენილია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) გარეშე.

კომპანია ფასს 9-ის გამარტივებულ მიდგომას იყენებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად, რაც ფულისხმობს მომსახურების ვადის განმავლობაში მოსალოდნელი ზარალის გამოყენებას ყველა სავაჭრო დებიტორული დავალიანებისთვის.

ფულისა და ფულის ეკვივალენტების შემთხვევაში კომპანია გაუფასურებისთვის ზოგად მოდელს იყენებს, თავდაპირველი აღიარების შემდეგ კრედიტის ხარისხის ცვლილებების საფუძველზე.

ფინანსური აქტივები - ჩამოწერა. ფინანსური აქტივები მთლიანად ან ნაწილობრივ ჩამოიწერება, როდესაც კომპანია ამოწურავს თანხის ამოღების ყველა პრაქტიკულ შესაძლებლობას და დაასკვნის, რომ აღარ ასეობს თანხის ამოღების გონივრული მოლოდინი. ჩამოწერა წარმოადგენს აღიარების შეწყვეტას. კომპანიამ შეიძლება ჩამოწეროს ფინანსური აქტივები, რომელთა მიმართ აღსრულების ღონისძიებები ჯერ კიდევ ხორციელდება, როდესაც კომპანია ცდილობს იმ თანხების ამოღებას, რომელთა გადახდის სახელშეკრულებო ვადა დადგა, მაგრამ არ არსებობს ამოღების გონივრული მოლოდინი.

ხელმოწერა

ფინანსური აქტივები - აღიარების შეწყვეტა. კომპანია ფინანსური აქტივების აღიარებას წყვეტს, როდესაც (ა) აქტივები გამოსყიდულია ან აქტივებიდან ფულადი ნაკადების მიღება სხვაგვარად შეწყდება ან (ბ) კომპანიას გადაცემული აქვს ფინანსური აქტივებიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან დადებული აქვს საკვალიფიკაციო გამტარი გარიგება, რომლითაც (i) გადაცემულია აგრეთვე აქტივების საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად მთელი რისკი და უკუგება ან (ii) საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და უკუგება არც გადაცემულია და არც შენარჩუნებულია, მაგრამ კონტროლი არ არის შენარჩუნებული.

კონტროლი შენარჩუნებულია, როდესაც პარტნიორს არ გააჩნია აქტივის მთლიანობაში დაუკავშირებელ მესამე მხარეზე მიყიდვის პრაქტიკული შესაძლებლობა გაყიდვაზე დამატებითი შეზღუდვების დაწესების გარეშე.

ფინანსური აქტივები - მოდიფიცირება. ზოგიერთ შემთხვევაში კომპანია ხელახალი მოლაპარაკებების ან სხვა გზით ცვლით ფინანსური აქტივების სახელშეკრულებო პირობებს. კომპანია აფასებს, სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ცვლილებები არსებითია თუ არა და განსხვავებებს აღიარებს. თუ შეცვლილი პირობები მნიშვნელოვნად განსხვავდება, თავდაპირველი აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ამოიწურება და კომპანია შეწყვეტს თავდაპირველი ფინანსური აქტივის აღიარებას, ის ახალ აქტივს აღიარებს რეალური ღირებულებით. შემდეგში გაუფასურების გამოთვლის მიზნებისათვის, მათ შორის იმის განსაზღვრისთვის, ადგილი ჰქონდა თუ არა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას, ხელახალი მოლაპარაკების თარიღი მიიჩნევა თავდაპირველი აღიარების თარიღად. ამასთან, კომპანია აფასებს ახალი სესხი ან სავალო ინსტრუმენტი აკმაყოფილებს თუ არა SPPI-ს კრიტერიუმებს. აღიარებაშეწყვეტილი თავდაპირველი აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და ახალი, მნიშვნელოვნად მოდიფიცირებული აქტივის რეალურ ღირებულებას შორის ნებისმიერი განსხვავება მოგება-ზარალში აისახება, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც სხვაობა განპირობებულია მფლობელებთან ოპერაციით.

თუ ზემოაღნიშნული ხელახალი მოლაპარაკება განპირობებული იყო პარტნიორის ფინანსური სირთულეებით და თავდაპირველად შეთანხმებული გადახდების განხორციელების უნარობით, კომპანია ერთმანეთს უდარებს აქტივის თავდაპირველ და გადასინჯულ, მოსალოდნელ ფულად ნაკადებს, რათა განსაზღვროს აქტივის რისკები და უკუგება მნიშვნელოვნად განსხვავდება თუ არა სახელშეკრულებო მოდიფიცირების გამო. თუ რისკები და უკუგება არ იცვლება, მაშინ მოდიფიცირებული აქტივიარსებითად არ განსხვავდება თავდაპირველი აქტივისგან და მოდიფიცირება არ იწვევს აღიარების შეწყვეტას. კომპანია მოდიფიცირებული სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით (ან კრედიტით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული ფინანსური აქტივებისთვის ("POCI" აქტივები)) დისკონტირების მეშვეობით ხელახლა გამოითვლის მთლიან საბალანსო ღირებულებას და მოდიფიცირების შემოსულობას ან ზარალს აღიარებს მოგება-ზარალში.

ფინანსური ვალდებულებები - შეფასების კატეგორიები. ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირებულია, როგორც შემდგომ ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული, გარდა (i) რეალური ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებებისა: ეს კლასიფიკაცია მოიცავს წარმოებულებს, სავაჭროდ ფლობილ ფინანსურ ვალდებულებებს (მაგ., ფასიანი ქაღალდების მოკლე პოზიცია), პირობით ანაზღაურებას, რომელიც შემძენის მიერ არის აღიარებული საწარმოთა გაერთიანებისას და სხვა ფინანსურ ვალდებულებებს, რომლებსაც ეს კატეგორია აქვთ მინიჭებული თავდაპირველი აღიარებისას და (ii) ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებებისა და სასესხო ვალდებულებებისა.

როგორც 2019 წლის 31 დეკემბერს, ისე 2018 წლის 31 დეკემბერს კომპანიის ყველა ფინანსური ვალდებულება სხვა ფინანსური ვალდებულებების შეფასების კატეგორიას მიეკუთვნებოდა და მოიცავდა „სავაჭრო და სხვა კრედიტორულ დავალიანებას“, „საიჯარო ვალდებულებებსა“ და „ნასესხებ თანხებს“ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

ქეთევან ჭიუჭიუა

ფინანსური ვალდებულებები – აღიარების შეწყვეტა. ფინანსური ვალდებულებების აღიარება შეწყდება, როდესაც ისინი დაიფარება (ანუ როდესაც ხელშეკრულებაში მითითებული ვალდებულება შესრულდება, გაუქმდება ან ვადა ამოწურება).

კომპანიასა და და მის თავდაპირველ გამსესხებლებს შორის მნიშვნელოვნად განსხვავებული პირობების მქონე სავალო ინსტრუმენტების გაცვლა, ასევე არსებული ფინანსური ვალდებულებების პირობების მნიშვნელოვანი მოდიფიცირება, აღირიცხება, როგორც თავდაპირველი ფინანსური ვალდებულების დაფარვა და ახალი ფინანსური ვალდებულების აღიარება. პირობები მნიშვნელოვნად განსხვავებულია, თუ ახალი პირობებით ფულადი ნაკადების დისკონტირებული ახლანდელი ღირებულება, გადახდილი საკომისიოს ჩათვლით და მიღებული საკომისიოს გამოკლებით, რომელიც დისკონტირებულია თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით, სულ მცირე 10%-ით განსხვავდება თავდაპირველი ფინანსური ვალდებულების დარჩენილი ფულადი ნაკადების დისკონტირებული ახლანდელი ღირებულებისგან. როდესაც სავალო ინსტრუმენტების გაცვლა ან პირობების მოდიფიცირება დაფარვის სახით აღირიცხება, ნებისმიერი გაწეული დანახარჯი ან საკომისიო აღიარდება დაფარვისას წარმოქმნილ შემოსულობის ან ზარალის ნაწილად. თუ გაცვლა ან მოდიფიცირება დაფარვის სახით არ აღირიცხება, ნებისმიერი დანახარჯით ან საკომისიოთი კორექტირდება ვალდებულების საბალანსო ღირებულება და ამორტიზდება მოდიფიცირებული ვალდებულების დარჩენილ ვადაში.

ვალდებულებების მოდიფიცირება, რომელიც არ იწვევს დაფარვას, აღირიცხება, როგორც შეფასების ცვლილება, კუმულაციური ამოქაჩვის მეთოდით, შემოსულობის ან ზარალის მოგება-ზარალში ასახვით, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც საბალანსო ღირებულებებს შორის სხვაობა ეკონომიკური შინაარსით მიეკუთვნება მფლობელებთან კაპიტალ-ოპერაციას.

ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგადაფარვა. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა ხდება და ნეტო თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მხოლოდ მაშინ, როდესაც არსებობს აღიარებული თანხების იურიდიულად აღსრულებადი უფლება და არსებობს ნეტო საფუძველზე ანგარიშსწორების ან ერთდროულად აქტივის რეალიზებისა და ვალდებულების ანგარიშსწორების განზრახვა. ურთიერთგადაფარვის მსგავსი უფლება (ა) არ უნდა იყოს დამოკიდებული რაიმე სამომავლო მოვლენაზე და (ბ) იურიდიულად აღსრულებადი უნდა იყოს ყველა ქვემოთჩამოთვლილ გარემოებებში: (i) ჩვეულებრივი ბიზნეს-საქმიანობა (ii) დეფოლტი და (iii) გადახდისუნარიანობა ან გაკოტრება.

ფული და ფულის ეკვივალენტები. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ფულს სალაროში, მოთხოვნამდე დეპოზიტებს ბანკებში და სხვა მოკლევადიან, მაღალი ლიკვიდობის მქონე ინვესტიციებს, რომელთა თავდაპირველი დაფარვის ვადა სამ თვემდეა. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები აისახება ამორტიზებული ღირებულებით, რადგან: (i) რადგან ისინი ფლობილია სახელშეკრულებო და იმ ფულადი ნაკადის მიღებისთვის, რომელიც მხოლოდ ძირითადი და პროცენტის თანხების გადახდას ("SPPI") წარმოადგენს, და (ii) მათ მინიჭებული არა აქვთ რეალური ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით შეფასებულის კატეგორია. მახასიათებლებს, რომლებიც მხოლოდ კანონმდებლობით განისაზღვრება, როგორიცაა მაგალითად სავალო ვალდებულებების რესტრუქტურის კანონმდებლობა გარკვეულ ქვეყნებში, გავლენა არა აქვთ მხოლოდ ძირითადი და პროცენტის თანხების გადახდის ტესტზე, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ის სახელშეკრულებო პირობებში აისახება, ისე რომ ის მაინც ძალაში იქნება, კანონმდებლობა რომც შეიცვალოს. შეზღუდული ნაშთები არ შედის ფულსა და ფულის ეკვივალენტებში ფულადი ნაკადების ანგარიშგების მიზნებისათვის. ნაშთები, რომელთა ვალდებულების დასაფარად გაცვლა ან გამოყენება საანგარიშგებო პერიოდის დასრულებიდან მინიმუმ თორმეტ თვეში შეზღუდულია, გრძელვადიან აქტივებში აისახება.

ქეთევან ჭეიშვილი

3 მნიშვნელოვანი საღირებვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება. სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება თავდაპირველად რეალური ღირებულებით აღიარდება, შემდეგ კი ამორტიზებული ღირებულებით აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება. სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება დაირიცხება, როდესაც პარტნიორი თავის მოვალეობებს შეასრულებს ხელშეკრულების ფარგლებში და თავდაპირველად რეალური ღირებულებით აღიარდება, შემდეგ კი ამორტიზებული ღირებულებით აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ნასესხები სახსრები და სხვა ფინანსური ვალდებულებები. ნასესხები სახსრები თავდაპირველად აღიარდება რეალური ღირებულებით, შემცირებული გარიგების დანარჩენებით, შემდეგ კი ამორტიზებული ღირებულებით აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

საოპერაციო იჯარა. როდესაც კომპანია მეიჯარეა და საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და უკუგება არ გადაეცემა მოიჯარეს (მაგ., საოპერაციო იჯარა), მაშინ საოპერაციო იჯარის მთლიანი გადახდები წრფივი მეთოდით აღიარდება, როგორც სხვა შემოსავალი.

მოგების გადასახადი. მოგების გადასახადი ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულია საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის ძალაში შესული კანონმდებლობის შესაბამისად..

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს მთავრობამ ცვლილებები შეიტანა საქართველოს საგადასახადო კოდექსში, რომლის მიხედვით კომპანიები (გარდა ბანკების, საკრედიტო კავშირების, სადაზღვევო კომპანიების, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა და ლომბარდებისა) ვალდებული არ არიან გადაიხადონ მოგების გადასახადი 2017 წლის 1 იანვრიდან გამომჟღავნებულ მოგებაზე მანამ, სანამ არ მოხდება აღნიშნული მოგების განაწილება ან აღიარებული განაწილება დივიდენდის სახით.

მოგების გადასახადი, 15% მთლიან თანხაზე (ანუ ნეტო დივიდენდები იბეგრება 5%-იანი განაკვეთით, საჭიროების შემთხვევაში, და მთლიანი თანხის მისაღებად უნდა გაიყოს 0.85-ზე), გადასახდელია ფიზიკური პირების ან არარეზიდენტი იურიდიული პირებისათვის დივიდენდის გადახდის მომენტში. რეზიდენტი იურიდიული პირებისთვის მიღებული მოგებიდან გადახდილი დივიდენდი დაბეგვრისგან გათავისუფლებულია 2017 წლის 1 იანვრიდან.

2008 წლის 1 იანვრიდან 2017 წლის 1 იანვრამდე პერიოდში აკუმულირებულ მოგებაზე დივიდენდები ექვემდებარება მოგების გადასახადით დაბეგვრას მთლიან თანხაზე, შემცირებული შესაბამისი საგადასახადო კრედიტის თანხით, რომელიც გამოითვლება, როგორც დასაბეგრ მოგებაზე. იგივე პერიოდში მთლიანი წმინდა მოგების საპირისპიროდ, გამოცხადებული და გადახდილი კორპორატიული მოგების გადასახადის წილი, გამრავლებული გასანაწილებელ დივიდენდებზე. თუმცა, საგადასახადო კრედიტის თანხა არ უნდა აღემატებოდეს განაწილებულ დივიდენდებზე დარიცხულ ფაქტიურ მოგების გადასახადს.

დივიდენდების განაწილების შედეგად წარმოქმნილი მოგების გადასახადი აღირიცხება, როგორც მოგების გადასახადის ხარჯი იმ პერიოდში, როდესაც გამოცხადდა დივიდენდები, მიუხედავად ფაქტიურად გადახდის თარიღისა, ან იმ პერიოდისა, რომლისთვისაც განხორციელდა დივიდენდების გადახდა. დივიდენდების გადახდისას წარმოქმნილი პირობითი მოგების გადასახადის ვალდებულება არ აღიარდება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

ქეთევან ჭყავიშვილი

დივიდენდების განაწილების გარდა გადასახადი გადასახდელია იმ ხარჯებსა და სხვა გადახდებზე, რომლებიც არ არიან დაკავშირებული ეკონომიკურ საქმიანობასთან - აქტივების ან მომსახურების უფასო მიწოდება და წარმომადგენლობითი დანახარჯები, რაც აღემატება საქართველოს საგადასახადო კოდექსით განსაზღვრულ მაქსიმალურ თანხას. ყველა გადახდილი ავანსი საწარმოებზე, რომლებიც რეგისტრირებული არიან პრივილეგირებული საგადასახადო რეჟიმის მქონე იურისდიქციებში და სხვა გარკვეული ოპერაციები მსგავს საწარმოებთან, ისევე როგორც ფიზიკურ პირებზე ან არარეზიდენტ პირებზე გაცემული სესხები, მაშინვე დაბეგრადია. მსგავსი გადასახადები, სხვა გადასახადებთან ერთად, პრივილეგირებული საგადასახადო რეჟიმის მქონე იურისდიქციებში დარეგისტრირებული საწარმოებისაგან აღნიშნული გადახდილი ავანსის სანაცვლოდ მიღებულ აქტივებზე ან მომსახურებებზე მოთხოვნილი საგადასახადო კრედიტის გამოკლებით, ან ფიზიკურ პირებზე ან არარეზიდენტებზე გაცემული სესხების ამოღების გამოკლებით, აღირიცხება 'საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯების' მუხლში - 'გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა'.

გაურკვეველი საგადასახადო პოზიცია. ხელმძღვანელობა კომპანიის გაურკვეველ საგადასახადო პოზიციას ხელახლა აფასებს ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. ვალდებულებები აღირიცხება მოგების გადასახადისთვის, რაც განისაზღვრება ხელმძღვანელობის მიერ, რომ უფრო მეტად სავარაუდოა, რომ გამოიწვევს დამატებითი გადასახადების დაკისრებას საგადასახადო ორგანოების მხრიდან კითხვები რომ დაისვას. აღნიშნული შეფასება ეფუძნება იმ საგადასახადო კანონმდებლობის ან მსგავს საკითხებზე სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტირებას, რომლებიც ძალაშია ამჟამად ან ძალაში იქნება საანგარიშგებო პერიოდის დასასრულისთვის. საურავებთან, პროცენტთან და მოგების გარდა სხვა გადასახადებთან დაკავშირებული ვალდებულებები აღიარდება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ვალდებულებების დასაფარად საჭირო ხარჯების ხელმძღვანელების საუკეთესო შეფასების საფუძველზე. გაურკვეველი საგადასახადო პოზიციის კორექტირება აღირიცხება მოგების გადასახადის ხარჯში.

დამატებითი ღირებულების გადასახადი. წარმოებულ ღირებულებაზე დამატებითი გადასახადი, დაკავშირებული გაყიდვებთან, საგადასახადო ორგანოებისათვის გადახდილი უნდა იქნეს შემდეგი მოვლენებისას, რომელიც უფრო ადრე მოხდება: (ა) დებიტორული დავალიანებების ამოღება კლიენტებისაგან ან (ბ) საქონლის ან მომსახურების მიწოდება კლიენტებისათვის. საზოგადოდ, გადასახდელი დღე ამოღებადია ჩასათვლელი დღე-ის საპირისპიროდ, დღე-ის ანგარიშფაქტურის მიღებისას. საგადასახადო ორგანოების მიერ ნებადართულია დღე-ის ჩათვლა ნეტო საფუძველზე. ძირითადი საშუალებების შეძენასთან დაკავშირებით გადასახდელი დღე 5-10 წლით გადავადდება საწარმოებისათვის, რომელთაც 20%-ზე მეტი დღე-გან გათავისუფლებული ბრუნვა აქვთ.

2015 წლის 7 დეკემბერს საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ გამოსცა ბრძანება #407, რომლის მიხედვით გადასახადის გადამხდელთა მოვალეობები, ყველა გადასახადთან მიმართებით, მათ შორის კორპორაციული მოგების გადასახადი, და ყველა გადასახადის გადამხდელის გადასახადის გადახდები აღირიცხება ერთიან საგადასახადო ანგარიშში. შედეგად, 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის და 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის ყველა საგადასახადო ვალდებულება და საგადასახადო აქტივი წარმოდგენილი იქნა ნეტო საფუძველზე. შედეგად მიღებული საგადასახადო აქტივებისა და ვალდებულებების ნაშთები ანგარიშგებულია, როგორც „სხვა საგადასახადო დებიტორული დავალიანება, ნეტო“ ან „სხვა საგადასახადო კრედიტორული დავალიანება, ნეტო“.

მარაგი. მარაგი აღირიცხება თვითღირებულებასა და ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. მარაგის თვითღირებულება განისაზღვრება შეწონილი საშუალოს საფუძველზე. მზა პროდუქციისა და დაუმთავრებელი წარმოების მარაგის თვითღირებულება მოიცავს ნედლეულისა და მასალების ღირებულებას, პირდაპირ შრომითი დანახარჯებსა და სხვა პირდაპირ დანახარჯებს, ასევე საწარმოო ზედნადებ ხარჯებს (ჩვეულებრივი საოპერაციო მწარმოებლობის საფუძველზე), მაგრამ არ შეიცავს ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებულ დანახარჯებს. ნეტო სარეალიზაციო ღირებულება ფასდება ბიზნესის ჩვეულებრივი საქმიანობისას შეფასებული გასაყიდი ფასით, შემცირებული დასრულებისა და გაყიდვის შეფასებული ხარჯებით.

ბიზნესი

გადახდილი ავანსი. გადახდილი ავანსი აღირიცხება თვითღირებულებით, შემცირებული გაუფასურების ანარიცხებით. გადახდილი ავანსი კლასიფიცირდება, როგორც გრძელვადიანი, როდესაც მოსალოდნელია, რომ გადახდილ ავანსთან დაკავშირებული საქონელი ან მომსახურება მიღებული იქნება ერთი წლის შემდეგ, ან როდესაც გადახდილი ავანსი დაკავშირებულია აქტივთან, რომელიც საწყისი აღიარებისას კლასიფიცირებული იქნება, როგორც გრძელვადიანი. აქტივის შესაძენად გადახდილი ავანსები გადადის ამ აქტივის საბალანსო ღირებულებაში კომპანიის მიერ აქტივზე კონტროლის მოპოვების შემდეგ და როდესაც მოსალოდნელია, რომ ამ აქტივთან დაკავშირებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებელი კომპანიაში შემოვა. სხვა გადახდილი ავანსები მოგება-ზარალში ჩამოიწერება გადახდილ ავანსთან დაკავშირებული მომსახურების მიღებისას. როდესაც არსებობს მინიშნება, რომ აქტივები, საქონელი ან მომსახურება, დაკავშირებული გადახდილ ავანსთან, არ იქნება მიღებული, მაშინ გადახდილი ავანსის საბალანსო ღირებულება შესაბამისად ჩამოიწერება და შესაბამისი გაუფასურების ზარალი აღიარდება წლის მოგებაში ან ზარალში.

საწესდებო კაპიტალი. ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირდება, როგორც საკუთარი კაპიტალი. ახალი აქციების გამოშვებასთან დაკავშირებით გაწეული ნაზრდი დანახარჯები საკუთარ კაპიტალშია ნაჩვენები გამოქვითვის სახით, გადასახადების გარეშე. მიღებული ანაზღაურების რეალური ღირებულების გამოშვებული აქციების ნომინალურ ღირებულებაზე ნებისმიერი ნამეტი აისახება საემისიო შემოსავლის სახით.

დივიდენდები. დივიდენდები კაპიტალში აისახება იმ პერიოდში, როდესაც მოხდა მათი გამოცხადება. საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების შემდეგ და ფინანსური ანგარიშგების გამოცემის დამტკიცებამდე გამოცხადებული დივიდენდები გამჟღავნდება შემდგომი მოვლენების შესახებ განმარტებით შენიშვნებში.

ვალდებულებებისა და ხარჯების ანარიცხები. ვალდებულებებისა და ხარჯების ანარიცხები არის გაურკვეველი ვადის და ოდენობის არაფინანსური ვალდებულებები. მათი დარიცხვა ხდება მაშინ, როდესაც კომპანიას გააჩნია მიმდინარე იურიდიული ან კონსტრუქციული მოვალეობა წარსული მოვლენების შედეგად და მოსალოდნელია, რომ ამ მოვალეობის დასაფარად საჭირო იქნება ეკონომიკური სარგებლის შემცველი რესურსების გადინება, და შესაძლებელია ამ მოვალეობის თანხის საიმედოდ შეფასება. ანარიცხების შეფასება ხდება ვალდებულების ანგარიშსწორებისათვის საჭირო მოსალოდნელი დანახარჯების დისკონტირებული ღირებულებით, დაბეგრამდე განაკვეთის გამოყენებით, რაც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების საბაზრო შეფასებებს და ამ მოვალეობისათვის სპეციფიკურ რისკებს. დროის გასვლის გამო ანარიცხების ზრდა ფინანსურ დანახარჯებში აღიარდება საპროცენტო ხარჯის სახით.

გადასახადები და ხარჯები, როგორიცაა მაგალითად მოგების გადასახადის გარდა სხვა გადასახადები ან მარეგულირებლის საზღაური, დაფუძნებული იმ პერიოდთან დაკავშირებულ ინფორმაციაზე, რომელიც წინ უსწრებს გადახდის მოვალეობის წარმოქმნას, ვალდებულებების სახით აღიარდება მაშინ, როდესაც მოხდება მავალდებულებელი მოვლენა, რომელიც გადასახადის გადახდის ვალდებულებას წარმოქმნის, რაც განისაზღვრება კანონმდებლობით, რომელიც განაპირობებს მოცემული გადასახადის გადახდის ვალდებულებას. თუ გადასახადი მავალდებულებელი მოვლენის მოხდენამდე გადაიხდება, იგი აღიარდება გადახდილი ავანსის სახით.

ამონაგების აღიარება. ამონაგები არის კომპანიის ჩვეულებრივი საქმიანობისას წარმოქმნილი შემოსავალი. ამონაგები აღიარდება გარიგების ფასის ოდენობით. გარიგების ფასი არის ანაზღაურების ოდენობა, რომელსაც კომპანია მოელის, რომ მიიღებს დაპირებულ საქონელზე ან მომსახურებაზე კონტროლის მომხმარებლისთვის გადაცემის სანაცვლოდ, შემცირებული მესამე მხარეების სახელით ამოღებული თანხებით.

ამონაგები აღიარდება, ფასდათმობების, დაბრუნებების, დამატებითი ღირებულების გადასახადისა და აქციზის გარეშე.

ქეთევან ჭეიფაძე

პროდუქციის გაყიდვა. გაყიდვები აღიარდება, როდესაც ხდება პროდუქციაზე კონტროლის გადაცემა, ანუ როდესაც პროდუქცია მომხმარებელს მიეწოდება, მომხმარებელს სრული უფლებამოსილება აქვს პროდუქციაზე და არ არსებობს შეუსრულებელი მოვალეობა, რომელმაც შეიძლება გავლენა მოახდინოს მომხმარებლის მიერ პროდუქციის მიღებაზე. მიწოდებას ადგილი აქვს, როდესაც პროდუქცია გადაზიდულია კონკრეტულ ადგილზე და მოძველებისა და დანაკარგის რისკები გადაცემულია მომხმარებელზე და მომხმარებელმა ან მიიღო პროდუქცია ხელშეკრულების შესაბამისად, მიღების დებულებები ამოწურულია ან კომპანიას ობიექტური მტკიცებულება აქვს, რომ პროდუქციის მიღებისთვის ყველა კრიტერიუმი დაკმაყოფილებულია.

ფასდათმობით გაყიდვიდან მიღებული ამონაგები აღიარდება ხელშეკრულებაში მითითებული ფასის საფუძველზე, მასშტაბის ფასდათმობების გარეშე. დაგროვილი გამოცდილება გამოიყენება ფასდათმობების შეთავაზებისთვის, მოსალოდნელი ღირებულების მეთოდის გამოყენებით და ამონაგები მხოლოდ იმდენად აღიარდება, რამდენადაც მაღალია ალბათობა, რომ მნიშვნელოვან დაბრუნებას არ ექნება ადგილი. კომპენსაციის ვალდებულება (რომელიც ასახულია სავაჭრო და სხვა კრედიტორულ დავალიანებებში) აღიარდება მოსალოდნელი მასშტაბის ფასდათმობებისთვის, რომელიც მომხმარებლისთვის გადასახდელია საანგარიშგებო პერიოდის დასრულებამდე გაყიდვებთან დაკავშირებით.

მიიჩნევა, რომ დაფინანსების ელემენტი არ არსებობს, როდესაც გაყიდვები ხორციელდება 30-45 დღიანი საკრედიტო ვადით და/ან სრული წინასწარ გადახდით, რაც საბაზრო პრაქტიკის თანმიმდევრულია. დებიტორული დავალიანება აღიარდება პროდუქციის მიწოდებისას, რადგან ეს არის დროის მომენტი, როდესაც ანაზღაურების მიღება უპირობოა, რადგან გადახდის ვადის დადგომისთვის მხოლოდ დროის გასვლაა საჭირო.

ბოთლებში ჩამოსხმის მომსახურების გაყიდვა. კომპანია ბოთლებში ჩამოსხმის მომსახურებას უწევს მომხმარებლებს ცვალებადფასიანი ხელშეკრულებების ფარგლებში. კომპანია მომსახურებაზე კონტროლს დროთა განმავლობაში გადასცემს და ამგვარად აკმაყოფილებს საქმიანობის შედეგის მოვალეობას დროთა განმავლობაში. მომსახურების გაწევიდან მიღებული ამონაგები აღიარდება იმ საღარიგხო პერიოდში, როდესაც მომსახურება გაიწევა.

დაფინანსების კომპონენტი. კომპანია არ მოელის, რომ ექნება ხელშეკრულებები, სადაც დაპირებული მომსახურების მომხმარებლისთვის გაწევასა და მომხმარებლის მიერ გადხდს შორის პერიოდი ერთ წელზე ხანგრძლივი იქნება. ამიტომ, კომპანია არ ახორციელებს გარიგების ფასების კორექტირებას ფულის დროითი ღირებულების ასახვის მიზნით.

მომუშავეთა გასამრჯელოები. კომპანიის თანამშრომლების მიერ მომსახურების გაწევის წელს მათთვის გადახდილი ხელფასი, სარგო, საქართველოს საპენსიო ფონდში შენატანები, ანაზღაურებადი შვებულება და ბიულეტენი, ზონუსები და არაფულადი სარგებელი (როგორცაა მაგლითად ჯანმრთელობის დაზღვევა) დაირიცხება იმ წელს, როდესაც მოხდა დაკავშირებული მომსახურების გაწევა. კომპანიას არა აქვს რაიმე იურიდიული ან კონსტრუქციული მოვალეობა, რომ განახორციელოს ზემოაღნიშნულის გარდა რაიმე პენსიის ან მსგავსი სარგებლის გადახდები.

ცვლილებების შეტანა ფინანსურ ანგარიშგებაში მისი გამოცემის შემდეგ. ფინანსურ ანგარიშგებაში მისი გამოცემის შემდეგ ცვლილებების შეტანა უნდა დაამტკიცოს კომპანიის ხელმძღვანელობამ, ვინც დაამტკიცა ეს ფინანსური ანგარიშგება.

ხათუნა ჭყეშუაძე

კომპანია აკეთებს შეფასებებსა და დაშვებებს, რომლებიც გავლენას ახდენენ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე და აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებზე მომდევნო ფინანსურ წელს. შეფასებებისა და განსჯის მუდმივი შეფასება ხორციელდება და ეფუძნება ხელმძღვანელობის გამოცდილებას და სხვა ფაქტორებს, მათ შორის სამომავლო მოვლენების მოლოდინს, რაც მიჩნეულია, რომ გონივრული იქნება არსებულ გარემოებებში. ხელმძღვანელობა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას შეფასებებთან ერთად იყენებს ასევე განსჯას. განსჯა, რომელსაც შეუძლია ყველაზე დიდი გავლენის მოხდენა ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებსა და აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებზე მომდევნო ფინანსურ წელს, მოიცავს შემდეგს:

დაკავშირებულ მხარეებთან ოპერაციების თავდაპირველი აღიარება. ჩვეულებრივი სამეურნეო საქმიანობისას კომპანია დაკავშირებულ მხარეებთან ოპერაციებს ახორციელებს. ბასს 39-ით მოიხივება ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარება მათი რეალური ღირებულების საფუძველზე. განსჯა გამოიყენება იმის განსაზღვრისთვის, ოპერაციების ფასი საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებითა განისაზღვრება თუ არასაბაზრო განაკვეთებით, როდესაც მსგავსი ოპერაციების აქტიური ბაზარი არ არსებობს. განსჯა ემყარება დაუკავშირებელ მხარეებთან მსგავსი სახის ოპერაციების ფასწარმოქმნასა და ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ანალიზს. დაკავშირებულ მხარეებთან ნაშთების პირობები გამჟღავნებულია მე-7 შენიშვნაში.

ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადა. ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადის განსაზღვრა განსჯის საკითხია და ეფუძნება მსგავს აქტივებთან დაკავშირებულ გამოცდილებას. აქტივებში განივთებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებელი ძირითადად გამოყენებისას მოიხმარება. თუმცა, სხვა ფაქტორები, როგორიცაა მაგალითად ტექნიკური ან კომერციული მოძველება და ცვეთა, ხშირად იწვევენ აქტივებში განივთებული ეკონომიკური სარგებლის შემცირებას. ხელმძღვანელობამ დარჩენილი სასარგებლო მომსახურების ვადები შეაფასა აქტივების ამჟამინდელი ტექნიკური მდგომარეობის და იმ პერიოდის შესაბამისად, რომლის განმავლობაში მოსალოდნელია, რომ აქტივები სარგებელს გამოიმუშავენ კომპანიისთვის. გათვალისწინებული იქნა შემდეგი ძირითადი ფაქტორები: (ა) აქტივების მოსალოდნელი გამოყენება; (ბ) მოსალოდნელი ფიზიკური ცვეთა, რაც დამოკიდებულია საოპერაციო ფაქტორებზე და მოვლა-შენახვის პროგრამაზე; და (გ) საბაზრო პირობების ცვლილებებით გამოწვეული ტექნიკური ან კომერციული მოძველება.

შეფასებული სასარგებლო მომსახურების ვადები 10%-ით რომ განსხვავდებოდეს ხელმძღვანელობის შეფასებებისაგან, 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის ცვეთაზე გავლენა იქნებოდა მისი GEL 1,274 ათასით გზრდა ან GEL 1,123 ათასით შემცირება (2018: GEL 1,042 ათასით გზრდა ან GEL 887 ათასით შემცირება).

ქეთევან ჭეიფიშვილი

5 ახალი ან გადასინჯული სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება

ქვემოთ ჩამოთვლილი სტანდარტები, რომლებშიც ცვლილებები შევიდა, ძალაშია 2019 წლის 1 იანვრიდან, მაგრამ მათ არსებითი გავლენა არ ჰქონია კომპანიაზე:

- ფასს 16, „იჯარა“ (გამოცემულია 2016 წლის 13 იანვარს, ძალაშია 2019 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის).
- ფასიკ 23 „განუსაზღვრელობა მოგების გადასახადის აღრიცხვასთან დაკავშირებით“ (გამოცემულია 2017 წლის 7 ივნისს, ძალაშია 2019 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის).
- ავანსის მახასიათებლები უარყოფითი კომპენსაციით - ცვლილებები ფასს 9-ში (გამოცემულია 2017 წლის 12 ოქტომბერს, ძალაშია 2019 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის).
- ცვლილებები ბასს 28-ში „გრძელვადიანი წილი მეკავშირე და ერთობლივ საწარმოებში“ (გამოცემულია 2017 წლის 12 ოქტომბერს, ძალაშია 2019 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის).
- ფასს-ების წლიური გაუმჯობესებების 2015-2017 წწ. ციკლი - ცვლილებები ფასს 3-ში, ფასს 11-ში, ბასს 12-სა და ბასს 23-ში (გამოცემულია 2017 წლის 12 დეკემბერს, ძალაშია 2019 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის).
- ცვლილებები ბასს 19-ში „სქემის ცვლილება, შემცირება ან ანგარიშსწორება“ (გამოცემულია 2018 წლის 7 თებერვალს, ძალაშია 2019 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის).

6 ბუღალტრული აღრიცხვის ახალი ოფიციალური დოკუმენტები

გამოცემული იქნა გარკვეული ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომელთა გამოყენება სავალდებულოა 2020 წლის 1 იანვარს და შემდეგ დაწყებული პერიოდებისათვის, და რომელთა ვადაზე ადრე გამოყენება კომპანიას ჯერ არ დაუწყია.

ინვესტორსა და მის მეკავშირე საწარმოს ან ერთობლივ საქმიანობას შორის აქტივების გაყიდვა ან შეტანა - ცვლილებები ფასს 10-ში და ბასს 28-ში (გამოცემულია 2014 წლის 11 სექტემბერს, ძალაში შედის ბასს-ის მიერ დადგენილი თარიღით ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის). ეს ცვლილებები ეხება ფასს 10-ისა და ბასს 28-ის მოთხოვნებს შორის შეუსაბამობას ინვესტორსა და მის მეკავშირე საწარმოს ან ერთობლივ საქმიანობას შორის აქტივების გაყიდვასთან ან შეტანასთან დაკავშირებით. ამ ცვლილებების ძირითადი შედეგია სრული შემოსავლის ან ზარალის აღიარება, როდესაც ოპერაცია ბიზნესს ეხება. შემოსულობა ან ზარალი ნაწილობრივ აღიარდება, როდესაც ოპერაცია ეხება აქტივებს, რომელიც ბიზნესს არ წარმოადგენს, თუნდაც ამ აქტივებს შვილობილი საწარმო ფლობდეს. ამჟამად კომპანია ახორციელებს თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ამ ცვლილებების გავლენის შეფასებას. ამჟამად კომპანია ახორციელებს თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ამ ცვლილებების გავლენის შეფასებას.

ჩიოვან ზეიუჭირ

6 ბუღალტრული აღრიცხვის ახალი ოფიციალური დოკუმენტები (გაგრძელება)

ფასს 17 "სადაზღვევო ხელშეკრულებები" (გამოცემულია 2017 წლის 18 მაისს, ძალაში შედის 2021 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის). ფასს 17-ით ჩანაცვლდა ფასს 4, რომელიც კომპანიებს აძლევდა თავისუფლებას, რათა გაეგრძელებინათ სადაზღვევო ხელშეკრულებების ბუღალტრული აღრიცხვის წარმოება არსებული პრაქტიკის მიხედვით. შედეგად, ინვესტორებისათვის რთული იყო სხვაგვარად მსგავსი სადაზღვევო კომპანიების ფინანსური საქმიანობის შედეგების შედარება. ფასს 17 არის ერთ პრინციპზე დაფუძნებული სტანდარტი ყველა ტიპის სადაზღვევო ხელშეკრულებების აღრიცხვისათვის, მათ შორის მზღვეველის მიერ ფლობილი გადაზღვევის ხელშეკრულებებისათვის. სტანდარტით მოითხოვება სადაზღვევო ხელშეკრულებების ჯგუფების აღიარება და აღრიცხვა: (i) სამომავლო ფულადი ნაკადების რისკის გათვალისწინებით კორექტირებული დისკონტირებული ღირებულებით (სრული ფულადი ნაკადები), რომლებიც მოიცავს ყველა არსებულ ინფორმაციას სრული ფულადი ნაკადების შესახებ, ბაზარზე დაკვირვებად ინფორმაციასთან თანმიმდევრული გზით; მიმატებული (თუ ეს ღირებულება ვალდებულებას) ან გამოკლებული (თუ ეს ღირებულება აქტივია) (ii) თანხა, რომელიც წარმოადგენს გამოუმუშავებელ მოგებას ხელშეკრულებების ამ ჯგუფში (სახელშეკრულებო მომსახურების მარჯა). მზღვეველები აღიარებენ სადაზღვევო ხელშეკრულებების ჯგუფიდან მიღებულ მოგებას იმ პერიოდის განმავლობაში, როდესაც ისინი უზრუნველყოფენ დაზღვევას, აღებული რისკისგან გათავისუფლებამდე. თუ ხელშეკრულებების მოცემული ჯგუფი ზარალიანი გახდება, საწარმო ზარალს მაშინვე აღიარებს. ამჟამად კომპანია ახორციელებს თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ამ ცვლილებების გავლენის შეფასებას.

ცვლილებები ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის კონცეპტუალურ საფუძვლებში (გამოცემულია 2018 წლის 29 მარტს, ძალაში შედის 2020 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის). გადასინჯული კონცეპტუალური საფუძვლები მოიცავს ახალ თავს შეფასების შესახებ; სახელმძღვანელო მითითებებს საქმიანობის ფინანსური შედეგების შესახებ; გაუმჯობესებულ განმარტებებსა და სახელმძღვანელო მითითებებს - განსაკუთრებით ვალდებულების განმარტება; ასევე მნიშვნელოვანი საკითხების ახსნას, როგორიცაა მაგალთად, ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებით ზედამხედველობის, წინდახედულობისა და შეფასების განუსაზღვრელობის როლი.

საწარმოს განმარტება - ცვლილებები ფასს 3-ში (გამოცემულია 2018 წლის 22 ოქტომბერს, ძალაში შედის 2020 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის). ცვლილებებში გადასინჯულია საწარმოს განმარტება. საწარმო შედგება რესურსებისა და პროცესებისაგან, რომლებსაც მნიშვნელოვანი წვლილი შეაქვთ პროდუქციის წარმოების შესაძლებლობაში. ახალ სახელმძღვანელო მითითებებში მოცემულია ჩარჩო იმის შესაფასებლად, როდის არსებობს რესურსები და არსებითი პროცესები, მათ შორის ადრეულ ეტაპზე მყოფი საწარმოების შემთხვევაში, რომლებიც პროდუქციას არ წარმოქმნიან. როდესაც პროდუქცია არ იქმნება, საწარმოს სახით კლასიფიკაციისთვის საჭიროა ორგანიზებული სამუშაო ძალის არსებობა. „პროდუქციის“ განმარტება ისეთი ფართო აღარ არის და აქცენტი გაკეთებულია მომხმარებლებისთვის მიწოდებულ პროდუქციასა და გაწეულ მომსახურებაზე, რომელიც წარმოქმნის საინვესტიციო და სხვა შემოსავალს და არ შეიცავს დაბალი დანახარჯების ან სხვა ეკონომიკური სარგებლის სახით მიღებულ უკუგებას. აგრეთვე, საჭირო აღარ არის იმის შეფასება, ბაზრის მონაწილეებს შეუძლიათ თუ არა საჭირო ელემენტების ჩანაცვლება ან შეძენილი საქმიანობისა და აქტივების ინტეგრირება. საწარმოს შეუძლია „კონცენტრაციის ტესტის“ გამოყენება. შეძენილი აქტივები საწარმოს არ წარმოადგენენ, თუ ამ აქტივების ბრუტო რეალური ღირებულება არსებითად კონცენტრირებული არ არის ერთ აქტივში (ან მსგავსი აქტივების ჯგუფში). ამ სამომავლო ცვლილებებს კომპანია გამოიყენებს და მათ გავლენას შეაფასებს 2020 წლის 1 იანვრიდან.

ქეთევან ზეციშვილი

არსებითობის განმარტება – ცვლილებები ბასს 1-სა და ბასს 8-ში (გამოცემულია 2018 წლის 31 ოქტომბერს, ძალაში შედის 2020 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ამ ცვლილებებით უფრო ნათლად არის ჩამოყალიბებული არსებითობის განმარტება და ახსნილია, როგორ შეიძლება მისი გამოყენება, რაც ადრე ამ ფასს-ის ტექსტში იყო მოცემული ახლა კი განმარტებაშია ასახული. ამასთან, გაუმჯობესებულია განმარტების თანმხლები ახსნა. დასასრულ, ცვლილებებით უზრუნველყოფილია არსებითობის განმარტების თანმიმდევრულობა ყველა ფასს-ში. ინფორმაცია არსებითია, თუ მისი გამოტოვების, უზუსტობის ან ბუნდოვნად წარდგენისას შეიძლება გონივრულ ფარგლებში მოსალოდნელი იყოს იმ გადაწყვეტილებებზე გავლენის მოხდენა, რომლებსაც საერთო დანიშნულების ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი მომხმარებლები იღებენ აღნიშნული ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე, სადაც ასახულია ფინანსური ინფორმაცია კონკრეტული საანგარიშგებო საწარმოს შესახებ. ამჟამად კომპანია ახორციელებს თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ამ ცვლილებების გავლენის შეფასებას.

საპროცენტო განაკვეთის ბენჩმარკის რეფორმა - ცვლილებები ფასს 9-ში, ბასს 39-სა და ფასს 7-ში (გამოცემულია 2019 წლის 26 სექტემბერს, ძალაშია 2020 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ეს ცვლილებები განაპირობა ისეთი ბენჩმარკი საპროცენტო განაკვეთების შეცვლამ, როგორიცაა 'ლონდონის ბანკთაშორისი განაკვეთები' (LIBOR) და სხვა ბანკთაშორისი განაკვეთები ('IBORs'). აღნიშნული ცვლილებები უზრუნველყოფს დროებით გათავისუფლებას იმ ჰეჯირების ურთიერთობებისთვის სპეციფიური ჰეჯირების აღრიცხვის გამოყენების მოთხოვნისგან, რომლებზეც უშუალო გავლენა მოახდინა IBOR-ის რეფორმამ. როგორც ფასს 9-ის, ისე ბასს 39-ის მიხედვით ფულადი ნაკადის ჰეჯირების აღრიცხვისთვის მოითხოვება, რომ სამომავლო ჰეჯირებული ფულადი ნაკადები 'მაღალი ალბათობით' იყოს მოსალოდნელი. როდესაც ეს ფულადი ნაკადები IBOR-ზეა დამოკიდებული, მაშინ აღნიშნული ცვლილებებით უზრუნველყოფილი გათავისუფლებით მოითხოვება, რომ საწარმომ გააკეთოს დაშვება, რომ საპროცენტო განაკვეთი, რომელსაც ეფუძნება ჰეჯირებული ფულადი ნაკადები, არ იცვლება რეფორმის შედეგად. როგორც ფასს 9-ის, ისე ბასს 39-ის მიხედვით საპროცენტო შეფასება მოითხოვება ჰეჯირების აღრიცხვის გამოყენებისთვის. მართალია, IBOR-ისა და IBOR-ის სანაცვლო განაკვეთების მიხედვით ფულადი ნაკადები ამჟამად მოსალოდნელია, რომ ძირითადად ეკვივალენტური იქნება, რაც მინიმუმამდე ამცირებს არაეფექტურობას, მაგრამ შეიძლება ეს ასე აღარ იყოს, როდესაც მოახლოვდება რეფორმის თარიღი. ამ ცვლილებების მიხედვით საწარმოს შეუძლია გააკეთოს დაშვება, რომ ბენჩმარკი საპროცენტო განაკვეთი, რომელსაც ეფუძნება ჰეჯირებული მუხლის ფულადი ნაკადები, ჰეჯირების ინსტრუმენტი ან ჰეჯირებული რისკი, არ იცვლება IBOR-ის რეფორმის შედეგად. IBOR-ის რეფორმის შედეგად შეიძლება ჰეჯირება ბასს 39-ით მოთხოვნილი რეტროსპექტული ტესტის 80-125% დიაპაზონის ფარგლებს გასცდეს. ამიტომ, ცვლილება შევიდა ბასს 39-ში, რათა უზრუნველყოფილ იქნეს გამონაკლისი რეტროსპექტული ეფექტურობის ტესტისთვის, ისე რომ ჰეჯირების აღიარება არ შეწყდეს IBOR-თან დაკავშირებული განუსაზღვრელობის პერიოდში მხოლოდ იმით, რომ რეტროსპექტული ეფექტურობა აღნიშნული დიაპაზონის ფარგლებს სცილდება. თუმცა, მაინც საჭირო იქნება ჰეჯირების აღრიცხვის სხვა მოთხოვნების დაკმაყოფილება, მათ შორის რეტროსპექტული შეფასების მოთხოვნის. ჰეჯირების ზოგიერთ ურთიერთობაში ჰეჯირებული მუხლი ან ჰეჯირებული რისკი არის IBOR-ის რისკის კომპონენტი, რომელიც ხელშეკრულებაში მითითებული არ არის. იმისათვის, რომ შესაძლებელი იქნეს ჰეჯირების აღრიცხვის გამოყენება, როგორც ფასს 9-ით, ისე ბასს 39-ით მოითხოვება, რომ შესაძლებელი იყოს კლასიფიცირებული რისკის კომპონენტის ცალკე იდენტიფიცირება და საიმედოდ შეფასება. აღნიშნული ცვლილებების მიხედვით აღნიშნული რისკის კომპონენტის ცალკე იდენტიფიცირება მოითხოვება მხოლოდ ჰეჯირების თავდაპირველი კლასიფიცირებისას და არა ყოველთვის. მაკროჰეჯირების კონტექსტში, როდესაც საწარმო ხშირად ხელახლა ადგენს ჰეჯირების ურთიერთობას, აღნიშნული გათავისუფლება ვრცელდება იმ დროიდან, როდესაც ჰეჯირებული მუხლი თავდაპირველად კლასიფიცირდა მოცემულ ჰეჯირების ურთიერთობაში.

ჩეთვა ნუიუშვი

ჰეჯირების ნებისმიერი არაეფექტურობა კვლავ მოგება-ზარალში აღირიცხება როგორც ფასს 9-ის, ისე ბასს 39-ის მიხედვით. როდესაც გათავისუფლება (შეღავათი) დასრულდება, მათ შორის, როდესაც საპროცენტო განაკვეთის ბენჩმარკის რეფორმის შედეგად წარმოქმნილი განუსაზღვრელობა აღარ იარსებებს, ცვლილებებით მოითხოვება გარკვეული მოთხოვნების შესრულება. ამ ცვლილებების მიხედვით საწარმომ ინვესტორები უნდა უზრუნველყოს დამატებითი ინფორმაციით იმ ჰეჯირების ურთიერთობების შესახებ, რომლებზეც პირდაპირი გავლენა მოახდინა აღნიშნულმა განუსაზღვრელობებმა, მათ შორის იმ ჰეჯირების ინსტრუმენტების ნომინალური თანხა, რომლებზეც ვრცელდება გათავისუფლება (შეღავათი), ნებისმიერი მნიშვნელოვანი დაშვება ან განსჯა ამ გათავისუფლების გამოყენებისას, ასევე ხარისხობრივი ინფორმაციის გამჟღავნება იმის შესახებ, როგორი გავლენა მოახდინა IBOR-ის რეფორმამ საწარმოზე და როგორ წარმართავს საწარმო გარდამავალ პერიოდს. ამჟამად კომპანია ახორციელებს თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე ამ ცვლილებების გავლენის შეფასებას.

ვალდებულებების კლასიფიკაცია მოკლევადიან და გრძელვადიან ვალდებულებებად - ცვლილებები ბასს 1-ში 1 (გამოცემულია 2020 წლის 23 იანვარს, ძალაში შედის 2022 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ამ მცირე მასშტაბის ცვლილებებით განმარტებულია, რომ ვალდებულებები კლასიფიცირება მოკლევადიან ან გრძელვადიან ვალდებულებებად, რაც დამოკიდებულია იმ უფლებებზე, რომლებიც არსებობს საანგარიშგებო პერიოდის დასასრულს. ვალდებულება გრძელვადიანია, როდესაც საწარმოს საანგარიშგებო პერიოდის დასასრულს აქვს არსებითი უფლება, რომ ვალდებულების დაფარვა გადაავადოს სულ მცირე თორმეტი თვით. სახელმძღვანელო მითითებებით აღარ მოითხოვება, რომ მსგავსი უფლება იყოს უპირობო. ხელმძღვანელობის მოლოდინი იმის თაობაზე, საბოლოო გამოიყენებენ თუ არა ანგარიშსწორების გადავადების უფლებას, გავლენას არ ახდენს ვალდებულებების კლასიფიკაციაზე. გადავადების უფლება არსებობს მხოლოდ მაშინ, როდესაც საწარმო ყველა შესაბამის პირობას აკმაყოფილებს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. ვალდებულება კლასიფიცირდება, როგორც მოკლევადიანი ვალდებულება, თუ რომელიმე პირობა დაირღვევა საანგარიშგებო თარიღით ან მანამდე, თუნდაც ამ პირობაზე უარი მომდინარეობდეს გამსესხებლისგან, საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ. ამასთან, ცვლილებები მოიცავს იმ ვალის კლასიფიკაციის მოთხოვნების განმარტებას, რომელიც კომპანიამ შეიძლება დაფაროს მისი კაპიტალში კონვერტირებით. 'დაფარვა' განმარტებულია, როგორც ვალდებულების აღმოფხვრა ფულადი სახსრებით, სხვა რესურსებით, რომლებშიც ეკონომიკური სარგებელია განიცთებული, ან საწარმოს საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტებით. გამონაკლისი არსებობს კონვერტირებადი ინსტრუმენტებისთვის, რომლებიც შეიძლება კაპიტალში კონვერტირდეს, თუმცა მხოლოდ იმ ინსტრუმენტებისთვის, რომელთა კონვერსიის ოფციონი კლასიფიცირებულია წილობრივ ინსტრუმენტად, როგორც რთული ფინანსური ინსტრუმენტის ცალკე კომპონენტი.

შემოსულობა გამიზნულ გამოყენებამდე; წამგებიანი კონტრაქტები - ხელშეკრულების პირობების შესრულების დანახარჯები, მინიშნება კონცეპტუალურ საფუძვლებზე - მცირემასშტაბიანი ცვლილებები ბასს 16-ში, ბასს 37-სა და ფასს 3-ში, და ფასს-ების წლიური გაუმჯობესებები, 2018-2020 - ცვლილებები ფასს 1-ში, ფასს 9-ში, ფასს 16-სა და ბასს 41-ში (გამოცემულია 2020 წლის 14 მაისს, ძალაში შედის 2022 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის).

ბიჯან ზეგუშვი

6 ბუღალტრული აღრიცხვის ახალი ოფიციალური დოკუმენტები (გაგრძელება)

ბასს 16-ში ცვლილებით აკრძალულია საწარმოს მიერ ძირითადი საშუალებების ღირებულებიდან იმ შემოსავლის გამოქვითვა, რომელიც მიღებულია ისეთი ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან, რომელთაც საწარმო გამიზნული დანიშნულებით ამზადებს. მსგავსი ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი, მათი წარმოების დანახარჯებთან ერთად, მოგება-ზარალში აღიარდება. საწარმო ბასს 2-ს გამოიყენებს ამ მუხლების ღირებულების შესაფასებლად. ღირებულება არ შეიცავს იმ აქტივის ცვეთას, რომლის ტესტირებაც მიმდინარეობს, რადგან ის მზად არ არის გამიზნული დანიშნულებით გამოყენებისთვის. ბასს 16-ში ცვლილებით ასევე განმარტებულია, რომ აქტივის ტექნიკური და ფიზიკური შედეგების შეფასებისას საწარმო „ახორციელებს ტესტირებას, რათა დაადგინოს აქტივი სათანადოდ ფუნქციონირებს თუ არა“. აქტივის ფინანსური შედეგები შეუსაბამოა ამ შეფასებისთვის. ამგვარად, აქტივი შეიძლება ვარგისი იყოს ხელმძღვანელობის მიერ გამიზნული დანიშნულებით გამოყენებისთვის და მას ცვეთა ერიცხებოდა მანამ, სანამ ის მიაღწევს საოპერაციო შედეგების დონეს, რომელსაც ხელმძღვანელობა მოელის.

ბასს 37-ში ცვლილებით განმარტებულია განმარტებულია „ხელშეკრულების შესრულების დანახარჯების“ მნიშვნელობა. ახსნილია, რომ ხელშეკრულების შესრულების პირდაპირი დანახარჯები მოიცავს ამ ხელშეკრულების შესრულების ნაზრდ დანახარჯებს; ასევე, მის შესრულებასთან დაკავშირებული სხვა დანახარჯების განაწილებას. ცვლილებაში განმარტებულია ასევე, რომ წამგებიანი ხელშეკრულებისთვის ცალკე ანარიცხის გაკეთებამდე საწარმო აღიარებს იმ აქტივების გაუფასურების ზარალს, რომლებიც გამოყენებულ იქნა ამ ხელშეკრულების შესრულებისთვის, ნაცვლად ამ ხელშეკრულებისთვის გამოყოფილი აქტივებისა.

ფასს 3-ში ცვლილება შევიდა 2018 წლის ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალურ საფუძვლებთან მიმართებით, რათა განისაზღვროს აქტივი ან ვალდებულება საწარმოთა გაერთიანებისას. ამ ცვლილებამდე ფასს 3 ეყრდნობოდა 2001 წლის ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალურ საფუძვლებს. ამასთან, ფასს 3-ს ახალი გამონაკლისი დაემატა ვალდებულებებისა და პირობითი ვალდებულებებისთვის. გამონაკლისი გულისხმობს, რომ საწარმო, რომელიც ფასს 3-ს იყენებს, ზოგიერთი სახის ვალდებულებებსა და პირობით ვალდებულებებთან მიმართებით უნდა გამოიყენოს ბასს 37 ან ფასიკ 21, ნაცვლად 2018 წლის ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალურ საფუძვლებისა. ამ ახალი გამონაკლისის გარეშე საწარმო ისეთ ვალდებულებებს აღიარებდა საწარმოთა გაერთიანებაში, რომლებსაც ის არ აღიარებდა ბასს 37-ის შესაბამისად. ამგვარად, საწარმოს შეძენისთანავე მოუწევდა მსგავსი ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა და შემოსულობის აღიარება, რომელიც ეკონომიკურ შემოსულობას არ წარმოადგენს. ამასთან, განმარტებულია, რომ შემძენმა პირობითი აქტივები არ უნდა აღიაროს შეძენის თარიღით, როგორც ბასს 37-ში არის განმარტებული.

ფასს 9-ში შეტანილი ცვლილება ეხება იმის განსაზღვრას, რომელიც საზღაური უნდა შევიდეს ფინანსური ვალდებულებების აღიარებისთვის ჩატარებულ 10%-ის ტესტში. ღირებულება ან საზღაური შეიძლება გადახდილ იქნეს მესამე მხარის ან გამსესხებლისთვის. ამ ცვლილების მიხედვით მესამე მხარისთვის გადახდილი ღირებულება ან საზღაური არ უნდა შევიდეს აღნიშნული 10%-ის ტესტში.

ცვლილება შევიდა მე-13 საილუსტრაციო მაგალითში, რომელიც თან ერთვის ფასს 16-ს, რათა ამოღებულიყო საიჯარო ქონების გაუმჯობესებასთან დაკავშირებით მეიჯარის მიერ განხორციელებული გადახდების ილუსტრირება. ამ ცვლილების მიზნია იჯარის სტიმულირების გადახდების აღრიცხვასთან დაკავშირებული გაურკვევლობის გამორიცხვა.

ბიჭოძე ზურაბი

ფასს 1-ით ნებადართულია გამონაკლისის გამოყენება, თუ შვილობილი საწარმო ძირითად საწარმოზე გვიან მიიღებს ფასს-ებს. შვილობილ საწარმოს შეუძლია თავისი აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებით შეფასება, რაც აისახება ძირითადი საწარმოს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში, ძირითადი საწარმოს ფასს-ებზე გადასვლის თარიღის საფუძველზე, თუ შესწორებები არ ყოფილა შეტანილი კონსოლიდირების პროცედურებისთვის და საწარმოთა იმ გაერთიანების ეფექტისთვის, რომლის ფარგლებში ძირითადმა საწარმომ შეიძინა შვილობილი საწარმო. ფასს 1-ში ცვლილება შევიდა, რათა საწარმოებს, რომლებმაც ფასს 1-ის აღნიშნული გამონაკლისით ისარგებლეს, შეძლებოდათ ასევე კუმულაციური გადაყვანის სხვაობების შეეფასებინათ ძირითადი საწარმოს მიერ ანგარიშგებული თანხებით, ძირითადი საწარმოს ფასს-ებზე გადასვლის თარიღის საფუძველზე. ფასს 1-ის აღნიშნული ცვლილება ვრცელდება ზემოაღნიშნულ კუმულაციურ გადაყვანის სხვაობებზე, რათა შემცირდეს პირველად შემომღებთა დანახარჯები. ეს ცვლილება ვრცელდება ასევე მეკავშირე საწარმოებსა და ერთობლივ საქმიანობებზე, რომლებიც ფასს 1-ის იგივე გამონაკლისით სარგებლობენ.

ამოღებულ იქნა მოთხოვნა საწარმოების მიმართ, რომ რეალური ღირებულების ბასს 41-ის მიხედვით შეფასებისას გამოერიცხათ ფულადი ნაკადები დაბეგვრისთვის. ამ ცვლილების მიზანია სტანდარტის იმ მოთხოვნასთან შესაბამისობა, რომელიც გულისხმობს ფულადი ნაკადების დაბეგვრის შემდეგ საფუძველზე დისკონტირებას.

Covid-19-თან დაკავშირებული იჯარის კონცესიები - ცვლილებები ფასს 16-ში (გამოცემულია 2020 წლის 28 მაისს, ძალაშია 2020 წლის 1 ივნისს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ამ ცვლილებით მოიჯარეები (და არა მეიჯარეები) უზრუნველყოფილი არიან შეღავათით, რომ სურვილის შემთხვევაში გათავისუფლდნენ იმის შეფასებისგან, COVID-19 დაკავშირებით იჯარის კონცესია იჯარის მოდიფიცირებას წარმოადგენს თუ არა. მოიჯარეებს შეუძლიათ აირჩიონ და იჯარის კონცესია ისევე აღრიცხონ, როგორც ისინი მას აღრიცხავდნენ, თუ ეს იჯარის მოდიფიცირება არ იქნებოდა. ხშირ შემთხვევაში ეს გამოიწვევს კონცესიის ცვალებადი საიჯარო გადახდის სახით აღრიცხვას. ეს პრაქტიკული შეღავათი ვრცელდება მხოლოდ იჯარის კონცესიებზე, რომლებიც წარმოიქმნება COVID-19 პანდემიის უშუალო გავლენის გამო და მხოლოდ მაშინ, როდესაც დაკმაყოფილებულია ყველა ქვემოთ მოცემული პირობა: იჯარის გადახდების ცვლილება წარმოქმნის გადასინჯულ საიჯარო ანაზღაურებას, რომელიც არსებითად იგივეა ან ნაკლებია, ვიდრე ანაზღაურება იჯარისთვის, რომელიც უშუალოდ ცვლილებამდე არსებობდა; საიჯარო გადახდების ნებისმიერი შემცირება გავლენას ახდენს მხოლოდ გადახდებზე, რომელთა გადახდის თარიღი იყო 2021 წლის 30 ივნისი ან ამ თარიღამდე; და იჯარის სხვა პირობები არსებითად არ შეცვლილა. თუ მოიჯარე აირჩევს, რომ ეს პრაქტიკული შეღავათი გამოიყენოს იჯარისთვის, მაშინ ის მას თანმიმდევრულად გამოიყენებს ყველა საიჯარო ხელშეკრულებისთვის, რომელთაც მსგავსი მახასიათებლები და გარემოებები აქვთ. ეს ცვლილება რეტროსპექტულად უნდა იქნეს გამოყენებული, ბასს 8-ის შესაბამისად, თუმცა მოიჯარეებს არ მოეთხოვებათ გასული პერიოდის ციფრების გადაანგარიშება, რათა გაამჟღავნონ ბასს 8-ის 28(ვ) პუნქტით მოთხოვნილი ინფორმაცია.

ზემოთ სხვაგვარად თუ არ არის მითითებული, მოსალოდნელი არ არის, რომ ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები მნიშვნელოვან გავლენას მოახდენენ კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ქეთევან ჭყეიშვილი

7 ნაშთები და ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

საზოგადოდ, მხარეები დაკავშირებულად მიიჩნევა, როდესაც მხარეები ექვემდებარებიან საერთო კონტროლს, ან ერთ მხარეს შეუძლია მეორე მხარის გაკონტროლება, ან შეუძლია მნიშვნელოვანი გავლენის მოხდენა მეორე მხარეზე ფინანსური ან საოპერაციო გადაწყვეტილებების მიღებისას. თითოეული დაკავშირებული მხარის ურთიერთობის განხილვისას ყურადღება გამახვილებულია ურთიერთობის შინაარსზე და არა მხოლოდ იურიდიულ ფორმაზე.

2019 წლის 31 დეკემბრისთვის დაკავშირებულ მხარეებთან დასაფარი ნაშთები იყო შემდეგი:

ათასი ლარი	უშუალო ძირითადი საწარმო	მეკავშირე საწარმო
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	-	(192)

2018 წლის 31 დეკემბრისთვის დაკავშირებულ მხარეებთან დასაფარი ნაშთები იყო შემდეგი:

ათასი ლარი	უშუალო ძირითადი საწარმო	მეკავშირე საწარმო
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	-	(522)

2019 წლის 31 დეკემბრისთვის დაკავშირებულ მხარეებთან ხარჯის მუხლები გახლდათ შემდეგი:

ათასი ლარი	უშუალო ძირითადი საწარმო	მეკავშირე საწარმო
Other services	-	1,681

2018 წლის 31 დეკემბრისთვის დაკავშირებულ მხარეებთან ხარჯის მუხლები გახლდათ შემდეგი:

ათასი ლარი	უშუალო ძირითადი საწარმო	მეკავშირე საწარმო
Other services	279	920

ძირითადი ხელმძღვანელი პირების ანაზღაურება. კომპანიის ძირითადი ხელმძღვანელი პირებია მისი დირექტორები (აღმასრულებელი და არა-აღმასრულებელი). 2019 წლის 31 დეკემბერსა და 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლებისთვის ძირითადი ხელმძღვანელი პირების ანაზღაურება ძირითადად მოიცავდა წლიურ ხელფასსა და ბონუსებს, რაც ასახულია „საერთო და ადმინისტრაციულ ხარჯებში“ და „გაყიდვისა და დისტრიბუციის დანახარჯებში“ თანხით GEL 1,057 ათასი (2018: GEL 1,346 ათასი).

ბიზნეს გეგმა

8 ძირითადი საშუალებები

ინფორმაცია ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების ცვლილების შესახებ:

	მიწა და შენობები	დანადგარ ები და მოწყობილ ობები	საოფისე მოწყობილო ბები	კომერციუ ლი და სარეკლამო მოწყობილო ბები	სხვა	დაუმთავრე ბელი მშენებლობა და დასამონტაჟ ებელი მოწყობილო ბები	სულ
ათასი ლარი							
თვითღირებულება 2018							
წ. 1 იანვარს	16,753	84,476	1,011	31,036	2,755	100	136,131
დგროვილი ცვეთა	(4,097)	(31,453)	(910)	(20,563)	(2,291)	-	(59,314)
საბალანსო ღირებულება 2018 წ. 1 იანვარს	12,656	53,023	101	10,473	464	100	76,817
შეძენა	-	-	88	8,995	2,042	5,237	16,362
გადცემა	1,533	1,429	-	-	-	(2,962)	-
გასვლა	-	-	-	(97)	(225)	-	(322)
ცვეთის ხარჯი	(778)	(4,973)	(56)	(4,450)	(367)	-	(10,624)
საბალანსო ღირებულება 2018 წ. 31 დეკემბერს	13,411	49,479	133	14,921	1,914	2,376	82,233
თვითღირებულება 2019							
წ. 1 იანვარს	18,286	85,905	1,099	39,934	4,572	2,375	152,171
დგროვილი ცვეთა	(4,875)	(36,426)	(966)	(25,013)	(2,658)	-	(69,938)
საბალანსო ღირებულება 2019 წ. 1 იანვარს	13,411	49,479	133	14,921	1,914	2,376	82,233
შეძენა	344	230	55	10,665	890	8,111	20,295
გადცემა	377	8,712	-	-	(531)	(8,558)	-
გასვლა	-	-	-	-	(11)	-	(11)
ცვეთის ხარჯი	(807)	(5,167)	(56)	(6,094)	(694)	-	(12,818)
თვითღირებულება 2019 წ. 31 დეკემბერს	19,007	94,847	1,154	50,599	4,920	1,928	172,455
დგროვილი ცვეთა	(5,682)	(41,593)	(1,022)	(31,107)	(3,352)	-	(82,756)
საბალანსო ღირებულება 2019 წ. 31 დეკემბერს	13,325	53,254	132	19,492	1,568	1,928	89,699

2019 წლის 31 დეკემბერსა და 2018 წლის 31 დეკემბერს ძირითადი საშუალებების მთლიანი ნაშთი მესამე მხარეებთან იყო დაგირავებული ნასესხები სახსრებისა და სხვა ფინანსური ვალდებულებებისთვის.

ჩიორა ზეიწყაშვილი

ინფორმაცია მეკავშირე საწარმოებში კომპანიის ინვესტიციების საბალანსო ღირებულების ცვლილების შესახებ.

ათასი ლარი	2019	2018
	მეკავშირე საწარმო	მეკავშირე საწარმო
საბალანსო ღირებულება 1 იანვარს	3,485	3,801
წილი მეკავშირე საწარმოს ზარალში	(2,184)	(316)
საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბერს	1,301	3,485

2019 წლის 31 დეკემბერსა და 2018 წლის 31 დეკემბერს კომპანია Retail Investment LLC-ს აქციების 33.4%-ს ფლობდა, რომელიც თავის მხრივ Retail Group LLC-ის 60%-ს ფლობდა. Retail Group LLC ბაზრის ერთ-ერთი ლიდერია სწრაფად ბრუნვადი პროდუქციის სექტორში.

მეკავშირე საწარმოს შეჯამებული ფინანსური ინფორმაცია 31 დეკემბრისთვის მოცემულია ქვემოთ:

ათასი ლარი	2019	2018
მოკლევადიანი აქტივები	37,113	21,835
გრძელვადიანი აქტივები	27,158	15,240
ვალდებულებები ვალდებულებები	60,143	25,106
გრძელვადიანი ვალდებულებები	1,065	-
ამონაგები	194,526	69,372
ზარალი მიმდინარე ოპერაციებიდან	(8,906)	(3,354)
სხვა სრული შემოსავალი	-	-
სულ სრული ზარალი	(8,906)	(3,354)

ერთადერთი შემაჯერებელი სხვაობა ზემოთ მოცემულ თანხებსა და მეკავშირე საწარმოში ინვესტიციის საბალანსო ღირებულებას შორის არის მეკავშირე საწარმოში სხვა ინვესტიორების მიერ ფლობილი საკუთრების წილის ამოღება.

ქეთევან ზუიკოშვილი

10 მარაგი

ათასი ლარი	2019	2018
შესაფუთი მასალი	5,019	5,057
ნედლეული და მასალები	4,539	4,954
მზა პროდუქცია	1,688	2,783
გადასაყიდი პროდუქცია	822	1,190
დაუმთავრებელი წარმოება	768	980
სხვაობა	3,290	2,845
სულ მარაგი 31 დეკემბერს	16,126	17,809

2019 წლის 31 დეკემბერსა და 2018 წლის 31 დეკემბერს მარაგი მთლიანად დაგირავებული იყო ნასესხები თანხის მისაღებად.

2019 წელს კომპანიამ GEL 758 ათასი (2018: GEL 467 ათასი) ღირებულების მარაგი ჩამოწერა. ეს თანხა ასახულია წლის მოგება-ზარალის მუხლში „სხვა საოპერაციო ხარჯი, ნეტო“.

2019 წლის 31 დეკემბერს GEL 1,688 ათასის (2018: GEL 2,783 ათასი) ღირებულების მარაგი შეფასებულია ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებით.

11 სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება

ათასი ლარი	2019	2018
სავაჭრო დებიტორული დავალიანება	20,366	12,029
სხვა ფინანსური * დებიტორული დავალიანება	516	740
შემცირებული საკრედიტო ზარალის ანარიცხით	(2,810)	(1,364)
სულ ფინანსური აქტივები* სავაჭრო და სხვა დებიტორულ დავალიანებებში	18,072	11,405
სხვა დებიტორული დავალიანება	13	16
გადახდილი ავანსი	5,573	5,804
შემცირებული გაუფასურების ანარიცხით	(110)	(110)
სავაჭრო და სხვა დებიტორულ დავალიანებები 31 დეკემბერს	23,548	17,115

* ფინანსური აქტივები არის აქტივები, რომლებზეც ვრცელდება ფასს 7-ის, ფინანსური ინსტრუმენტები: განმარტებითი შენიშვნები, მოქმედების სფერო.

ქეთევან ჭეიფაშვილი

11 სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები (გაგრძელება)

2019 წლის 31 დეკემბერსა და 2018 წლის 31 დეკემბერს სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებების ნაშთი მთლიანად დაგირავებული იყო ნასესხები თანხის მისაღებად.

სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები GEL 861 ათასის (2018: GEL 452 ათასი) ოდენობით, საკრედიტო ზარალის ანარიცხების გარეშე, გამოსახულია უცხოურ ვალუტაში, ძირითადად აშშ დოლარში.

კომპანია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებისათვის ფასს 9-ის გამარტივებულ მიდგომას იყენებს, რომელიც გულისხმობს დაფარვის ვადის განმავლობაში მოსალოდნელი ზარალის ანარიცხს ყველა სავაჭრო დებიტორული დავალიანებისთვის.

კომპანიის სავაჭრო დებიტორული დავალიანების მთლიანი ნაშთი შედგება ადგილობრივი და ექსპორტის საბითუმო მომხმარებლების დებიტორული დავალიანებებისგან, რომელთა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება ინდივიდუალურად ხორციელდება. ხელმძღვანელობა ანაზღაურებად თანხას გამოითვლის, როგორც მომხმარებლებისგან მოსალოდნელი სამომავლო ფულადი ნაკადების (მომხმარებლების შესახებ ყველაზე შესაფერისი, უახლესი ინფორმაციის საფუძველზე) წმინდა ახლანდელ ღირებულებას და მას ადარებს დებიტორული დავალიანების ნაშთს წლის ბოლოს. თუ ანაზღაურებადი თანხა ნაკლებია დებიტორული დავალიანების თანხაზე, მაშინ კომპანია მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს აღიარებს სხვაობის თანხით. ინდივიდუალური შეფასებისთვის ითვალისწინებენ ინდივიდუალური მომხმარებლის პერსპექტივას და ასევე სექტორს, სადაც იგი ოპერირებს.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ახსნილია წლიური პერიოდის დასაწყისსა და დასასრულს შორის სავაჭრო დებიტორული დავალიანებებისთვის საკრედიტო ზარალის ანარიცხის ცვლილებები გამარტივებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) მოდელით:

ათასი ლარი	2019	2018
საკრედიტო ზარალის ანარიცხი სავაჭრო დებიტორული დავალიანებებისთვის 1 იანვარს	(1,364)	(1,041)
ცვლილება წლის განმავლობაში	(1,446)	(323)
საკრედიტო ზარალის ანარიცხი სავაჭრო დებიტორული დავალიანებებისთვის 31 დეკემბერს	(2,810)	(1,364)

12 ფული და ფულის ეკვივალენტები

ათასი ლარი	2019	2018
მოთხოვნამდე საბანკო ნაშთები	652	8,483
სულ ფული და ფულის ეკვივალენტები 31 დეკემბერს	652	8,483

ფული და ფულის ეკვივალენტები განთავსებულია ს.ს. თიბისი ბანკში, რომელსაც სარეიტინგო კომპანია Fitch Ratings-ის მიხედვით BB- რეიტინგი აქვს.

ქეთევან ჭეიშვილი

13 სააქციო კაპიტალი

2011 წლის სექტემბერში აქციონერთა საერთო კრებამ გადაწყვიტა GEL 1 ნომინალური ღირებულების 70,769,900 ჩვეულებრივი აქციის გამოშვება. ამ გადაწყვეტილების მიხედვით თითოეულ აქციონერს უნდა განეხორციელებინა შენატანი (ფულადი ან არაფულადი) სამ-წლიანი პერიოდის განმავლობაში, ამ პერიოდის განუსაზღვრელი ვადით გახანგრძლივების ოფციონით.

2016 წლის 20 დეკემბრის აქციონერთა კრების მიერ კომპანიის სააქციო კაპიტალი განისაზღვრა GEL 56,519,789-ით, ამ თარიღით კომპანიის GEL 1 ნომინალური ღირებულების, სრულად გადახდილი 56,519,789 ჩვეულებრივი აქციის საფუძველზე.

ქართული ლარი	ჩვეულებრივი აქციები 2019	2018
დამტკიცებული აქციები	56,519,789	56,519,789
ნომინალური ღირებულება	1	1
გამოშვებული და სრულად გადახდილი 1 იანვრისთვის	56,519,789	56,519,789
სულ სააქციო კაპიტალი 31 დეკემბერს	56,519,789	56,519,789

14 ნასესხები თანხები

ათასი ლარი	2019	2018
ბანკის ოვერდრაფტი	920	880
ვადიანი სესხები	17,134	17,990
ობლიგაციები	24,889	24,826
სხვა ფინანსური ვალდებულებები*	11,989	10,838
სულ ნასესხები სახსრები	54,932	54,534

*სხვა ფინანსური ვალდებულებები წარმოადგენს კომპანიის ფინანსურ ვალდებულებებს, რომლებიც გადასახდელია საწარმოო დანადგარებისთვის, რომლებიც შეძენილ იქნა გადავადებული გადახდით, რომელსაც წლიური 5% საპროცენტო განაკვეთი ერიცხება.

კომპანიის ნასესხები თანხები შემდეგ ვალუტებშია დენომინირებული:

ათასი ლარი	2019	2018
ნასესხები თანხები, დენომინირებული:		
- ქართულ ლარში	24,889	24,829
- აშშ დოლარში	512	203
- ევროში	29,531	29,502
სულ ნასესხები თანხები 31 დეკემბერს	54,932	54,534

საბანკო სესხების დაფარვის ვადაა 2023 წელი და საშუალო კუპონია წლიური 5% (2018: 5% წლიური).

ბიზნესი

14 ნასესხები თანხები (გაგრძელება)

2018 წლის 21 დეკემბერს კომპანიამ გამოუშვა GEL 25,000,000-ის ოდენობის, 4% + საქართველოს ეროვნული ბანკის რეფინანსირების განაკვეთის ობლიგაციები თავისი არსებული ნასესხები თანხების რეფინანსირებისა და გაფართოებისთვის. ამ ობლიგაციების გადახდის თარიღია 2023 წლის 21 დეკემბერი.

კომპანიის ნასესხები სახსრების საპროცენტო განაკვეთის ცვალებადობის რისკის შესახებ ინფორმაცია მოცემულია 23-ე განმარტებით შენიშვნაშ.

ძირითადი საშუალებები, მარაგი და სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები დაგირავებულია ნასესხები სახსრებისა და სხვა ფინანსური ვალდებულებებისთვის. იხილეთ შენიშვნები 8, 10 და 11.

ნასესხები თანხების შეთანხმებების მიხედვით კომპანიამ გარკვეული პირობები უნდა დააკმაყოფილოს. მათგან ზოგიერთი პირობის დაუკმაყოფილებლობამ შეიძლება გამოიწვიოს დეფოლტი, რამაც შეიძლება შესაბამის გამსესხებლებს მისცეს სესხების ნაადრევად დაფარვის მოთხოვნის უფლებამოსილება.

2019 წლის 31 დეკემბრისთვის კომპანიას დარღვეული ჰქონდა თავისი ვადიანი სესხების პირობები. თუმცა, ხელმძღვანელობამ კრედიტორებისგან წლის დასრულებამდე მოიპოვა წერილები, სადაც ისინი უარს ამბობენ ვადაგადაცილებული სესხის თანხების დაჩქარებულად დაფარვის მოთხოვნაზე. ამგვარად, ვადიანი სესხები კლასიფიცირებულია როგორც მოკლევადიან და გრძელვადიან სესხებად თავდაპირველი გადახდის გრაფიკების შესაბამისად.

არსებული ნასესხები სახსრების რეალური ღირებულება მათი საბალანსო ღირებულების ტოლია, რადგან დისკონტირება მნიშვნელოვანი არ არის. რეალური ღირებულებები ეფუძნება ფულად ნაკადებს, დისკონტირებულს საბაზრო განაკვეთით და რეალური ღირებულების იერარქიაში მე-2 დონეზე არიან.

ნეტო ვალის შეჯერება. ქვემოთ ცხრილში მოცემულია ნეტო ვალის ანალიზი და კომპანიის ვალდებულებების ცვლილებები საფინანსო საქმიანობის შედეგად თითოეულ წარდგენილ პერიოდში:

ათასი ლარი

ვალდებულებები საფინანსო საქმიანობიდან 2018 წ. 1 იანვარს	39,386
ფულადი ნაკადები, გადახდილი პროცენტის გარდა	15,923
პროცენტის დარიცხვა	2,701
პროცენტის გადახდა	(3,187)
ძირითადი საშუალებების შეძენა	1,176
სავალუტო შესწორებები	(481)
ვალდებულებები საფინანსო საქმიანობიდან 2018 წ. 31 დეკემბერს	55,518
ფულადი ნაკადები, გადახდილი პროცენტის გარდა	(6,397)
პროცენტის დარიცხვა	4,276
პროცენტის გადახდა	(4,158)
ძირითადი საშუალებების შეძენა	4,219
სავალუტო შესწორებები	1,473
ვალდებულებები საფინანსო საქმიანობიდან 2018 წ. 31 დეკემბერს	54,931

ქეთევან ჭეიშთაძე

15 სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება

ათასი ლარი	2019	2018
სულ კრედიტორული დავალიანება	9,655	7,551
ვალდებულებები შეძენილი ძირითადი საშუალებებისთვის	2,778	2,557
სხვა	38	145
სულ ფინანსური კრედიტორული დავალიანებები სავაჭრო და სხვა კრედიტორულ დავალიანებებში, ამორტიზებული ღირებულებით		
მიღებული ავანსი	565	172
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებები 31 დეკემბერს	13,036	10,425

16 ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

კომპანია ამონაგებს იღებს საქონლისა და მომსახურების დროთა განმავლობაში და დროის მომენტში გადაცემით შემდეგი ძირითადი პროდუქციის ხაზების მიხედვით:

ათასი ლარი	2019	2018
ამონაგები ლუდისა და არა-ალკოჰოლური სასმელების გაყიდვიდან, რომელიც დროის მომენტში აღიარდება	83,128	86,534
ამონაგები ბოთლებში ჩამოსხმის მომსახურებიდან, რომელიც დროთა განმავლობაში აღიარდება	673	1,300
სულ ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	83,801	87,834

ლუდისა და არა-ალკოჰოლური სასმელების გაყიდვიდან ამონაგები მიიღება ადგილობრივი და საექსპორტო საბითუმო მომხმარებლებისგან. 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებულ წელს წარმოქმნილი ამონაგების ადგილობრივ და საექსპორტო მომხმარებლებზე განაწილება გახლდათ 93% და 7%, შესაბამისად (2018: ადგილობრივი გაყიდვები - 86% და ექსპორტი - 14%).

17 რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულება

ათასი ლარი	2019	2018
საწარმოო მასალების დანახარჯები	39,196	38,270
მზა პროდუქციაზე განაწილებული ზედნადები ხარჯები	5,277	7,720
მომუშავეთა გასამრგელოების ხარჯი	2,569	2,418
ძირითადი საშუალებების ცვეთა	1,342	1,320
სულ რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულება	48,384	49,728

ჩიკან ჭეიშვილი

18 გაყიდვისა და ადმინისტრაციული დანახარჯები

ათასი ლარი	2019	2018
ძირითადი საშუალებების ცვეთა	5,989	4,380
რეკლამისა და მარკეტინგის ხარჯები	4,764	5,898
დისტრიბუციის ხარჯები	2,614	3,317
როიალტი	2,032	1,446
მომუშავეთა გასამრეგელოების ხარჯი	1,547	1,472
სულ გაყიდვისა და ადმინისტრაციული დანახარჯები	16,946	16,513

19 საერთო და ადმინისტრაციული დანახარჯები

ათასი ლარი	2019	2018
მომუშავეთა გასამრეგელოების ხარჯი	4,584	4,148
ძირითადი საშუალებების ცვეთა	1,305	928
საგადასახადო ხარჯი, მოგების გადასახადის გარდა	971	892
წარმომადგენლობითი და სამივლინებო ხარჯები	521	316
პროფესიული მომსახურება*	440	359
დაზღვევის ხარჯები	238	203
საოფისე ხარჯები	214	704
ბანკის ხარჯები	142	216
სხვა	904	882
სულ საერთო და ადმინისტრაციული დანახარჯები	9,319	8,648

*პროფესიული მომსახურება მოიცავს GEL 62 ათასს (2018: GEL 56 ათასი), საზღაური 2019 წელს აუდიტორის/აუდიტის ფირმის მიერ „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად გაწეული აუდიტისა და სხვა პროფესიული მომსახურებისთვის.

20 სხვა საოპერაციო ხარჯები, ნეტო

ათასი ლარი	2019	2018
ძირითადი საშუალებების ცვეთა	4,226	3,870
სხვა (შემოსავალი)/ხარჯები, ნეტო	(1,532)	(1,131)
სულ საოპერაციო ხარჯები, ნეტო	2,694	2,739

2019 და 2018 წლებში კომპანიის საწარმოო დანადგარები სრული დატვირთვით არ მუშაობდა, რამაც წარმოქმნა გაუნაწილებელი ცვეთა და სხვა ზედნადები ხარჯები. გაუნაწილებელი ცვეთის ხარჯი მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებაში აღიარდა „სხვა საოპერაციო ხარჯის, ნეტო“ მეშვეობით.

ბიზნეს გეგმა

21 ფინანსური დანახარჯები, ნეტო

ათასი ლარი	2019	2018
საპროცენტო ხარჯი	4,276	2,701
სავალუტო ზარალი ნასესხები სახსრებიდან, შემცირებული შემოსულობებით	2,313	(491)
სულ ფინანსური დანახარჯები	6,589	2,210
საპროცენტო შემოსავალი ფულადი სახსრების მართვის მიზნებისთვის ფლობილი ფინანსური აქტივებიდან: - ამორტიზებული ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები	(49)	(14)
სულ ფინანსური შემოსავალი	(49)	(14)
სულ ფინანსური დანახარჯები, ნეტო, აღიარებული მოგება-ზარალში	6,540	2,196

2019 წელს ხელმძღვანელობამ სხვა ფინანსური ვალდებულებების კრედიტორებთან დაასრულა მოლაპარაკებები გადახდის პირობებზე, რამაც გამოიწვია ფინანსური ვალდებულებების მოდიფიცირება და GEL 219 ათასი შემოსულობა აღიარდა მოგებისა და ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშების საპროცენტო ხარჯში.

22 გაუთვალისწინებელი მოვლენები და ვალდებულებები

საგადასახადო კანონმდებლობა. საქართველოს საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხასიათდება კანონმდებლობის ხშირი ცვლილებებით, ახალი ოფიციალური დოკუმენტების გამოცემითა და სასამართლო გადაწყვეტილებებით, რომლებიც ხშირ შემთხვევაში გარკვევით ჩამოყალიბებული არ არის, წინააღმდეგობრივია და სხვადასხვაგვარ ინტერპრეტაციას ექვემდებარება სხვადასხვა საგადასახადო ორგანოს მიერ. გადასახადების მიმოხილვასა და მოკვლევას მრავალი სახელმწიფო ორგანო ახორციელებს, რომელთაც გააჩნიათ მკაცრი საურავებისა და საპროცენტო ხარჯის დაკისრების უფლებამოსილება. საგადასახადო წელი საგადასახადო ორგანოს მიერ ინსპექტირებისთვის ღიად რჩება მომდევნო სამი კალენდარული წლის განმავლობაში, თუმცა, გარკვეულ გარემოებებში საგადასახადო წელი უფრო ხანგრძლივი პერიოდითაც რჩება ღია.

აღნიშნულმა გარემოებებმა შეიძლება საქართველოში წარმოქმნას საგადასახადო რისკები, რომელიც მნიშვნელოვნად მაღალია, ვიდრე მრავალ სხვა ქვეყანაში. ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ საგადასახადო ვალდებულებები სათანადოდ ასახა შესაბამისი ქართული საგადასახადო კანონმდებლობის, გამოცემული ოფიციალური დოკუმენტებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტაციის საფუძველზე. თუმცა, შესაბამისი ორგანოების ინტერპრეტაციები შეიძლება განსხვავებული აღმოჩნდეს და საგადასახადო ორგანოების მიერ თავისი ინტერპრეტაციების აღსრულებაში წარმატების მიღწევის შემთხვევაში მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინონ წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ბიკაშ ტყეშელაშვილი

22 გაუთვალისწინებელი მოვლენები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

გარემოსდაცვითი საკითხები. საქართველოში გარემოსდაცვითი რეგულირების აღსრულება ვითარდება და მთავრობის უფლებამოსილება აღსრულებაზე მუდმივად გადაისინჯება. კომპანია პერიოდულად ახორციელებს თავისი მოვალეობების შეფასებას გარემოსდაცვითი რეგულირების ფარგლებში. მოვალეობების განსაზღვრისთანავე ხდება მათი აღიარება. პოტენციური ვალდებულებების, რომლებიც შეიძლება წარმოიქმნან არსებული რეგულირების, სამოქალაქო საქმეზე სასამართლო პროცესის ან კანონმდებლობის ცვლილების შედეგად, შეფასება შეუძლებელია, მაგრამ შეიძლება არსებითი იყოს. არსებულ აღსრულების პირობებში და არსებული კანონმდებლობის გათვალისწინებით ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ არ არსებობს რაიმე მნიშვნელოვანი ვალდებულებები გარემოზე ზიანის მიყენებისათვის.

პირობების შესრულება. კომპანიამ გარკვეული პირობები უნდა დააკმაყოფილოს, ძირითადად მის ნასესხებ თანხებთან დაკავშირებით. მსგავსი პირობების შეუსრულებლობამ შეიძლება უარყოფითი შედეგი მოუტანოს კომპანიას. კომპანია აღნიშნულ პირობებს აკმაყოფილებდა 2018 წლის 31 დეკემბრისა და 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის, გარდა იმ პირობებისა, რომლებიც განხილულია შენიშვნაში 14.

23 ფინანსური რისკის მართვა

კომპანიაში რისკის მართვის ფუნქციის შესრულება ხორციელდება ფინანსურ რისკებთან, საოპერაციო რისკებთან და იურიდიულ რისკებთან მიმართებით. ფინანსური რისკი მოიცავს საბაზრო რისკს (სავალუტო რისკის, საპროცენტო რისკის და სხვა ფასის რისკის ჩათვლით), საკრედიტო რისკსა და ლიკვიდობის რისკს. ფინანსური რისკის მართვის ქვედანაყოფის ძირითადი მიზანია რისკის ზღვრების დადგენა და შემდეგ იმის უზრუნველყოფა, რომ რისკები აღნიშნულ ზღვრებში დარჩეს. საოპერაციო და იურიდიული რისკების მართვის ქვედანაყოფების მიზანია იმის უზრუნველყოფა რომ სათანადოდ ფუნქციონირებდეს შიდა პოლიტიკა და პროცედურები, რათა მინიმუმამდე შემცირდეს საოპერაციო და იურიდიული რისკები.

საკრედიტო რისკი. კომპანიას აქვს საკრედიტო რისკი, რომელიც წარმოადგენს რისკს, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ერთ-ერთი მხარე გამოიწვევს ფინანსურ ზარალს მეორე მხარისათვის, თავისი მოვალეობის შეუსრულებლობით.

საკრედიტო რისკი წარმოიქმნება კომპანიის მიერ პარტნიორებთან სესხებისა და სხვა ოპერაციებით, რომლებიც წარმოქმნიან ფინანსურ აქტივებსა და ბალანსგარეშე, კრედიტთან დაკავშირებული მოვალეობებს.

კომპანიის მაქსიმალური საკრედიტო რისკი ასახულია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მოცემულ ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებებში. ხოლო გაცემული ფინანსური გარანტიების, კრედიტის გაგრძელების მოვალეობების, აუთენსიკელი საკრედიტო ხაზებისა და საექსპორტო / იმპორტის აკრედიტივებისთვის მაქსიმალური საკრედიტო რისკი არის ვალდებულების თანხა.

ბიუჯეტის დირექტორი

23 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

კომპანიის მაქსიმალური საკრედიტო რისკი აქტივების ჯგუფების მიხედვით:

ათასი ლარი	2019	2018
ფული და ფულის ეკვივალენტები (შენიშვნა 12)	652	8,483
სვაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები (შენიშვნა 11)	18,072	11,405
სულ ფინანსური აქტივები	18,724	19,888

საკრედიტო რისკის მართვა. საკრედიტო რისკი კომპანიის სამეურნეო საქმიანობის ერთ-ერთი უდიდესი რისკია; ამიტომ, ხელმძღვანელობა ფრთხილად მართავს საკრედიტო რისკს.

რისკის მართვის მიზნებისთვის საკრედიტო რისკის შეფასება რთულია და მოიცავს მოდელების გამოყენებას, რადგან რისკი იცვლება საბაზრო პირობების, მოსალოდნელი ფულადი ნაკადებისა და დროის გასვლის მიხედვით. აქტივების პორტფელის საკრედიტო რისკის შეფასება მოიცავს დეფოლტის დადგომის ალბათობის დამატებით შეფასებებს, დაკავშირებულ ზარალის კოეფიციენტებსა და პარტნიორების დეფოლტის კორელაციებს.

ზღვრები. კომპანია თავისი საკრედიტო რისკის სტრუქტურას ქმნის ინდივიდუალურ მომხმარებლებთან მიმართებით რისკის მაქსიმალური მისაღები ზღვრების დადგენით. საკრედიტო რისკის ზღვრები რეგულარულად გადაიხიწება და მტკიცდება ხელმძღვანელობის მიერ. მსგავსი რისკების მონიტორინგო რეგულვურ საფუძველზე ხორციელდება და წლიურ ან უფრო ხშირ მიმოხილვას ექვემდებარება.

კომპანიის სვაჭრო დებიტორული დავალიანებები შედგება ადგილობრივი და ექსპორტის საბითუმო მომხმარებლებისგან. საკრედიტო რისკი ინდივიდუალურ საფუძველზე ფასდება და მისი მართვა შემდეგნაირად ხორციელდება:

ადგილობრივი მომხმარებლები: კომპანიის ხელმძღვანელობა მიმოიხილავს ინდივიდუალური მომხმარებლის ამჟამინდელი საქმიანობის შედეგებსა და სამომავლო გეგმებს და ზღვრებს ამტკიცებს ბიზნესის მოდელის საფუძველზე. ადგილობრივი მომხმარებლების დებიტორული დავალიანებები უზრუნველყოფილია საბანკო გარანტიებით, რომლებიც ყოველწლიურად განახლდება.

ექსპორტის მომხმარებლები: საექსპორტო გაყიდვები უზრუნველყოფილია საბანკო გარანტიებით ან წინასწარი გადახდით ხორციელდება.

ფული და ფულის ეკვივალენტები განთავსებულია საქართველოს საუკეთესო ბანკში და კრედიტის ხარისხის მონიტორინგი რეგულარულად ხორციელდება საკრედიტო რეიტინგის განმსაზღვრელი დამოუკიდებელი კომპანიის, Fitch Ratings-ის მიერ მოწოდებული ინფორმაციის მიხედვით (შენიშვნა 12).

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) შეფასება. ECL არის ალბათობით შეწონილი სამომავლო ფულის უკმარობების დისკონტირებული ღირებულება (ანუ, საკრედიტო ზარალის შეწონილი საშუალო, სადაც შესაბამისი დეფოლტის რისკები გამოიყენება შეწონვისთვის). ECL-ის შეფასება მიუყვებოდა და განისაზღვრება შესაძლო შედეგების სპექტრის შეფასებით. ECL-ის შეფასება ემყარება კომპანიის მიერ გამოყენებულ ოთხ კომპონენტს: დეფოლტის ალბათობა ("PD"), რისკი დეფოლტისას ("EAD"), ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში ("LGD") და დისკონტირების განაკვეთი.

ქეთევან ჭეიშყაძე

EAD არის შეფასებული რისკი სამომავლო დეფოლტის თარიღით, სადაც გათვალისწინებულია რისკის მოსალოდნელი ცვლილებები საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ, მათ შორის ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდა, ასევე დამტკიცებული სასესხო ხაზიდან თანხის მოსალოდნელი ათვისება. PD არის დეფოლტის დადგომის ალბათობის შეფასება მოცემულ დროის პერიოდში. LGD არის დეფოლტისას წარმოქმნილი ზარალის შეფასება. ის ემყარება სხვაობას გადასახდელ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებსა და იმ ნაკადებს შორის, რომლებსაც მოსალოდნელია, რომ გამსესხებელი მიიღებს, მათ შორის ნებისმიერი გიროდან. საზოგადოდ, ის გამოისახება, როგორც EAD-ის პროცენტი. მოსალოდნელი ზარალი დისკონტირდება ახლანდელ ღირებულებამდე საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის. დისკონტირების განაკვეთი წარმოადგენს ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთს ("EIR") მოცემული ფინანსური ინსტრუმენტისთვის ან მის მიახლოებულ მნიშვნელობას.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი მოდელირდება ინსტრუმენტის მომსახურების ვადის განმავლობაში. მომსახურების ვადა ტოლია სავალო ინსტრუმენტების დაფარვამდე დარჩენილი სახელშეკრულებო პერიოდისა, შესწორებული მოსალოდნელი ავანასის გადახდებით, თუ ასეთი არსებობს.

ხელმძღვანელობა ახორციელებს მომსახურების ვადის ECL-ის მოდელირებას, ანუ იმ ზარალის მოდელირებას, რომელიც წარმოიქმნება ყველა შესაძლო დეფოლტის მოვლენის შედეგად ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილი მომსახურების ვადის განმავლობაში.

კომპანია ECL-ის შეფასებას ახორციელებს ინდივიდუალურ საფუძველზე. კომპანიის დებიტორული დავალიანებები მოიცავს დებიტორულ დავალიანებებს, რომლებიც წარმოიქმნება ადგილობრივ და ექსპორტის საბითუმო მომხმარებლებზე გაყიდვებიდან. ECL-ის ინდივიდუალურ საფუძველზე შეფასება ხორციელდება სხვადასხვა შესაძლო შედეგებისთვის საკრედიტო ზარალის შეფასებების თითოეული შედეგის ალბათობით შეწონვით. კომპანია განსაზღვრავს სულ მცირე ორ შესაძლო შედეგს თითოეული შეფასებული ნაშთისთვის, ერთ-ერთი მათგანს მივყავართ საკრედიტო ზარალამდე, თუნდაც მსგავსი სცენარის ალბათობა ძალიან დაბალი იყოს. ინდივიდუალური შეფასება ძირითადად ეფუძნება კომპანიის გამოცდილი ხელმძღვანელობის განსჯას. განსჯის ტესტირება რეგულარულად ხორციელდება, რათა შემცირდეს სხვაობა შეფასებებსა და ფაქტობრივ ზარალს შორის.

საზოგადოდ, ECL არის შემდეგი საკრედიტო რისკის პარამეტრების ნამრავლების ჯამი: EAD, PD და LGD, რომლებიც ზემოთ არის ახსნილი, და ახლანდელ ღირებულებამდე დისკონტირდება მოცემული ინსტრუმენტის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. აღნიშნული სამი კომპონენტი ერთად მრავლდება და შესწორდება გადარჩენის ალბათობით (ანუ თანხა დაიფარა ან დეფოლტს ჰქონდა ადგილი წინა თვეში). ამგვარად, ფაქტობრივად ECL გამოითვლება თითოეული სამომავლო პერიოდისთვის, რომელიც შემდეგ დისკონტირდება საანგარიშგებო თარიღამდე და ჯამდება. ECL-ის გამოთვლებში გამოყენებული დისკონტირების განაკვეთი არის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ან მისი მიახლოებითი მნიშვნელობა.

გარე რეიტინგების საფუძველზე შეფასების პრინციპები. გარკვეულ რისკებს გააჩნია გარე საკრედიტო რისკის რეიტინგები და ისინი გამოიყენება შესაბამისი სარეიტინგო სააგენტოების მიერ გამოყენებული დეფოლტისა და გადარჩენის სტატისტიკური მონაცემებიდან საკრედიტო რისკის პარამეტრების - PD და LGD - შესაფასებლად. ეს მიდგომა გამოიყენება ფულისა და ფულის ეკვივალენტების მიმართ.

კომპანია რეგულარულად მიმოიხილავს თავის მეთოდოლოგიას და დაშვებებს, რათა შეამციროს სხვაობა შეფასებებსა და ფაქტობრივ საკრედიტო ზარალს შორის. მსგავსი ტესტირება სულ მცირე წელიწადში ერთხელ მაინც ტარდება.

ECL-ის შეფასების მეთოდოლოგიის ტესტირების შედეგების შესახებ ინფორმაცია მიეწოდება ხელმძღვანელობას და უფლებამოსილი პირების მიერ განხილვის შემდეგ დამატებითი ზომები მიიღება მოდელისა და დაშვებების დასახევენად.

ქეთევან ჭიჭიშვილი

23 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

საბაზრო რისკი. კომპანიას გააჩნია საბაზრო რისკები. საბაზრო რისკი წარმოიქმნება ღია პოზიციებიდან (ა) უცხოურ ვალუტასთან, (ბ) საპროცენტო განაკვეთებთან და (გ) წილობრივ პროდუქტებთან (რომელთაგან ყველას აქვს საბაზრო ცვლილებების საერთო და სპეციფიკური რისკები), მიმართებით. ხელმძღვანელობა ადგენს რისკის ზღვრებს, რომლის მიღებაც შესაძლებელია, რის მონიტორინგსაც ყოველდღიურად ახორციელებს. თუმცა, ამ მიდგომის გამოყენება არ უზრუნველყოფს ზარალის თავიდან აცილებას ამ ზღვრების მიღმა, უფრო მნიშვნელოვანი საბაზრო ცვლილებების შემთხვევაში.

სავალუტო რისკი. სავალუტო რისკი არის რისკი, რომ კომპანიის ფინანსურ შედეგებზე უარყოფით გავლენას მოახდენს სავალუტო კურსის ცვლილებები. კომპანია გარკვეულ ოპერაციებს უცხოურ ვალუტებში ახორციელებს. კომპანია წარმოებულებს არ იყენებს სავალუტო რისკის მართვისთვის, იმავდროულად კომპანიის ხელმძღვანელობა ცდილობს მსგავსი რისკის შემცირებას უცხოურ ვალუტაში ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების ერთი და იმავე დონეზე მართვით.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია კომპანიის სავალუტო რისკი საანგარიშგებო პერიოდების ბოლოს:

ათასი ლარი	2019 წ. 31 დეკემბერი			2018 წ. 31 დეკემბერი		
	ფულადი ფინანსური აქტივები	ფულადი ფინანსური ვალდებულებები	ნეტო საბალანსო პოზიცია	ფულადი ფინანსური აქტივები	ფულადი ფინანსური ვალდებულებები	ნეტო საბალანსო პოზიცია
აშშ დოლარი	345	(1,346)	(1,001)	54	(741)	(687)
ევრო	38	(33,309)	(33,271)	202	(33,088)	(32,886)
რუსული რუბლი	35	(194)	(159)	-	-	-
სულ	418	(34,849)	(34,431)	256	(33,829)	(33,573)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია მოგება-ზარალისა და კაპიტალის სენსიტიურობა კომპანიის სამუშაო ვალუტასთან მიმართებით გაცვლითი კურსების გონივრულად შესაძლო ცვლილებებისადმი. სხვა ცვლადების უცვლელად დატოვების პირობებში:

ათასი ლარი	2019 წ. 31 დეკემბერი გავლენა მოგება- ზარალზე	2018 წ. 31 დეკემბერი გავლენა მოგება- ზარალზე
აშშ დოლარის გამყარება 10%-ით (2018: გამყარება 10%-ით)	(100)	(69)
ევროს გამყარება 10%-ით (2018: გამყარება 10%-ით)	(3,327)	(3,289)
სულ	(3,427)	(3,358)

რისკი გამოთვლილ იქნა მხოლოდ ფულადი ნაშთებისთვის, რომლებიც დენომინირებულია კომპანიის სამუშაო ვალუტისგან განსხვავებულ ვალუტაში.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი. საპროცენტო განაკვეთის რისკი არის რისკი, რომ მერყევი საპროცენტო განაკვეთები უარყოფით გავლენას მოახდენენ კომპანიის ფინანსურ შედეგებზე. კომპანია წარმოებულებს არ იყენებს საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვისთვის, თუმცა ბანკთან გაფორმებული შეთანხმებები არ იძლევა საპროცენტო განაკვეთების ცალმხრივად გაზრდის საშუალებას. კომპანია რამდენიმე ფინანსურ ინსტიტუტთან მუშაობს რისკის შერბილებისთვის.

კომპანიის ცვალებადგანაკვეთებიანი ფინანსური ინსტრუმენტები მოიცავდა მხოლოდ ნასესხებ თანხებს (საპროცენტო განაკვეთი ფიქსირებულია სხვა ფინანსურ ვალდებულებებზე, მაშასადამე, საპროცენტო განაკვეთის რისკი შერბილებულია მათთან მიმართებით).

ქეთევან ჭყეიშვილი

23 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია ინფორმაცია კომპანიის სენსიტიურობაზე განაკვეთის 1%-ით მერყეობაზე. ანალიზი ჩატარდა ნასესხებ სახსრებზე დაშვების საფუძველზე, რომ საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს დასაფარი ვალდებულების თანხა დასაფარი იყო მთელი წლის განმავლობაში.

ათასი ლარი	2019 წ. 31 დეკემბერი	2018 წ. 31 დეკემბერი
	გავლენა მოგებაზე ან (ზარალზე)	გავლენა მოგებაზე ან (ზარალზე)
ობლიგაციები და ვადიანი სესხები	(399)	(428)
სულ	(399)	(428)

სენსიტიურობის ანალიზის შეზღუდვები. ზემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია ძირითადი დაშვების ცვლილების ეფექტი, სხვა დაშვებების უცვლელად დატოვების პირობებში. რეალურად კორელაცია არსებობს დაშვებებსა და სხვა ფაქტორებს შორის.

აღსანიშნავია ასევე, რომ ეს სენსიტიურობები არაწრფივია და დიდი ან მცირე გავლენის ინტერპოლაცია ან ექსტრაპოლაცია არ შეიძლება. სენსიტიურობის ანალიზი არ ითვალისწინებს, რომ კომპანიის აქტივებისა და ვალდებულებების მართვა აქტიურად ხორციელდება.

ამასთან, კომპანიის ფინანსური მდგომარეობა შეიძლება შეიცვალოს ნებისმიერი ფაქტორივი საბაზრო ცვლილების მოხდენისას. ზემოთ მოცემული სენსიტიურობის ანალიზის სხვა შეზღუდვები მოიცავს ჰიპოთეტიკური ბაზრის ცვლილებებს, რათა მოხდეს პოტენციური რისკის დემონსტრირება, რომელიც წარმოადგენს მხოლოდ კომპანიის შეხედულებას ბაზრის შესაძლო, ახლო მომავლის ცვლილებებზე, რომელთა სარწმუნოდ წინასწარ განჭვრეტა შეუძლებელია; ასევე, გაკეთებულია დაშვება, რომ ყველა საპროცენტო განაკვეთი იდენტურად იცვლება.

ლიკვიდობის რისკი. ლიკვიდობის რისკი არის რისკი, რომ კომპანიას პრობლემები ექნება ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული მოვალეობების შესრულებაში. კომპანიას ყოველდღიურად ესაჭიროება თავისი ხელმისაწვდომი ფულადი სახსრების რესურსები, ლიკვიდობის რისკს კომპანიის ხელმძღვანელობა მართავს. ხელმძღვანელობა ახორციელებს კომპანიის ფულადი ნაკადების განმეორებითი პროგნოზების მონიტორინგს.

კომპანია ცდილობს შეინარჩუნოს სტაბილური დაფინანსების ბაზა, რომელიც ძირითადად მოიცავს ნასესხებ სახსრებს, და სავაჭრო და სხვა კრედიტორულ დავალიანებასა და ობლიგაციებს. კომპანია ინვესტიციებს ახორციელებს დივერსიფიცირებულ პორტფელში, რათა შემოსოს გაუთვალისწინებელ ლიკვიდობის მოთხოვნაზე სწრაფად და შეუფერხებლად რეაგირება. კომპანიის ლიკვიდობის პორტფელი მოიცავს მოიცავს ფულსა და ფულის ეკვივალენტებს (შენიშვნა **Error! Reference source not found.**). ხელმძღვანელობის შეფასებით შესაძლებელია ლიკვიდობის პორტფელის - ფული, საბანკო დეპოზიტები - ფულად რეალიზება გაუთვალისწინებელ ლიკვიდობის მოთხოვნაზე რეაგირებისთვის.

ხორციელდება ლიკვიდობის მონიტორინგი და ლიკვიდობის სტრესის რეგულარული ტესტირება სხვადასხვა სცენარებით, რომლებიც მოიცავს როგორც ნორმალურ, ისე უფრო მკაცრ საბაზრო პირობებს.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია ვალდებულებები მათი დარჩენილი სახელშეკრულებო დაფარვის ვადების მიხედვით 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის. დაფარვის ვადის ცხრილებში ნაჩვენებია თანხები არის სახელშეკრულებო, არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები. მსგავსი არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები განსხვავებულია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახულისგან, რადგან ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახული თანხები ეფუძნება დისკონტირებულ ფულად ნაკადებს.

თორნიკე ჯეჯელაძე

23 ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

როდესაც გადასახადელი თანხა ფიქსირებული არ არის, გამედავებული თანხა განისაზღვრება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული ვითარების გათვალისწინებით. უცხოურ ვალუტაში გადასახადელი თანხები გადაყვანილია სპოტ სავალუტო კურსით საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადის ანალიზი 2019 წლის 31 დეკემბერს:

ათასი ლარი	მოთხოვნამდე და 6 თვეზე ნაკლები	6 - 12 თვე	12 - 24 თვე	24 თვეზე მეტი	სულ
ვალდებულებები					
ბანკის ოვერდრაფტი და ვადიანი სესხები	3,106	2,186	4,372	9,849	19,513
ობლიგაციები	1,625	1,563	3,125	31,250	37,563
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	1,567	1,976	3,818	5,759	13,120
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	13,036	-	-	-	13,036
სულ სამომავლო გადახდები, პროცენტისა და ძირითადი თანხის ჩათვლით	19,334	5,725	11,315	46,858	83,232

ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადის ანალიზი 2018 წლის 31 დეკემბერს:

ათასი ლარი	მოთხოვნამდე და 6 თვეზე ნაკლები	6 - 12 თვე	12 - 24 თვე	24 თვეზე მეტი	სულ
ვალდებულებები					
ბანკის ოვერდრაფტი და ვადიანი სესხები	4,629	3,300	9,382	3,251	20,562
ობლიგაციები	1,341	1,334	5,330	30,323	38,328
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	2,302	1,782	3,627	5,639	13,350
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	9,278	-	-	-	9,278
სულ სამომავლო გადახდები, პროცენტისა და ძირითადი თანხის ჩათვლით	17,550	6,416	18,339	39,213	81,518

24 კაპიტალის მართვა

კომპანიის კაპიტალის მართვის მიზნებია დაცვა კომპანიის უნარისა, განაგრძოს მუშაობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, რათა უზრუნველყოს უკუგება აქციონერებისათვის და სარგებელი სხვა დაინტერესებული მხარეებისათვის და კაპიტალის ოპტიმალური სტრუქტურის შენარჩუნება, რათა შეამციროს კაპიტალის ღირებულება. ხელმძღვანელობა კომპანიის მთელ კაპიტალს საკუთარ კაპიტალად მიიჩნევს, როგორც ეს ნაჩვენებია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში და კაპიტალის სტრუქტურის მიმოხილვას რეგულარულად ახორციელებს.

ქეთევან ჭყიშვილი

25 რეალური ღირებულების გამჟღავნება

ფინანსური ინსტრუმენტების შეფასებული რეალური ღირებულება გამჟღავნებულია ფასს 9-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები“ და ფასს 13-ის „რეალური ღირებულების შეფასება“ მოთხოვნების შესაბამისად. რეალური ღირებულება წარმოადგენს ფასს, რომელიც მიიღებოდა აქტივის გაყიდვისას ან გადაიხდებოდა ვალდებულების გადასაცემად შეფასების თარიღით ბაზრის მონაწილეებს შორის გარიგებისას. რეალური ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა აქტიური ბაზარი. აქტიური ბაზარი გახლავთ ბაზარი, სადაც აქტივთან ან ვალდებულებასთან დაკავშირებული ოპერაციები საკმარისად ხშირად და ინტენსიურად ხორციელდება იმისათვის, რომ უზრუნველყოფილ იქნეს მიმდინარე ინფორმაცია ფასის შესახებ. რადგან კომპანიის ფინანსური ინსტრუმენტების დიდი ნაწილისთვის ადვილადხელმისაწვდომი საბაზრო ინფორმაცია არ არსებობს, რეალური ღირებულების დასადგენად აუცილებელია განსჯის გამოყენება, არსებული ეკონომიკური მდგომარეობისა და ინსტრუმენტზე მიკუთვნებად სპეციფიური რისკების გათვალისწინებით. აქ მოცემული შეფასებები შეიძლება არ იყოს ის თანხები, რომელთა მიღებას კომპანია შეძლებდა კონკრეტული ინსტრუმენტის ბაზარზე სრულად რეალიზების შედეგად.

2019 წლის 31 დეკემბრისა და 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის კომპანია შემდეგ მეთოდებსა და დაშვებებს იყენებდა თითოეული ჯგუფის ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების შეფასებისთვის, რომელთა მსგავსი ღირებულების შეფასება პრაქტიკულად მიზანშეწონილი იყო: შეფასებული რეალური ღირებულება იგივეა რაც საბალანსო ღირებულება ფულისა და ფულის ეკვივალენტების, სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანების, ბანკის ოვერდრაფტისა და იმ ვადიანი სესხებისა და სხვა ფინანსური ვალდებულებებისთვის, რომელთა დაფარვის ვადა ერთ წელში დადგება, ამ ფინანსური ინსტრუმენტების ხანმოკლე დაფარვის პერიოდის გამო. რეალური ღირებულების იერარქიაში ისინი კლასიფიცირდება, როგორც მესამე დონის რეალური ღირებულებები, რადგან დაუკვირვებადი ინფორმაცია არ გამოიყენება.

კომპანიის ვადიანი სესხებისა და იმ სხვა ფინანსური ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება, რომელთა დაფარვის ვადა ერთი წლის შემდეგ დადგება, მათი რეალური ღირებულების ასევე გონივრულ შეფასებად მიიჩნევა, რადგან ერთ წელზე ხანგრძლივი სესხების ნომინალური საპროცენტო განაკვეთები რეალური საბაზრო განაკვეთის მიზანშეწონილი მიახლოებით მნიშვნელობად მიიჩნევა იმ სესხებთან მიმართებით, რომელთაც მსგავსი საკრედიტო რისკის დონე და დაფარვის პერიოდი გააჩნია საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

მიჩნეულია, რომ სავაჭრო დებიტორული დავალიანებების საბალანსო ღირებულება მათი რეალური ღირებულების გონივრული შეფასებაა, რადგან მიიჩნევა, რომ აუნაზღაურებადი თანხების ანარიცხები გონივრული შეფასებაა დისკონტის, რომელიც საჭიროა საკრედიტო რისკის გავლენის ასახვისთვის.

ბიკან ჯეოგოჭიშვილი

26 ფინანსური ინსტრუმენტების წარდგენა შეფასების კატეგორიების მიხედვით

შეფასების მიზნებისთვის ფასს 9-ში, „ფინანსური ინსტრუმენტები“ ფინანსური ინსტრუმენტები კლასიფიცირებულია შემდეგ კატეგორიებად: (ა) მოგება-ზარალის მეშვეობით რეალური ღირებულებით შეფასებული (FVTPL) ფინანსური აქტივები; (ბ) სხვა სრული შემოსავლის მეშვეობით რეალური ღირებულებით შეფასებული (FVOCI) სავალ ინსტრუმენტები, (გ) სხვა სრული შემოსავლის მეშვეობით რეალური ღირებულებით შეფასებული (FVOCI) წილობრივი ინსტრუმენტები და (დ) ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები. მოგება-ზარალის მეშვეობით რეალური ღირებულებით შეფასებულ (FVTPL) ფინანსურ აქტივებს ორი ქვეკატეგორია აქვს: (i) აქტივები, რომელთა FVTPL-ით შეფასება სავალდებულოა და (ii) აქტივები, რომელთაც ეს კლასიფიკაცია ენიჭებათ თავდაპირველი შეფასებისას ან შემდეგ. ამასთან, ფინანსური იჯარის დებიტორული დავალიანება ცალკე კატეგორიას წარმოქმნის.

2019 წლის 31 დეკემბრისა და 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის კომპანიის ყველა ფინანსური აქტივი ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კატეგორიას მიეკუთვნებოდა და კომპანიის ყველა ფინანსური ვალდებულება ამორტიზებული ღირებულებით აისახებოდა.

27 საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ მომხდარი მოვლენები

COVID-19. 2019 წლის ბოლოს პირველი ცნობები მოვიდა ჩინეთიდან COVID-19-ის (კორონავირუსი) შესახებ. წლის ბოლოს არსებული მდგომარეობით უცნობი ვირუსის მცირერიცხოვანი შემთხვევების შესახებ ეცნობა ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციას. 2020 წლის პირველ რამდენიმე თვეში ვირუსს გლობალურად გავრცელდა და მისი უარყოფითი გავლენა გაძლიერდა. ხელმძღვანელობა ამ ვირუსს მიიჩნევს არამაკორექტირებელ, ბალანსის შედგენის შემდეგ მომხდარ მოვლენას. მართალია, წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების გამოცემის დროისთვის სიტუაცია ჯერ კიდევ არ არის გარკვეული, მაგრამ მას დღემდე მნიშვნელოვანი გავლენა არ ჰქონია კომპანიის გაყიდვებზე ან მიწოდების ჯაჭვზე. კომპანიის ხელმძღვანელობა არ მოელის მნიშვნელოვან გავლენას. ქვეყანაში არსებული მდგომარეობის გამო, რადგან საგანგებო მდგომარეობა გამოცხადდა, დაავადებათა კონტროლის ეროვნული ცენტრისა და ჯანდაცვის საერთაშორისო ორგანიზაციების მიერ მიღებული ყველა აუცილებელი, პრევენციული ზომა და მათი ყველა რეკომენდაცია გათვალისწინებულია. თუმცა, ხელმძღვანელობა გააგრძელებს პოტენციურ გავლენაზე დაკვირვებას და ყველა შესაძლო ზომას მიიღებს ნებისმიერი გავლენის შესარბილებლად.

ევროში დენომინირებული ვადიანი სესხის გადაყვანა. COVID-19-ის გამო უარყოფითად შეცვლილი მაკრო და მიკრო ეკონომიკური მაჩვენებლებზე რეაგირებისთვის კომპანიის ხელმძღვანელობამ ევროში დენომინირებული ვადიანი სესხი ქართულ ლარში გადაიყვანა სავალუტო რისკის შესარბილებლად (ლარი მნიშვნელოვნად გაუფასურდა მკაცრი იზოლაციის დროს (2020 წ. მარტი-აპრილი) ყველა ძირითად ვალუტასთან მიმართებით). ამასთან, ხელმძღვანელობამ ხელახლა აწარმოა მოლაპარაკებები გადახდის ახალი პირობების შესახებ და 2020 წლის დარჩენილი პერიოდის ხანგრძლივობის საშეღავათო პერიოდი მიიღო ძირითადი თანხის გადახდაზე.

მიღებული სესხები. კომპანიამ 2020 წლის 16 მარტს „საშუალოვადიანი“ სესხი მიიღო ს.ს. თიბისი ბანკისგან GEL 2,000 ათასის ოდენობით. სესხი გამოყენებულ იქნა საბრუნავი კაპიტალზე მოთხოვნის დასაკმაყოფილებლად.

განაკლებული საკრედიტო რეიტინგი. Scope Ratings GmbH-მა 2020 წლის მარტში განაახლა კომპანიის საკრედიტო რეიტინგი და ადრინდელი დონე „BB-“ დატოვა.

ქეთევან ჯეიუაშვილი

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული შესადარისი პერიოდის სააღრიცხვო პოლიტიკა, რომელიც შეიცვალა ფასს 16-ის, იჯარა, შედეგად, გახლდათ შემდეგი.

საოპერაციო იჯარა. როდესაც კომპანია მოიჯარეა და საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და უკუგება არ გადაეცემა კომპანიას მეიჯარის მიერ, მაშინ იჯარის მთლიანი გადახდები, იჯარის მომსახურების ვადის განმავლობაში, წრფივი მეთოდით აისახება მოცემული წლის მოგება-ზარალში. იჯარის ვადა არის შეუწყვეტადი პერიოდი, რომლისთვისაც მოიჯარემ ხელშეკრულება გააფორმა მოცემული აქტივის იჯარით გაცემაზე, იმ დამატებით ვადასთან ერთად, რომლის განმავლობაშიც მეიჯარეს ამ აქტივის იჯარით ფლობის გაგრძელების ოფციონი აქვს, შემდგომი გადახდებით, თუ გადახდების გარეშე, როდესაც საიჯარო ურთიერთობის დაწყებისას გონივრულად სარწმუნოა, რომ მეიჯარე გამოიყენებს ამ ოფციონს.

ქეთევან ტყეშელაშვილი

სანოტარო მოქმედების
რეგისტრაციის ნომერი

N200681193

სანოტარო მოქმედების
რეგისტრაციის თარიღი

10.09.2020 წ

სანოტარო მოქმედების
დასახელება

დოკუმენტის თარგმანზე დიპლომირებული მთარგმნელის
ხელმოწერის დამოწმება

ნოტარიუსი

სალომე სალუქვაძე

სანოტარო ბიუროს მისამართი

ქ. თბილისი, მერაბ ალექსიძის ქ. #13, I სართული,
კომერციული ფართი #4, 3ა

სანოტარო ბიუროს ტელეფონი

597999990

სანოტარო მოქმედების
ინდივიდუალური ნომერი

38170028986620

ორიათას ოცი წლის ათ სექტემბერს, მე, სალომე სალუქვაძე, ნოტარიუსი ქ. თბილისში, რომლის
სანოტარო ბიუროს მდებარეობს მისამართზე: ქ. თბილისი, ქ. თბილისი, მერაბ ალექსიძის ქ. #13, 1
სართული, კომერციულ ფართი #4, 3ა-ში, გამოწვევით თარგმანის ქეთევან ზეფიტაშვილის, დაბ. 09.04.1979წ.
პირადი #01018003510, პირადობის მოწმობა #111513032 /დიპლომი #AA 0067541, გაცემული ილია
ჭავჭავაძის სახელობის თბილისის ენისა და კულტურის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მიერ 2001წ./
ხელმოწერის ნამდვილობას, მის მიერ წარმოდგენილი დოკუმენტის - სს "ქართული ლუდის კომპანია"
ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი ფინანსური ანგარიშგება და
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა 2019 წლის 31 დეკემბერი, თარგმანზე. მე ნოტარიუსმა
გავაფრთხილე თარგმანი, რომ იგი პასუხს აგებს თარგმანის სისწორეზე. მან დამიდასტურა, რომ
ჯეროვნად ფლობს ინგლისურ ენას და უზრუნველყოფს თარგმანის სიზუსტეს. თარგმანი შესრულებულია
ინგლისური ენიდან ქართულ ენაზე.

გადახდილია საზღაური: "სანოტარო მოქმედებათა შესრულებისათვის საზღაურისა და
საქართველოს ნოტარიუსთა პალატისათვის დადგენილი საფასურის ოდენობების, მათი
გადახდვების წესისა და მომსახურების ვადების დამტკიცების შესახებ" საქართველოს მთავრობის
2011 წლის 29 დეკემბერს მიღებული #507-ე დადგენილების 31.3-ე მუხლის თანახმად 104.00 ლარი და
39.1. მუხლის თანახმად ელექტრონულ რეგისტრაციისათვის 2.00 ლარი. სულ გადახდილია
106 (ას ექვსი) ლარი.

ნოტარიუსი სალომე სალუქვაძე

სანოტარო მოქმედებისა და სანოტარო მოქმედების შესახებ ინფორმაციის (მისი შექმნის, შეცვლის და/ან
გაუქმების შესახებ) მიღება-გადამოწმება შეგუებულია საქართველოს ნოტარიუსთა პალატის ვებ-
გვერდზე: www.notary.ge ასევე შეგიძლიათ დაგვიკავშირდეთ ტელეფონზე: +995(32) 2 66 19 18

სს ქართული ლუდის კომპანია
მმართველობითი ანგარიშგება
2019 წელი

შინაარსი

1. საქმიანობის მიმოხილვა	3
1.1. კომპანია და საქმიანობის შედეგები	3
1.2. აქციონერთა სტრუქტურა	4
1.3. ლუდის ბაზარი.....	4
1.4. არაალკოჰოლური სასმელების ბაზარი.....	4
1.5. სამართლებრივ/მარეგულირებელი გარემო.....	5
1.6. მაკროეკონომიკური გარემო.....	5
1.7. კომპანიის სამომავლო გეგმები	6
1.8. ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები.....	6
2. კორპორაციული მართვის ანგარიშგება	7
2.1. მმართველობის ორგანოები.....	7
2.2. საერთო კრება.....	7
2.3. სამეთვალყურეო საბჭო	8
2.4. კომპანიის ხელმძღვანელობა/წარმომადგენლობა.....	10
2.5. აუდიტის კომიტეტი	10
2.6. ფინანსური ანგარიშგების შედგენის პროცესთან დაკავშირებული კონტროლები.....	10
3. არაფინანსური ანგარიშგება.....	11
3.1. საკადრო პოლიტიკა და პერსონალის მართვა	11
3.2. გარემოს დაცვა	11
3.3. ურთიერთობა მომწოდებლებთან, მომხმარებლებთან და სხვა კრედიტორებთან.....	12
3.4. სხვა მნიშვნელოვანი მოვლენები.....	12

1. საქმიანობის მიმოხილვა

1.1. კომპანია და საქმიანობის შედეგები

სს „ქართული ლუდის კომპანია“ (შემდგომში „კომპანია“, „ქარხანა“) არის ალკოჰოლური და უალკოჰოლო სასმელებს ერთ-ერთი წამყვანი მწარმოებელი საქართველოში. ქარხნის იურიდიული და ფაქტიური მისამართია მცხეთა, სოფელი საგურამო. კომპანია რეგისტრირებულია სსიპ საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს მიერ, საიდენტიფიკაციო ნომრით #404900737.

სს „ქართული ლუდის კომპანია“ დაარსდა 2011 წელს და უკვე 2012 წლის მარტში წარადგინა თავისი პროდუქცია ქართულ ბაზარზე. ქარხანა შექმნილია თანამედროვე გერმანულ და ჩეხურ ტექნოლოგიებზე დაყრდნობით და აღჭურვილია თანამედროვე ევროპული ტექნიკით.

კომპანიას აქვს დივერსიფიცირებული პორტფელი, რომელიც მოიცავს ლუდსა და უალკოჰოლო სასმელებს. ქარხანაში ხდება როგორც ადგილობრივი, ისე ლიცენზირებული ბრენდების წარმოება.

კომპანიის ძირითადი პროდუქტებია:

- ლუდის ადგილობრივი ბრენდები: „ზედაზენი“, „რავი“, „აია“ და ა.შ.;
- ლუდის ლიცენზირებული ბრენდები: „ბავარია“, „ჰოლსტენი“, „ჰარპი“, „რაგნარი“ და ა.შ.;
- ლიმონათი „ზედაზენი“ სხვადასხვა გემოთი (მსხალი, ლიმონი, ტარხუნა და ა.შ.);
- ნატურალური წვენი „ჩერო“-ს სხვადასხვა სახეობა (ფორთოხალი მანდარინით, ალუბალი, ბროწეული და ა.შ.);
- RC კოლა (კოლას ტიპის სასმელი);
- ენერგეტიკული სასმელები („რედ რეინი“, „უაილდერი“, „დინო“);
- ცივი ჩაი სხვადასხვა არომატით.

კომპანიის პროდუქცია იყიდება მთელი საქართველოს მასშტაბით ქსელურ და უბნის/ტრადიციულ მაღაზიებში, რესტორნებსა და კაფეებში. კომპანიის პროდუქციის დისტრიბუცია ხორციელდება სხვადასხვა სადისტრიბუციო ფორმების საშუალებით.

გაზრდილმა კონკურენციამ, რაც გამოწვეულია ბაზარზე ახალი დიდი მოთამაშის შესმოსვლით და ქსელური სავაჭრო ობიექტების ზრდამ ნეგატიური გავლენა იქონია ბიზნესის მომგებიანობაზე, რაც ციფრებში შემდეგნაირად აისახა:

‘000 ლ	2019	2018	% ცვლილება
მთლიანი შემოსავალი	83,801	87,834	(5%)
საერთო მოგება	35,417	38,106	(7%)
საერთო მარჟა %	42%	43%	
მოგება საოპერაციო საქმიანობიდან	5,012	9,883	(49%)
საოპერაციო მოგების მარჟა %	6%	11%	

დაგროვილ მოგებას კომპანია იყენებს რეინვესტირებისთვის, რათა გაზარდოს წარმოება, გაამრავალფეროვნოს შეთავაზებული პროდუქციის პორტფელი, დაამატოს ახალი მიმართულებები და ა.შ. აღნიშნულის დასტურია სწორედ ის, რომ კომპანიის ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშგება საინვესტიციო საქმიანობიდან ასე გამოიყურება:

'000 ლ	2019	2018
ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან	(16,694)	(19,775)

კომპანია არ აპირებს ინვესტირების ტემპის შემცირებას, პირიქით, გეგმავს გააგრძელოს აღებული კურსი და მოახდინოს მნიშვნელოვანი ინვესტიციები ბიზნესში შემდგომ წლებშიც.

1.2. აქციონერთა სტრუქტურა

სს „ქართული ლუდის კომპანიის“ აქციონერებს წარმოადგენენ შემდეგი კომპანიები:

შპს „მიქსორი“: 63.50%

- ბეტონის შპალების, სამშენებლო ბეტონის, ქვიშის, ქვა-ღორღის მწარმოებელი კომპანია.

შპს „საქართველოს ინდუსტრიული ჯგუფი“ (GIG): 24.11%

- GIG-ს გააჩნია ინვესტიციების დივერსიფიცირებული პორტფელი, რომელშიც უდიდესი წილი ენერგეტიკის სფეროს უკავია. ჯგუფი აქტიურია ელექტრო-ენერგიის გენერაციასა და ვაჭრობაში, ქვანახშირის მოპოვებაში, ბუნებრივი აირით ვაჭრობასა და გაზ-გასამართი სადგურების ოპერირებაში.

შპს „პსპ ფარმა“: 12.39%

- პსპ არის ერთ-ერთი წამყვანი ფარმაცევტული კომპანია საქართველოში, რომელიც ოპერირებს მთლიანი ქვეყნის მასშტაბით.

1.3. ლუდის ბაზარი

ლუდის ბაზარი საქართველოში საკმაოდ აქტიურია, თუმცა, ბაზრის ზრდა ბოლო წლებში შენელებულია. ბაზარმა პიკს 2014 წელს მიაღწია, მაგრამ აქციზის გადასახადის ზრდასთან ერთად (გაიზარდა 0.40 ლარიდან 0.60 ლარამდე ლიტრზე) ბაზარი შემცირდა და დღემდე არ მიუღწევია 2014 წლის შედეგისთვის.

კომპანიამ ბაზარზე გამოჩენისთანავე საკმაოდ წარმატებულად დაიწყო საქმიანობა. პირველ წელს აიღო დაახლოებით ლუდის ბაზრის 5%, დღეს კი უკვე ბაზრის ერთ-ერთ ლიდერად გვევლინება.

1.4. არაალკოჰოლური სასმელების ბაზარი

არაალკოჰოლური სასმელების ბაზარი მრავალფეროვანია და ჯერ კიდევ არ არის გაჯერებული. ჩვენი მონაცემებით ბაზარზე არსებული სიტუაცია არის შემდეგი: გაზიან სასმელებში ლიმონათი კარგავს ბაზრის წილს თითქმის ყოველწლიურად, თუმცა იზრდება კოლას გაყიდვები. წვენების ბაზარი შედარებით მცირეა მთლიანად უალკოჰოლო სასმელების ბაზარზე.

1.5. სამართლებრივ/მარეგულირებელი გარემო

კომპანია ექვემდებარება გარკვეულ საკანონმდებლო შეზღუდვებს, რადგან აწარმოებს საკვებ პროდუქტს. შესაბამისად, კომპანია ვალდებულია დაიცვას გარკვეული საკანონმდებლო მოთხოვნები, რომლებიც ძირითადად დაკავშირებულია საკვები პროდუქტების უსაფრთხოებასთან. ასევე გათვალისწინებულ უნდა იქნას საქართველოს მთავრობის მიერ მიღებული სხვადასხვა ტექნიკური რეგულაციები, რომლებიც შეეხება კომპანიის ბიზნეს-საქმიანობას. ძირითადი სამართლებრივი ჩარჩოებია:

- პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსი;
- „ასოცირების ხელშეკრულებისა“ და „ევროკავშირთან ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის შესახებ შეთანხმების“ („DCFTA“) საფუძველზე არსებული ვალდებულებები;
- ანტი-მონოპოლიური რეგულაციები;
- გარემოსდაცვითი კანონმდებლობა;
- საგადასახადო კოდექსი და მასთან არსებული რეგულაციები და ა.შ.

1.6. მაკროეკონომიკური გარემო

ბოლო ორი წელია რეალური მშპ წელიწადში საშუალოდ 4.5%-ით იზრდებოდა. შესაბამისად, არსებობს მოლოდინი, რომ ქართული ეკონომიკა მომავალ წლებშიც გააგრძელებს ზრდას.

ქვეყანას სტაბილური საკრედიტო რეიტინგი (BB) ჰქონდა მინიჭებული Fitch-ის მიერ რაც ბოლო შვიდი წლის განმავლობაში მიღებული (BB-) რეიტინგის გაუმჯობესებაა ერთი საფეხურით, რომელსაც ქვეყანა 2020-შიც ინარჩუნებს.

საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ 2019 წლისათვის მიზნობრივი ინფლაცია იყო 3%, ეს მონაცემი 2020 წლისათვისაც იგივე ნიშნულზეა შენარჩუნებული.

2019 წლის ბოლოს ჩინეთში გავრცელდა ინფორმაცია ახალი ვირუსის, სახელწოდებით COVID-19 (კორონავირუსი), შესახებ. საანგარიშგებო წლის ბოლოსთვის უცნობი ვირუსის მხოლოდ რამდენიმე შემთხვევა ეცნობა მსოფლიო ჯანდაცვის ორგანიზაციას. 2020 წლის დასაწყისში ვირუსი გავრცელდა მსოფლიო მასშტაბით, რამაც ბიზნესზე ნეგატიური გავლენა მოახდინა.

მენეჯმენტი განიხილავს აღნიშნულ მოვლენას საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ არამაკორექტირებელ მოვლენად, რომელმაც 2020 წლის გაზაფხულის პერიოდში იქონია გარკვეული ნეგატიური გავლენა კომპანიის ფინანსურ შედეგებზე, მაგრამ ეს ეფექტი მოკლევადიანი ხასიათის იყო. ამ ეტაპზე სამომავლო ეფექტის პროგნოზირება შეუძლებელია. მენეჯმენტი განაგრძობს შესაძლო ზემოქმედების მონიტორინგს და მიიღებს ყველა შესაძლო ზომას რათა მოხდეს ამ რისკების მინიმუმამდე დაყვანა.

1.7. კომპანიის სამომავლო გეგმები

მიუხედავად მიღწეული წარმატებისა, კომპანია ორიენტირებულია მომავალზე და სურს უფრო მეტი საინტერესო გააკეთოს როგორც თავის ინდუსტრიაში, ისე მთლიანად საქართველოს ეკონომიკაში.

კომპანია გეგმავს თავისი პორტფელის კიდევ უფრო გამრავალფეროვნებას, რათა თავის მომხმარებლებს მისცეს ფართო არჩევანის საშუალება. ამის მისაღწევად ჩვენ მუდმივად ვატარებთ ადგილობრივი ბაზრის კვლევას, მონაწილეობას ვიღებთ სხვადასხვა გამოფენაში და განუწყვეტლივ ვახორციელებთ კვლევებს ჩვენსავე ლაბორატორიაში.

კომპანიის წარმადობის არსებული რესურსი იძლევა საშუალებას, რომ კომპანიამ გაზარდოს ექსპორტი სხვადასხვა ქვეყანაში. კომპანია მუდმივად იზრდება ამ მიმართულებით, თუმცა გეგმავს ზრდის ტემპების დაჩქარებას.

1.8. ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები

კომპანიისთვის არსებითია შემდეგი რისკები:

- **მგრძნობელობა მაკროეკონომიკური მოვლენების მიმართ** - ზოგადი ეკონომიკური სიტუაციის გაუარესებამ შესაძლოა იმოქმედოს კომპანიის მდგომარეობაზე უარყოფითად. თუ ქვეყანაში გაუარესდა ისეთი მნიშვნელოვანი ფაქტორები, როგორიცაა მშპ. ინფლაცია, საპროცენტო განაკვეთები, უმუშევრობა და ა.შ., ეს შესაბამისად აისახება კომპანიის მომხმარებლის მსყიდველობით უნარზე, ასევე ადგილობრივი მომწოდებლების მიერ დაწესებულ ფასებზე, რაც საბოლოო ჯამში უარყოფით გავლენას იქონიებს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობაზე.
- **ვალუტის კურსის ცვლილებები** - კომპანიის ხარჯების დიდი ნაწილი დენომინირებულია უცხოურ ვალუტაში, შესაბამისად ლარის გაუფასურებამ შეიძლება შეამციროს წმინდა მოგება. აღნიშნული რისკის მართვას კომპანიის მენეჯმენტი მუდმივ რეჟიმში ახორციელებს, შესაბამისად ამ რისკის საპასუხოდ კომპანიამ ჩაანაცვლა თავისი უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ვალდებულებების ნაწილი, ლარში დენომინირებული სასესხო ობლიგაციებით (დეტალები იხილეთ ქვემოთ).
- **განვითარებადი რეგულაციები კომპანიის ოპერირების სფეროში** - კომპანია მოღვაწეობს სასმელების ინდუსტრიაში. საქართველომ, DCFTA-ს ჰარმონიზაციის ფარგლებში, მომავალში შესაძლოა მიიღოს ევროკავშირის საკვების უსაფრთხოების რეგულაციების ეკვივალენტური რეგულაციები, რამაც შესაძლოა გამოიწვიოს კომპანიის დანახარჯების ზრდა აღნიშნული რეგულაციების ინტეგრაციის მხრივ. კომპანია ნერგავს მაღალი ხარისხის სტანდარტებს წარმოებისას, რაც ამცირებს შესაძლო ხარჯებს შემდგომი რეფორმებისთვის აღნიშნულ რეგულაციებზე მოსარგებად. ამის დასტურია კომპანიის მიერ FSSC სერტიფიკატის მიღება 2018 წელს (დეტალები იხილეთ ქვემოთ).

- **რეგიონალური დაძაბულობა, რომელიც აისახება ქართულ ბაზარზე** - კომპანია ფუნქციონირებს პოლიტიკურად აქტიური რეგიონში, სადაც საქართველოს მოსაზღვრე ქვეყნები მნიშვნელოვან გავლენას ახდენენ საქართველოს ეკონომიკაზე. ამ რისკის სრულად მართვა შეუძლებელია, თუმცა კომპანია ცდილობს ეს რისკი შეამციროს ექსპორტის წილის გაზრდის გზით.
- **გადასახადების ზრდის რისკი** - არსებობს რისკი, რომ მოხდეს ახალი გადასახადის დამატება, ამან კი უარყოფითი ასახვას ჰპოვოს ბაზარზე და საბოლოო ჯამში, კომპანიაზე. მაგალითად, როგორც ეს მოხდა 2014 წელს, როცა გაიზარდა აქციზი ლუდზე.
- **ბაზარზე არსებული სიტუაცია** - ბაზრის ზრდა შემცირებულია, ხოლო კონკურენცია იზრდება, რამაც შესაძლოა გაზარდოს კომპანიის ოპერირების ხარჯები და შეამციროს კომპანიის წმინდა მოგება.

საკრედიტო, საბაზრო და ლიკვიდურობის რისკები (ასევე სხვა ფინანსური რისკები) და ამ რისკების მართვის მექანიზმები ასევე აღწერილია კომპანიის შესაბამისი პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებაში.

***შენიშვნა*:** კომპანიას არ გააჩნია ფილიალები, არ მოუხდენია საკუთარი აქციების გამოსყიდვა და არ ყოფილა ჩართული კვლევებისა და განვითარების საქმიანობაში საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში.*

2. კორპორაციული მართვის ანგარიშგება

კომპანიას შექმნილი აქვს კორპორატიული მართვის კოდექსი საზოგადოების წესდების ფარგლებში, რომელიც მოიცავს კორპორატიული მართვის, გადაწყვეტილებების მიღების წესებს და აგრეთვე უმაღლესი მმართველი ორგანოს, სამეთვალყურეო საბჭოსა და ხელმძღვანელობაზე უფლებამოსილი პირისთვის დადგენილ უფლება-მოვალეობებს. 2016 წლის 20 დეკემბერს აქციონერთა კრების მიერ დამტკიცებული წესდება საჯაროა (განახლებულია 2019 წლის 24 იანვარს), კერძოდ განთავსებულია მეწარმეთა და არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირების რეესტრში, სადაც შესაძლებელია აგრეთვე ყველა თანმდევი ცვლილების ნახვა.

2.1. მმართველობის ორგანოები

წესდების თანახმად, საზოგადოების უმაღლესი ორგანოა აქციონერთა საერთო კრება, ხოლო კომპანიის ხელმძღვანელობის და წარმომადგენლობის ფუნქციებს ასრულებს დირექტორი.

2.2. საერთო კრება

წესდების თანახმად, კომპანიის აქციონერთა საერთო კრება წარმოადგენს მმართველობის უმაღლეს ორგანოს. აქციონერები მონაწილეობენ კომპანიის მართვაში აქციონერთა კრებაზე მიღებული გადაწყვეტილებების გზით. საერთო კრების უფლებამოსილებას განეკუთვნება ისეთი მნიშვნელოვანი საკითხების გადაწყვეტა, როგორებიცაა მაგალითად, წესდებაში ცვლილებების შეტანა, კომპანიის რეორგანიზაცია ან ლიკვიდაცია, აქციონერის მიერ აქციათა უპირატესი

შესყიდვის უფლების გაუქმება, მოგების გამოყენების თაობაზე გადაწყვეტილების მიღება, სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების არჩევა და მათი ანაზღაურების საკითხის გადაწყვეტა, დირექტორისა და სამეთვალყურეო საბჭოს ანგარიშების დამტკიცება, აუდიტორის არჩევა, კომპანიის ქონების შეძენა, გასხვისება (ან ერთმანეთთან დაკავშირებული ასეთი გარიგებები) ან დატვირთვა, რომელთა ღირებულება შეადგენს საზოგადოების აქტივების ღირებულების ნახევარზე მეტს, გარდა ისეთი გარიგებებისა, რომლებიც წარმოადგენს ჩვეულ საოპერაციო საქმიანობას.

2.3. სამეთვალყურეო საბჭო

კომპანიის სამეთვალყურეო საბჭო არის შუალედური ხელმძღვანელობითი რგოლი. იგი ახორციელებს დირექტორის საქმიანობის კონტროლს და ანგარიშვალდებულია პარტნიორთა კრების წინაშე. 2018 წლის ბოლომდე სამეთვალყურეო საბჭო შედგება პარტნიორთა კრების მიერ 1 წლის ვადით არჩეული 4 წევრისგან კომპანიის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები არიან:

- ცეზარ ჩოჩელი - სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე: ცეზარ ჩოჩელი სამეწარმეო საქმიანობას 1991 წლიდან მოყოლებული ეწევა და გააჩნია მრავალწლიანი გამოცდილება ლუდისა და უალკოჰოლო სასმელების ბიზნესში. ცეზარ ჩოჩელი იყო სს „ლომისის“ დამფუძნებელი, რომელიც მან საქართველოში წამყვან ლუდის მწარმოებლად აქცია. მისი ხელმძღვანელობის პერიოდში სს „ლომისმა“ თანამედროვე ტექნოლოგიებით აღჭურვილი ლუდსახარში ააშენა ნატახტარში და ბაზრის 42%-იანი წილი დაიკავა. 2008 წელს მან სს „ლომისი“ EFES Pilsener-ის მწარმოებელ „ანადოლუ გრუპზე“ გაყიდა - ეს ტრანზაქცია იმ დროისთვის უდიდესი იყო საქართველოს კერძო სექტორში. ლუდისა და უალკოჰოლო სასმელების ბიზნესის გარდა მან აგრეთვე დაარსა ტკბილეულის ქარხანა „ბარამბო“, ხოლო 2009 წელს მისმა ბიზნესგგუფმა მინორიტარად მიიღო მონაწილეობა კომპანია "ბერტას" დაარსებაში, რომელიც ამიერკავკასიაში საყოფაცხოვრებო მოხმარებისა და ჰიგიენური პროდუქტების პირველი და უმსხვილესი მწარმოებელია. ცეზარ ჩოჩელის მიერ დაფუძნებულმა სს „ქართული ლუდის კომპანიამ“ საქართველოში ყველაზე თანამედროვე ლუდსახარში ქარხნის მშენებლობა ზედაზენში 2011 წელს დაიწყო და მალევე ბაზრის ერთ-ერთი ლიდერი გახდა. 1991 წლიდან მოყოლებული, ცეზარ ჩოჩელისა და მისი ბიზნესგგუფის მიერ დაფუძნებულ საწარმოებში 5 ათასამდე ადამიანია დასაქმებული.

- გიორგი ემირიძე - სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი: გიორგი ემირიძე ჰოლდინგი „საქართველოს ინდუსტრიული ჯგუფის“ ფინანსური დირექტორის მოადგილეა და სს „ქართული ლუდის კომპანიის“ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრია 2013 წლიდან. „საქართველოს ინდუსტრიული ჯგუფში“ იგი 2011 წლიდან მუშაობს და სხვადასხვა დროს იყო კორპორაციული ფინანსების და ხაზინის მართვის დეპარტამენტის უფროსი, უფროსი კორპორაციული ფინანსების ანალიტიკოსი, კორპორაციული ფინანსების ანალიტიკოსი და ბიუჯეტირებისა და ანგარიშგების სპეციალისტი. 2014-2015 წლებში იგი „ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯიას“ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრიც იყო. ბატონი გიორგი ემირიძეს ბიზნესის ადმინისტრირების ბაკალავრის ხარისხი აქვს კავკასიის ბიზნეს სკოლისგან და მაგისტრის ხარისხი ALBA Graduate Business School-სგან.

- იაგო ჩოჩელი - სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი: იაგო ჩოჩელი 1993 წლიდან არის ჩართული სამეწარმეო საქმიანობაში, იგი 1993-2002 წლებში იყო „ლომისის“ წარმოების დირექტორი, 2003-2005 წლებში „ლომისის“ დირექტორი, ხოლო 2005-2007 წლებში ლუდსახარში „ნატახტარის“

დირექტორი. 2009 წლიდან დღემდე იგი ტკბილეულის ქარხანა „ბარამბოს“ დირექტორია, ხოლო 2007-2008 წლებში შპს „ინტერპლასტის“ დირექტორი იყო. 2011-2012 წლებში იგი სს „ქართული ლუდის კომპანიის“ სამეთვალყურეო საბჭოს თავჯდომარე იყო.

- საშა ტერნესი - სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი: საშა ტერნესი 2019 წლის იანვრიდან იქნა არჩეული სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელ წევრად 1 წლის ვადით. მას აქვს განვითარებად ბაზრებზე მუშაობის 20 წელზე მეტი ხნის მენეჯერული გამოცდილება. ამჟამად მას უკავია უფროსი ვიცე-პრეზიდენტისა და ოპერაციების უფროსის პოზიციები კომპანიაში Blueorchard Finance Ltd.

სამეთვალყურეო საბჭოს ძირითადი დანიშნულება კომპანიის ეფექტური მმართველობის უზრუნველყოფაა. სამეთვალყურეო საბჭო აკონტროლებს და ამოწმებს კომპანიის ფინანსურ დოკუმენტაციას, ქონებრივ ობიექტებს, კერძოდ, საზოგადოების სალაროს და ფასიანი ქაღალდებისა და საქონლის მდგომარეობას, უფლებამოსილია ნებისმიერ დროს დირექტორისგან მოითხოვოს კომპანიის საქმიანობის ანგარიში, იწვევს აქციონერთა საერთო კრებას, საჭიროების შემთხვევაში, ამოწმებს წლიურ ანგარიშებს, მოგების განაწილების წინადადებას და ამის თაობაზე მოახსენებს აქციონერთა საერთო კრებას, ნიშნავს და ათავისუფლებს დირექტორს.

შემდეგი საკითხები საჭიროებს „კომპანიის“ სამეთვალყურეო საბჭოს თანხმობას:

- საწარმოს 50%-ზე მეტი წილის შეძენა და გასხვისება;
- ფილიალების დაარსება და ლიკვიდაცია;
- წლიური ბიუჯეტისა და გრძელვადიანი ვალდებულებების მიღება;
- ვალდებულებათა აღება და უზრუნველყოფა, რომლებიც აღემატება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დადგენილ ოდენობას (დაუშვებელია სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებისა და დირექტორის ვალდებულებათა უზრუნველყოფა, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ამის თაობაზე გადაწყვეტილება მიღებულია საერთო კრების მიერ);
- დირექტორთა უფლებამოსილებების ფარგლების დადგენა;
- ახალი სახის ეკონომიკური საქმიანობის დაწყება ან არსებული სახის საქმიანობის შეწყვეტა;
- სამეურნეო პოლიტიკის ზოგადი პრინციპების დადგენა;
- სავაჭრო წარმომადგენლების (პროკურისტების) დანიშვნა და გამოწვევა;
- „კომპანიის“ აქციებისა და სხვა ფასიანი ქაღალდების საფონდო ბირჟაზე სავაჭროდ დაშვების შესახებ გადაწყვეტილების მიღება;
- ხელმძღვანელი პირებისთვის მოგებასა და მსგავს ურთიერთობებში მონაწილეობის განსაზღვრა, მათი საპენსიო უზრუნველყოფის პრინციპების დადგენა და საერთო კრებისათვის დასამტკიცებლად წარდგენა;
- კომპანიის ქონების შეძენის ან გასხვისების (ან ერთმანეთთან დაკავშირებული ასეთი გარიგებების) შესახებ გადაწყვეტილების მიღება, რომელთა ღირებულება აღემატება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დადგენილ ოდენობას;

- იმ საკითხებზე გადაწყვეტილებების მიღება, რომელიც კანონით არ განეკუთვნება საერთო კრებისა და დირექტორის კომპეტენციას.

სამეთვალყურეო საბჭო რეგულარულად იღებს ანგარიშს კომპანიის მიერ შესრულებული ამოცანების, ასევე, ფინანსური მდგომარეობის და არსებული რისკების შესახებ.

2.4. კომპანიის ხელმძღვანელობა/წარმომადგენლობა

კახაბერ კოტრიკაძე სს „ქართული ლუდის კომპანიის“ გენერალური დირექტორია 2016 წლის დეკემბრიდან. 2016 წლის აპრილიდან 2016 წლის დეკემბრამდე იგი „კომპანიის“ ფინანსური დირექტორის პოზიციას იკავებდა. კომპანიაში მოსვლამდე იგი 12 წელი მუშაობდა სხვადასხვა წამყვან პოზიციებზე სს „თიბისი ბანკში“, მათ შორის უფროსი მენეჯერის, უფროსი კორპორაციული ბანკირის და კორპორაციული ბანკირების ჯგუფის ხელმძღვანელის პოზიციაზე. მას ასევე აქვს ნამუშევარი სს „პროგრესდიტბანკ საქართველოში“ სასესხო ოფიცრის პოზიციაზე და „თბილავიამშენში“ ფინანსური მენეჯერის პოზიციაზე. კახაბერ კოტრიკაძეს მიღებული აქვს ბაკალავრის და მაგისტრის ხარისხები ეკონომიკაში საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტისგან.

2.5. აუდიტის კომიტეტი

2019 წელს კომპანიაში შეიქმნა აუდიტის კომიტეტი, რომელსაც ხელმძღვანელობს სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი. კომპანიამ განახორციელა ადმინისტრაციული ცვლილებები, რის შედეგადაც კომპანიაში შეიქმნა შიდა აუდიტორის პოზიცია რომელიც ანგარიშვალდებულია აუდიტის კომიტეტთან.

აუდიტის კომიტეტის ძირითადი ფუნქციაა ზედამხედველობა გაუწიოს, ფინანსური ანგარიშგების შედგენის პროცესს, ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის განხორციელებას და ა.შ..

2.6. ფინანსური ანგარიშგების შედგენის პროცესთან დაკავშირებული კონტროლები

შიდა კონტროლი არის პროცესი რომელიც მიზნად ისახავს ორგანიზაციული მიზნების მიღწევას შემდეგ საკითხებთან დაკავშირებით:

- კომპანიის ოპერაციების ეფექტურობა და ეფექტიანობა;
- კომპანიის აქტივებისა და მონაცემების დაცვა;
- ფინანსური და სხვა ანგარიშგების სანდოობა;
- თაღლითობისა და სხვა დარღვევების პრევენცია და გამოვლენა;
- რისკების აღმოჩენა და მართვა;
- კომპანიაში მიღებული პრაქტიკისა და ეთიკური ნორმების შესაბამისობა შესაბამის კოდექსთან და ნორმატიულ აქტებთან; და ა.შ..

კომპანიას გააჩნია ფინანსური ანგარიშგების მომზადების საკმაოდ დიდი ხნის პრაქტიკა. ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაში ძირითადი როლი უკავია ფინანსურ დეპარტამენტს, რომელიც დაკომპლექტებულია შესაბამისი ცოდნისა და გამოცდილების მქონე პროფესიონალებით.

ფინანსური ანგარიშგების შედგენასთან დაკავშირებული შიდა კონტროლების პროცესები მოიცავს შემდეგს:

- **კომპეტენტური და ეთიკური პერსონალი:** კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესი იმართება ფინანსური დეპარტამენტის მიერ, რომელიც დაკომპლექტებულია შესაბამისი გამოცდილებისა და განათლების მქონე თანამშრომლებით. ისინი მუდმივად გადიან კვალიფიკაციის ამაღლების სხვადასხვა კურსებს. ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესი ორგანიზებულია ისე, რომ მოხდეს უმცროსი თანამშრომლების მიერ მომზადებული სამუშაო ფაილების შესაბამისი გადახედვა და ხარისხის კონტროლი;
- **ფუნქცია-მოვალეობების გამიჯვნა:** თანამშრომლებზე ისეა განაწილებული ფუნქცია-მოვალეობები, რომ ერთსა და იმავე თანამშრომელს არ აქვს რომელიმე პროცესზე სრულად გავლენის მოხდენის საშუალება. თითოეულ პროცესში მონაწილეობს რამდენიმე დეპარტამენტი ისე, რომ აღსრულების და კონტროლის ფუნქციები მუდმივად გამიჯნულია ერთმანეთისგან;
- **ძლიერი საინფორმაციო ტექნოლოგიები (IT):** IT სისტემები, რომლებსაც კომპანია იყენებს ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესში, კარგად ორგანიზებული და მართულია. მუდმივად ხდება მათი სანდოობაზე, სისრულესა და სიზუსტეზე შემოწმება. უნდა აღინიშნოს რომ კონტროლის ფუნქცია მნიშვნელოვნად გაიზარდა, შიდა აუდიტის პოზიციის შექმნასთან ერთად.
- **კომპანიის აქტივების დაცვა:** კომპანია დიდ ყურადღებას უთმობს აქტივების დაცვას და დანერგილი აქვს შემდეგი სახის კონტროლები: მარაგების და ძირითადი საშუალებების ფიზიკური აღწერა; შედარებები მნიშვნელოვან მომწოდებლებთან და კლიენტებთან. კომპანიის მთელი პერიმეტრი აღჭურვილია სათვალთვალო კამერებით და კონტროლდება დაცვის სამსახურის მიერ, და ა.შ..

3. არაფინანსური ანგარიშგება

3.1. საკადრო პოლიტიკა და პერსონალის მართვა

ადამიანური რესურსების მართვის სფეროში კომპანიის პრიორიტეტს წარმოადგენს ორგანიზაციული სტრუქტურის სრულყოფა/დახვეწა, თანამშრომელთა შრომის და სოციალური დაცვის გაუმჯობესება და შრომის ეფექტურობის ზრდა.

კომპანიის საკადრო პოლიტიკა ორიენტირებულია ახალგაზრდა კადრების მოზიდვასა და არსებული კადრების კვალიფიკაციის ამაღლებაზე. კომპანიის თანამშრომლებს მუდმივად უტარდებათ ტრენინგები შრომის უსაფრთხოებასთან დაკავშირებით.

კომპანიის ყველა თანამშრომელი უზრუნველყოფილია ჯანმრთელობის დაზღვევით.

3.2. გარემოს დაცვა

გარემოსდაცვითი კანონმდებლობა, რომელიც არეგულირებს სს ქართული ლუდის კომპანიის საქმიანობას, ძირითადად შეეხება:

მყარი ნარჩენების მართვა - 2019 წელს საქართველოს კანონის „ნარჩენების მართვის კოდექსი“-ს მოთხოვნათა შესაბამისად, კომპანიამ შეიმუშავა მყარი ნარჩენების მართვის ახალი გეგმა, რომელიც მოიცავს კომპანიის საქმიანობის უახლოეს სამწლიან პერიოდს და ადგენს საწარმოს ექსპლუატაციის პროცესში წარმოქმნილი საწარმოო და საყოფაცხოვრებო ნარჩენების შეგროვების, ტრანსპორტირების, განთავსების, გაუვნებლობისა და ხელახალი გამოყენების წესებს, გარემოსდაცვითი წესების მოთხოვნების დაცვით.

ჰაერში მავნე ნივთიერებების გაფრქვევის კონტროლი - 2017 წელს კომპანიის მიერ ასევე შემუშავებულ იქნა ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევის ინვენტარიზაციის ტექნიკური ანგარიში. აღნიშნულ დოკუმენტში გაწერილია საწარმოს მიერ ემისიის პროცესში მავნე ნივთიერებათა ზღვრული დასაშვები კონცენტრაციები.

წყლის რესურსებით სარგებლობა - სს „ქართული ლუდის კომპანია“, როგორც ლუდისა და არაალკოჰოლური სასმელების მწარმოებელი კომპანია, პროდუქციის ძირითად ნედლეულად იყენებს წყალს, რომელსაც მოიპოვებს ჭაბურღილებიდან, სახელმწიფოს მიერ გაცემული ლიცენზიების საფუძველზე. აღნიშნული ლიცენზიების პირობების და კანონმდებლობით დადგენილი მოთხოვნების შესაბამისად, სამეწარმეო დანიშნულებით მოპოვებული წყლის რაოდენობის შესახებ კომპანია კვარტალურ და ყოველწლიურ ანგარიშს წარუდგენს სსიპ გარემოს ეროვნულ სააგენტოს.

კომპანიას ჰყავს გარემოსდაცვითი მმართველი, რომელიც გარემოსდაცვითი მიმართულებით ზედამხედველობას უწევს კომპანიის ყველა სტრუქტურული ერთეულის მიერ კანონმდებლობით დადგენილი მოთხოვნების და რეგულაციების შესრულებას.

3. 3. ურთიერთობა მომწოდებლებთან, მომხმარებლებთან და სხვა კრედიტორებთან

კომპანიამ ჩამოაყალიბა მყარი პროფესიონალური ურთიერთობები მომხმარებლებთან, რაც გამოიხატა ერთჯერადი მომხმარებლის მუდმივ მომხმარებლად გადაქცევაში და მობრუნებული საქონლისა და უკმაყოფილო მომხმარებლების შემცირებულ რაოდენობაში.

კომპანია თანამშრომლობს როგორც ქართულ, ისე უცხოურ მომწოდებლებთან, რომელთაგანაც ის სანდო პარტნიორის სტატუსით სარგებლობს.

კომპანიის მენეჯმენტი სათანადო ყურადღებას უთმობს კრედიტორებთან ურთიერთობას და ცდილობს მათ სრული და ამომწურავი ინფორმაცია მიაწოდოს კომპანიის მიმდინარე და მოსალოდნელი ფინანსური და არაფინანსური შედეგების შესახებ.

3. 4. სხვა მნიშვნელოვანი მოვლენები

- ობლიგაციების გამოშვება

2018 წლის ბოლოს კომპანიამ გამოუშვა 25 მილიონი ლარის ღირებულების ობლიგაცია. კომპანიამ ეს გააკეთა თავისი სავალუტო და ლიკვიდურობის პარამეტრების კიდევ უფრო გაჯანსაღების და ოპერაციებში და წარმოებაში ინვესტირების მიზნით.

- საკრედიტო რეიტინგი

2018 წლის 30 მარტს კომპანიამ პირველად მიიღო საკრედიტო რეიტინგი ევროპული საკრედიტო სააგენტო Scope Ratings GmbH-სგან. კომპანიის გრძელვადიანი დეფოლტის რეიტინგი არის “BB-/სტაბილური პერსპექტივით“, ხოლო არა-სუბორდინირებული, არა-უზრუნველყოფილი სესხების/ობლიგაციების რეიტინგი არის „BB“ (იგივე რეიტინგი აქვს მინიჭებული საქართველოს სახელმწიფოს). აღნიშნული რეიტინგი წარმოადგენს ერთ-ერთ საუკეთესო საკრედიტო რეიტინგს საქართველოში მოღვაწე კერძო არასაბანკო კომპანიებს შორის. 2020 წელს კომპანიამ შეინარჩუნა წინა წელს მინიჭებული რეიტინგი.

- სერთიფიკატები

2018 წლის ივლისში კომპანიამ აიღო FSSC სერთიფიკატი. FSSC 22000 წარმოადგენს სურსათის უვნებლობის მენეჯმენტის სისტემის სრული სერთიფიკაციის სქემას. იგი დაფუძნებულია ISO 22000 სტანდარტზე, რომელიც წარმოადგენს სურსათის უვნებლობის მენეჯმენტის სისტემის გლობალურ სტანდარტს და ISO/TS 22002 სტანდარტზე, რომელიც გამიზნულია სურსათის მწარმოებელი ბიზნეს ოპერატორებისათვის. 2020 წლის ივნისში ჩატარებული სასერთიფიკატო აუდიტის შედეგად კომპანიამ ზემოაღნიშნული სერთიფიკატი შეინარჩუნა.

კომპანიას 2015 წელს მიღებული აქვს ISO 9001:2008 სერთიფიკატი, რაც ადასტურებს, რომ კომპანიას დანერგილი აქვს ლუდისა და არალკოჰოლური სასმელების წარმოებისა და მიწოდების ხარისხის მართვის სისტემა და 2016 წელს - ISO 22000: 2005 სერთიფიკატი, ლუდისა და არალკოჰოლური სასმელების საკვების უვნებლობის მართვის სისტემის დანერგვის თაობაზე.

სს ქართული ლუდის კომპანიის 2019 წლის მმართველობის ანგარიშგება დამტკიცდა დირექტორის მიერ 2020 წლის 4 სექტემბერს:

დირექტორი, კახაბერ კოტრიკაძე

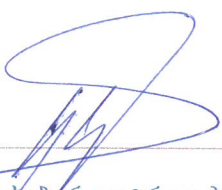
2018 წლის 30 მარტს კომპანიამ პირველად მიიღო საკრედიტო რეიტინგი ევროპული საკრედიტო სააგენტო Scope Ratings GmbH-სგან. კომპანიის გრძელვადიანი დეფოლტის რეიტინგი არის “BB-/სტაბილური პერსპექტივით“, ხოლო არა-სუბორდინირებული, არა-უზრუნველყოფილი სესხების/ობლიგაციების რეიტინგი არის „BB“ (იგივე რეიტინგი აქვს მინიჭებული საქართველოს სახელმწიფოს). აღნიშნული რეიტინგი წარმოადგენს ერთ-ერთ საუკეთესო საკრედიტო რეიტინგს საქართველოში მოღვაწე კერძო არასაბანკო კომპანიებს შორის. 2020 წელს კომპანიამ შეინარჩუნა წინა წელს მინიჭებული რეიტინგი.

- სერთიფიკატები

2018 წლის ივლისში კომპანიამ აიღო FSSC სერთიფიკატი. FSSC 22000 წარმოადგენს სურსათის უვნებლობის მენეჯმენტის სისტემის სრული სერთიფიკაციის სქემას. იგი დაფუძნებულია ISO 22000 სტანდარტზე, რომელიც წარმოადგენს სურსათის უვნებლობის მენეჯმენტის სისტემის გლობალურ სტანდარტს და ISO/TS 22002 სტანდარტზე, რომელიც გამიზნულია სურსათის მწარმოებელი ბიზნეს ოპერატორებისათვის. 2020 წლის ივნისში ჩატარებული სასერთიფიკატო აუდიტის შედეგად კომპანიამ ზემოაღნიშნული სერთიფიკატი შეინარჩუნა.

კომპანიას 2015 წელს მიღებული აქვს ISO 9001:2008 სერთიფიკატი, რაც ადასტურებს, რომ კომპანიას დანერგილი აქვს ლუდისა და არაალკოჰოლური სასმელების წარმოებისა და მიწოდების ხარისხის მართვის სისტემა და 2016 წელს - ISO 22000: 2005 სერთიფიკატი, ლუდისა და არაალკოჰოლური სასმელების საკვების უვნებლობის მართვის სისტემის დანერგვის თაობაზე.

სს ქართული ლუდის კომპანიის 2019 წლის მმართველობის ანგარიშგება დამტკიცდა
დირექტორის მიერ 2020 წლის 4 სექტემბერს:

დირექტორი, კახაბერ კოტრიკაძე